

Ajánlás

Walter I. Bradburynek,
aki nélkül ez a könyv
soha nem született volna meg.

A szerző jegyzete

Ezek a történetek jó néhány évvel ezelőtt jelentek meg először, és a Mars felszínének, atmoszférájának leírása annak a korszaknak a csillagászati ismereteivel állt összhangban.

Azóta persze a belső Naprendszerrel szerzett csillagászati tudásunk a radarsugarak használatának és az űrrakétáknak köszönhetően rendkívül nagyot fejlődött.

1964. november 28-án lőtték fel a Mariner IV. űrszondát a Mars irányába. 1965. július 15-én a Mariner IV. valamivel több mint 6000 mérföldes távolságban elhaladt a Mars mellett, megfigyeléseket rögzített és felvételeket készített, amelyeket rádióon visszajuttatott a Földre.

Kiderült, hogy a Mars atmoszférája csak tizedaranyira sűrű, mint ahogy azt a csillagászok korábban gondolták. Továbbá a fényképek azt mutatták, hogy a Mars felszínét kráterek borítják, valahogy úgy, mint a Holdét. Másrészt nem volt semmi látható jele a csatornáknak.

Újabb űrszondák arra engednek következtetni, hogy kevesebb víz van az égitesten, mint azt korábban hitték, s hogy a Földről is látható jéghegyek nem megfagyott vízből, hanem jéggé fagyott szén-dioxidból állnak.

Mindez azt jelenti, hogy a Marson az élet bármilyen formája - manapság éppúgy, mint a múltban - sokkal kevésbé valószínű, mint azt a csillagászok annak idején gondolták.

Remélem azonban, hogy az olvasók élvezni fogják ezeket a történeteket, de nem szeretném félrevezetni őket, hogy bizonyos dolgokat, amelyek akkortájt "pontosak" voltak, s amelyek azóta érvényüket veszítették, tényként fogadjanak el.

1970. november

Isaac Asimov

Szilva a Marsról

David Starr épp a férjira nézett, s így látta, mi történt. Látta, amint a férfi meghal.

David türelmesen várt dr. Henree-re, és közben élvezte a Nemzetközi Város legújabb éttermének hangulatát. A mai este lett volna az első igazi ünnep azóta, hogy megszerezte a diplomáját, és teljes jogú tagja lett a Tudományos Tanácsnak.

Nem bánta, hogy várnia kell. A Csúcs kávéház még mindig ragyogott a friss, színes szilikonfestéktől. Az éttermet egyenletes, szórt fény világította meg, de a hangulatvilágítás fényforrásait nem lehetett látni. David asztalának a falhoz közelebb eső végén egy ragyogó kis kocka állt, parányi térhatású kép látszott benne a zenekarról, amely halk háttérzenével töltötte meg a termet. A zenekarvezető pálcája egy körömsíri lézerbot, az asztal természetesen Sanito típusú, a teteje téreerős szerkezetű, amely a szándékos villódzást kivéve teljesen láthatatlan.

David hideg barna szeme végigpásztázott a fali fülkékbe rejtett asztalokon, nem épp unaloműző szórakozásként, hanem mert jobban érdekelték az emberek, mint a Csúcs kávéházban összehordott tudományos kacetok. A tértévé és az erőterek tíz éve valóságos csodának számítottak, de mára mindenki elfogadta őket. Az emberek ugyan nem változtak, de még most, tízezer évvel a piramisok építése és ötezer évvel az első atombomba felrobbantása után is az emberiség megoldhatatlan rejtély és nem halványuló csoda volt.

Az egyik alkóvban fiatal lány ült csinos köntösben, és halkán nevetgélt a vele szemben ülő férfival; a férfi középkorúnak látszott, kényelmetlen ünneplő volt rajta, és épp a menükombinációt kopogta be a robotpincérbe; a felesége és a két gyereke súlyos pillantásokat vetettek rá; két üzletember lelkesen vitatkozott a desszert fölötti.

Akkor történt, amikor David szeme rávillant az üzletemberekre. Egyikük arcát előntötte a vér, görcsösen megrándult, és megpróbált fölkelni. A másik felkiáltott, kinyújtotta a karját, bizonytalan mozdulatot tett, *hogy* segítsen, de a társa addigra már összecsukszott, és kezdett lecsúszni az asztal alá.

David a zavar első jelére talpra ugrott, és a lába három lépéssel megtette az asztalok közti távolságot. Míhelyt a fülkében termett, az ujjával megnyomott egy elektromos kapcsolót a tértévé kockája mellett, mire egy

fluoreszkáló mintás, ibolyakék függöny ereszkedett le az alkóv nyitott oldalán. Senkinek sem tűnt fel. A vacsorázók közül sokan éltek az intimitás effajta lehetőségével.

A bajba jutott férfi társa csak most tudott megszólalni. - Manning rosszul van - mondta. - Talán agyvérzést kapott. Ön orvos?

David hangja hűvös és kimért volt. Megnyugtató hallatszott belőle.

- Üljön nyugodtan, és ne csináljon zajt - mondta. Ide hívjuk az üzletvezetőt, aztán meglátjuk, mit tehetünk.

Megfogta az ájult férfit, úgy emelte föl, mint egy rongybabát, pedig az jócskán megtermett alak volt. Arrébb taszította az asztalt az egyik oldalra, amennyire lehetett, de ahogy megmarkolta volna, ujjai az erőtér miatt egy centiméterre elváltak az asztal lapjától. Felültette a férfit, kigombolta az ingét, és mesterséges lélegeztetést alkalmazott.

Davidnek nem voltak illúziói a gyógyulás esélyeit illetően. Ismerte a szimptomákat: hirtelen vérbőség, kihagyó lélegzet, néhány perces agónia, aztán a vég.

A függöny szétnyílt. Az üzletvezető bámulatra méltó fűrgeséggel jelentkezett a vészjelző hívására, amelyet David még akkor nyomott meg, amikor fölkel az asztaltól. Az üzletvezető köpcös férfiú volt, ókonzervatív szabású, feszes, fekete ruhában jelent meg. Arcán zavarodottság tükröződött.

Valaki jelzett ezen a soron? - Mintha összetöpreődött volna, ahogy a szeme fölfogta a látványt.

A vacsora túlélője hisztérikus gyorsasággal kezdett hadarni.

- Éppen vacsoráztunk, amikor a barátom rosszul lett. Ami ezt az urat illeti, fogalmam sincs, hogy kicsoda. David felhagyott az újraélesztési kísérletekkel. Sűrű barna haját hátrasimította a homlokából.

- Ön az üzletvezető? - kérdezte.

- Oliver Gaspere vagyok, a Csúcs kávéház üzletvezetője - mondta megrökönyödve a köpcös férfi. - A 87-es asztalnál szolt a vészjelző, odamegyek, üres. Mondják, egy fiatalember épp most rohant be a 94-es asztalhoz, jövök utána, és ezt találom. - Megfordult. Szólok a háziornosnak.

- Egy pillanat - mondta David. - Semmi értelme. Ez az ember halott.

- Micsoda? - kiáltott föl a másik vendég. Előreperdült és felordított:

- Manning!

David Starr visszahúzta a férfit, és az asztal láthatatlan lapjára szorította.

- Higgadjon, ember! Segíteni úgysem tud, és most nem szabad lármázni.

- Nem, nem - helyeselt gyorsan Gaspere. - Nem szabad elszomorítani a többi vendéget. De figyeljen ide, uram, mégiscsak látnia kéne egy orvosnak ezt az embert, hogy megállapíthassa a halál okát. Semmifajta szabálytalanságot nem engedhetek meg az éttermemben.

- Sajnálom, Mr. Gaspere, de egyelőre megtiltom, hogy bárki is megvizsgálja ezt az embert.

- Mit beszél? Ha ez a férfi szívinfarktus miatt halt meg...

- Kérem. Próbáljunk meg együttműködni, és hagyjuk a haszontalan vitát. Hogy hívják önt, uram?

Az életben maradt vendég tompán válaszolt: - Eugene Forester.

- Nos, Mr. Forester, pontosan tudni akarom, mit fogyasztott ön, és mit a társa.

- De uram! - Az apró termetű üzletvezető kiguvadó szemmel meredt Davidre. - Azt akarja sugallni, hogy az ételben volt valami, ami ezt okozta?

- Én nem sugallok semmit. Csak kérdéseket teszek föl.

- Önnek nincs joga kérdezősködni. Ki maga? Maga egy senki. Követelem, hogy egy orvos vizsgálja meg ezt a szegény párát.

- Mr. Gaspere, ez a Tudományos Tanács dolga. David föltekerte a hajlékony fémszálas mandzsettát, hogy szabadabbá tegye csuklója belső oldalát. Egy pillanatig csak a csupaszbőre látszott, aztán egy ovális folt kezdett sötétedni, majd elfekedni rajta. Ezen belül apró, sárga fénypöttyök táncoltak és szikráztak, a Göncölszékér és az Orion ismerős csillagképét formázva.

Az üzletvezető ajka megremegett. A Tudományos Tanács nem hivatalos kormányügynökség, de a tagjai szinte a kormány fölött álltak.

- Elnézést kérek, uram - mondta.

- Nem kell mentegetőznie. Nos, Mr. Forester, válaszolna az első kérdésemre?

- A hármas számú különleges vacsorát kértük motyogta Forester.

- Mindketten?

- Igen.

- Egyikük sem kért hozzá még valami kiegészítőt? - kérdezte David. Még a saját asztalánál végigtanulmányozta az étlapot. A Csúcs kávéház specialitása a földönkívüli csemegék felszolgálása volt, de a hármas számú különleges vacsora közönséges földi fogásokból állt: zöldségleves, natúrselet sült krumplival, zöldborsóval, fagylalt és kávé.

- Igen, volt egy kiegészítő. - Forester összeráncolta a szemöldökét.

- Manning desszertnek Mars-szilvát rendelt. - És ön nem?

- Nem.

- És hol van most az a Mars-szilva? - David maga is evett már ilyet. A Mars hatalmas üvegházaiban

termesztik, leveses, magtalan gyümölcs, enyhe fahéjíz érződik rajta.

- Megette - válaszolta Forester. - Mire gondol? - Mennyi idővel utána esett össze?

- Azt hiszem, körülbelül öt perc múlva. Még a kávékkal sem végeztünk. - A férfi holtápadt lett. Lehet, hogy megmérgezték a gyümölcsöt?

David nem felelt. Odafordult az üzletvezetőhöz. - Mit tud a Mars-szilváról?

- Nem volt vele semmi baj. Semmi. - Gaspere megragadta az alkóv függönyét, és a felindultságtól rázni kezdte, de arról azért nem feledkezett meg, hogy a leglágyabban suttogó hangját vegye elő. - Friss áruként érkezett a Marsról, a kormány megvizsgálta és engedélyezte. Csak az utolsó három este több száz adagot szolgáltunk fel belőle. Mind a mai napig semmi ilyesmi nem történt.

- Mindenesetre jobban tenné, ha levénné a desszertlistáról, amíg újra meg nem vizsgáljuk. És most, akár a Mars-szilva volt a tettes, akár nem, arra kérem, hozzon egy dobozzal belőle, hogy a vacsora maradékával együtt beszállíthassuk további tanulmányozásra.

- Azonnal. Máris.

- És természetesen erről senkinek se beszéljen.

Az üzletvezető néhány másodpercen belül visszatért, puha zsebkendővel törölgetve a szemöldökét.

- Nem értem - motyogta. - Egyszerűen képtelen vagyok megérteni.

David betette a dobozba a használt műanyag tálat, amelyeken még ott volt a rájuk ragadt ételmaradék, melléjük rakta a kiflivégeket, visszazárta a viaszos csészék kupakját, amelyekben a kávékat szolgálták fel, és félretette őket. Gaspere abbahagyta a keze dörzsölését, mert egyik ujjával el akarta érni az asztal sarkán lévő kapcsolót.

David keze gyorsan mozdult, és az üzletvezető a következő pillanatban meglepődve tapasztalta, hogy a csuklója le van fogva.

- De uram, a morzsa!

- Azt is elviszem. - Zsebkésével összegyűjtött minden egyes szemét, s a bicska éles pengéje könnyedén siklott az erőtér felszínén. Maga David erősen kételkedett az erőteres asztallapok használatában. Tökéletes átlátszóságuk nem volt túl meggyőző a pihenni vágyóknak. A semmin álló edények és evőeszközök látványa feszültté tette a vendégeket, ezért időnként szándékosan változtatni kellett az erőteret, hogy az interferenciaszíkrok folyamatos indukálásával az anyag illúzióját keltsék a szemlélőben.

Éttermekben nagyon népszerűek voltak, mivel egy-egy fogás végén elég volt egy körömhégy nyit növelni az erőteret, hogy eltűnjenek a rátapadt morzsák és cseppek. Csak miután David befejezte a gyűjtögetést, engedte Gasperének, hogy növelje az erőteret; először kipöccintette a biztonsági reteszt, aztán hagyta, hogy Gaspere elővegye a speciális kulcsot. Egy pillanattal később új, tökéletesen tiszta felszín rajzolódott ki.

- És most egy pillanat. - David a karórája fémes lapjára pillantott, aztán félrefricskázta a függöny egyik sarkát.

- Dr. Henree! - mondta halkán.

A hórihorgas, középkorú férfi, aki azon a széken ült, amely tizenöt perccel ezelőtt David helye volt, hirtelen megmerevedett, és meglepődve Davidre nézett.

David elmosolyodott.

- Itt vagyok. - Mutatóujját az ajkára tette.

Dr. Henree fölkelt. A ruha lötyögött rajta, vékony szálú, szürkés haját gondosan ráfésülte egy kopasz foltra.

- Kedves David - mondta -, már itt is van? Azt hittem, késni fog. Csak nincs valami baj?

David mosolya rövid életű volt. - Egy újabb - mondta.

Dr. Henree belépett a függöny mögé, a halottra nézett, és azt morogta:

- Jaj, istenem!

- Így is lehet mondani - jegyezte meg David.

- Szerintem - mondta dr. Henree, aztán levette a szemüvegét, és mielőtt visszatette volna, a ceruzahegyszőnyeget erős sugarát végigfuttatta a lencséken -, szerintem le kéne záratnunk az éttermet.

Gaspere hangtalanul kinyitotta, majd becsukta a száját, mint egy hal. Végül fojtott zihálással azt mondta: - Bezáratni az éttermet! Csak egy hete nyitottunk.

Tönkre megyek. Abszolút tönkre!

- Ugyan, csak egy órára vagy annyira se. El kell szállíttatnunk a holttestet, és meg kell vizsgálnunk a konyhákat. Bizonyára szeretné, hogy ha lehet, eloszlassuk az ételmérgezés gyanúját, és biztos, hogy magának is kevesebb kellemetlenséggel jár, ha az előkészületeket nem a vendégek jelenlétében tesszük meg.

- Nos, rendben van. Intézkedem, hogy az étterem az önök rendelkezésére álljon, de adjanak egy óra haladékot, hogy a vendégeim befejezhessék az étkezést. Remélem, nem kap nyilvánosságot az ügy.

- Nem, efelől biztosíthatom. - Dr. Henree barázdált arca aggodalmat tükrözött. - David, hívja fel a Tanácsot, és kérje Conwayt a telefonhoz. Az ilyen esetekre speciális szabályaink vannak. *Ő már* tudni fogja, mit kell tenni.

- Nekem is itt kell maradnom? - vetette közbe hirtelen Forester.

- Rosszul érzem magam.

- David, ez kicsoda? - kérdezte dr. Henree. - A halott asztaltársa. A neve Forester.

- Ó! Nos, Mr. Forester, attól tartok, ez esetben itt kell rosszul éreznie magát.

Az étterem üresen hideg és visszataszító volt. Az operátorok hangtalanul megjelentek, aztán eltűntek. Atomról atomra végigböngészték a konyhákat. Mostanra már csak dr. Henree és David Starr maradtak itt. Az üres alkóvban ültek. A fényeket leoltották, s a tértévek üvegkockái is vaksin meredeztek az asztalokon.

Dr. Henree a fejét csóválta.

- Semmit sem fogunk megtudni. Tapasztalatból tudom. Sajnálom, David. Nem éppen így terveztük az ünneplést.

- Ünneplésre lesz még idő bőven. Említette a leveleiben ezeket az ételmérgezéses eseteket, úgyhogy el voltam rá készülve. De erre a teljes titoktartásra, amire, úgy látszik, szükség van, nem számítottam. Ha tudtam volna, diszkrétebb is lehettem volna.

- Ugyan. Semmi értelme. Úgysem tudjuk titokban tartani. Apránként itt is, ott is kiszivárog valami. Az emberek látják, hogy egyesek evés közben meghalnak, aztán más esetekről is hallanak. És mindig evés közben történik. Ez rossz, és még rosszabb lesz. No, erről holnap még többet fogunk beszélni, ha személyesen is találkozunk Conwayjel.

- Várjon! - David mélyen az idősebb ember szemébe nézett. - Van valami, ami jobban aggasztja önt, mint ennek az embernek vagy ezer másinak a halála. Valami, amit én nem tudok. Mi az?

Dr. Henree felsóhajtott.

- Attól tartok, David, hogy nagy bajban van a Föld. A Tanács többsége nem hiszi el, Conway is csak félig van meggyőződve róla, de én biztos vagyok benne, hogy ez az állítólagos ételmérgezés egy okosan kitervelt és kegyetlen kísérlet arra, hogy valaki a hatalmába kerítse a Föld gazdasági életét és a hatalmat. És mind ez ideig semmi fogódzónk, kedves David, hogy ki áll a fenyegetés mögött, és pontosan mi fog történni. A Tudományos Tanács a legteljesebb mértékben tehetetlen.

2

Kenyérkosár az égen

Hector Conway tudományos főtanácsos a Tudományok Tornyának legfelső emeletén állt az egyik ablakánál, a nyúlánk szerkezetű épület a Nemzetközi Város északi peremének egyik meghatározó jellegzetessége volt. A korai szürkületben szikrázni kezdtek a város fényei. A szikrák nemsokára fehér csikká olvadnak össze a mozgójárdák mentén. Amint megelevenednek az ablakok, az épületek ékszerként ragyognak fel. Conway ablakának közepén látszottak a Kongresszusi Palota kupolái és a középük ékelődött elnöki rezidencia.

Conway egyedül volt az irodájában, s az automatikus kapuőr memóriájába csak dr. Henree ujjlenyomata volt betáplálva. Érezte, hogy egyre jobban hatalmába keríti a depresszió. David Starr, a hirtelen és csodával határos módon felnőtt gyerek hamarosan belép, hogy a Tanács tagjaként átvegye első megbízatását. Conway úgy érezte magát, mintha a saját fia látogatására készülővé. Bár bizonyos értetemben így is volt. David Starr az ő fia: az övé és Augustus Henree-é.

Először hárman voltak, rajta kívül Gus Henree és Lawrence Starr. Mennyi emlék Lawrence Starr-ról. Mindhárman egy iskolába jártak, együtt lettek a Tanács tagjai; aztán Lawrence Starrt előléptették. Ez várható volt; messze a legjobb koponya volt hármójuk közül.

Így hát Lawrence kapott egy szubtrópusi állást a Vénuszon, és ez volt az első eset, hogy nem hárman együtt láttak neki egy javaslat kidolgozásának. Lawrence a feleségével és a fiával indult útnak. A feleségét Barbarának hívták. A nagyszerű Barbara Starr! Sem Henree, sem ő, Conway soha nem házasodott meg, és soha egyikük sem talált olyan lányt, aki versenyre kelhetett volna Barbara emlékével. Amikor David megszületett, Gus bácsinak és Hector bácsinak szólította őket, de később néha megzavarodott, és az apját meg Lawrence bácsinak nevezte.

Aztán jött a Vénusz-utazás és a kalóztámadás. Teljes leszámolás volt. A kalózhajók jóformán senkit sem vittek magukkal fogolyként az ürbe; két óra sem telt belé, és több mint százan meghaltak. Köztük volt Lawrence és Barbara.

Conway emlékezett a napra, percre pontosan arra a pillanatra, amikor a Tudományos Tanácsba megérkezett a hír. Őrnaszádok indultak az ürbe, hogy a kalózek nyomába szegődjenek; példátlan dühvel támadtak a kisbolygók búvóhelyeire. Hogy végül megfogták-e azokat a gonosztevőket, akik kifosztották a Vénuszra tartó űrhajót, soha nem derült ki, mindenesetre attól az évtől kezdve a kalózek ereje megtört.

Az űrnaszádok találtak még valamit: egy parányi mentőcsónakot, amely bizonytalan köröket írva le a Föld és a Vénusz között, hideg, automatikus vészjeleket sugárzott. Csak egy kisgyerek volt benne. Egy riadt, magányos négyéves, aki órákig egy szót sem szólt, csak makacsul azt hajtogatta:

- Anya azt mondta, hogy nem szabad sírnom.

Ez volt David Starr. A gyerek szemszögéből előadott történet meglehetősen kusza és zavaros volt, de az értelmezése annál könnyebbnek látszott. Conway lelki szemeivel szinte még most is látta az utolsó pillanatokat a kifosztott hajón: a vezérlőteremben haldokló Lawrence Starrt, a helyiségbe rontó haramiákat, Barbarát, amint kezében a gázpisztollyal, kétségbeesetten tuszkolja a mentőcsónakba Davidet, aztán legjobb tudása szerint megpróbálja beállítani a vezérlőpultot, és kilövi a csónakot az űrbe. És azután?

Volt egy pisztoly Barbara kezében. Amíg lehetett, nyilván használta az ellenséggel szemben, s amikor nem volt tovább, akkor maga ellen fordította.

Conwaynek fájt rá gondolni is. Fájt, és megint egyszer azt kívánta, bárcsak engedték volna, hogy ő is az önnaszáddal menjen, saját kezével segített volna atomtámadással lángtengerré változtatni az aszteroidák rejtett barlangjait. De a Tudományos Tanács tagjai legalábbis így mondták - értékesebbek annál, hogyszem egy rendőrségi akcióval tegyék kockára az életüket, így hát otthon maradt, és csak a fax nyílásán kigördülő friss híreket olvasta.

Maguk között úgy egyeztek meg, hogy ő és Augustus Henree örökbe fogadják David Starrt, arra áldozzák életüket, hogy kitöröljék a fejből azokat a szörnyűséges, utolsó űrbeli emlékeket. Mindketten apja és anyja voltak a kicsinek; személyesen felügyelték az oktatását; úgy irányították, hogy közben egyetlen gondolat lebegett a szemük előtt: David olyan legyen, amilyen Lawrence Starr volt.

David úgy nyargalt át az egyetemi éveken, hogy szinte szikrázott a lába nyoma, és a sportpályán is, a tanórán is halomra döntött minden addigi csúcsot.

Conway egészen megzavarodott.

- Ez nem természetes, Gus. Ez a kölkök túltesz az apján is.

De Henree, aki esküdt ellensége volt a fölösleges szószaporításnak, csak mosolyogva pöffentett egy pipafüstpamacsot.

- Nem szívesen mondom - folytatta Conway -, mert ki fog nevetni, de van benne valami, ami nem egészen normális. Ne feledje: ez a kölkök két napig ki volt csapva az űrbe, és csak a mentőcsónak vékony héja választotta el a szoláris sugárzástól. A napfolttevékenység maximuma idején mindössze hetvenmillió mérföldre volt a Naptól.

- Vagyis azt akarja mondani - vakkantotta Henree -, hogy David porrá is éghetett volna.

- Nos, nem tudom - dörögte Conway. - A sugárzás hatása az élő szövetre, az emberi élő szövetre furcsa, különös, sőt rejtélyes.

- Igen, természetesen. Ez az a terület, ahol a kísérletezés nem túl ésszerű dolog.

David az egyetem levéltára szerint az eddigi legjobb átlaggal végzett. Már hallgatóként sikerült nevet szereznie magának eredeti kutatásaival a biofizika területén. A Tudományos Tanácsnak fennállása óta David lett a legfiatalabb teljes jogú tagja.

Conway számára mindez csapást jelentett. Négy éve választották főtanácsossá. Olyan megtiszteltetés volt ez, amelyért az életét adta volna, de azt is tudta, ha Lawrence Starr élne, nálánál érdemesebb személyt aligha találtak volna a kitüntető címre.

Másrészt ettől kezdve csak alkalmi találkozásokra zsugorodott kapcsolata az ifjú David Starr-ral, mert a főtanácsosság azt jelentette, hogy az ember életét teljes mértékben lekötötték a Galaxis feszítő problémái. Azt jelentette, hogy még a diplomamunkáján dolgozó David Starrt is csak messziről láthatta. Jó, ha négyszer beszélhetett vele az elmúlt négy évben.

Így hát a torkában dobogott a szíve, amikor meghallotta, hogy nyílik az ajtó. Megfordult, és sietősen indult a belépők felé.

- Gus, öregfiú. - Kitérta a karját, és megszorongatta a feléje nyújtott kezét. - És a kicsi David!

Eltelt egy óra. Már benne jártak az éjszakában, mire abbahagyták a saját élettörténetüket, és figyelmüket az univerzumra terelhetették.

Elsőként David tört ki.

- Hector bácsi, ma láttam életemben *először* mérgezést. Tudtam, hogy meg kell akadályozni a pánik kitörését. Bárcsak a mérgezést is meg tudtam volna akadályozni!

- Ez még senkinek sem sikerült - mondta Conway kijózanodva. - Gondolom, Gus, megint marsbeli termék lehetett.

- Ki tudja, Hector. De az igaz, hogy a Mars-szilva is szerepel a gyanúsítottak között.

- Remélem - szólalt meg David Starr -, annyit elmondanak, amennyit erről tudnom szabad.

- Borzasztó egyszerű - mondta Conway. - Félelmetesen egyszerű. Az elmúlt négy hónapban közel kétszáz ember halt meg közvetlenül azután, hogy evett valami Marsról származó termékből. Ismeretlen mérge, a tünetek általunk nem ismert betegség szimptomái. Először a rekeszizmot és a mellkasi izmokat irányító idegek gyors és teljes bénulása lép föl. Utána megbénul a tüdő, s ez öt percen belül halált okoz. A mérge még mélyebbre hatol - folytatta. - Abban a néhány esetben, amikor időben kaptuk el az áldozatot, akárcsak ön, mi is próbáltunk mesterséges lélegeztetést alkalmazni, sőt a vastüdőt is használtuk. Ennek ellenére öt percen belül beállt a halál.

Úgy látszik, a szívet is megtámadja. A boncolás is csak valami hihetetlenül gyors idegi roncsolódásról árulkodik.

- Mit tudunk a mérgezett ételről? - kérdezte David. - Holtvágány - vágta rá Conway. - Mindig marad annyi idő, hogy a mérgezett darabot vagy fogást tökéletesen eltüntessék. Az asztalnál vagy a konyhában talált ugyanolyan ételféleség veszélytelen. Állatokkal, sőt finként jelentkező emberekkel ettünk meg a maradékot. A halottak gyomrának átvizsgálása kétes eredményekhez vezetett.

- De akkor honnan veszik, hogy egyáltalán mérgezéstről van szó?

- Mivel a halál kivétel nélkül azután állt be, hogy az illető előzőleg a Marsról származó ételt evett, s ami eleinte véletlen egybeesésnek tűnt, az ma már jóval föbb annál.

- Láthatóan nem fertőző - mondta gondterhelten Danid.

- Nem. Hála a csillagoknak. De még így is elég rossz. Idáig annyira titokban tartottuk, amennyire csak lehetett, és állandó kapcsolatban álltunk a Bolygóközi Rendőrséggel. Az egész Föld lakosságát tekintve négy hónap alatt kétszáz haláleset egyelőre kezelhető, de lehet, hogy ez a szám emelkedik. És ha a Föld népe rájön, hogy egy falat a Marsról származó táplálékból esetleg az utolsó is lehet, a következmények beláthatatlanok. Próbáltuk bebizonyítani, hogy a halálozási arányszám igen alacsony, hiszen az ötmilliárdból havonta ötvenen halnak meg, mégis mindenki azt hiszi magáról, hogy benne lesz az ötvenben.

- Igen - tette hozzá David -, és ez azt is jelenti, hogy a Marsról importált ételek iránt zuhan a kereslet. Ami a katasztrófával egyenlő a marsbeli farmszindikátus számára.

- Na és? - Conway vállat vont, félresöpörve a marsbeli farmszindikátus problémáját, mint ami ebben a pillanatban teljesen lényegtelen. - Más nem jut eszébe?

- Eszembe jut, hogy a Föld saját mezőgazdasága képtelen ellátni ötmilliárd embert.

- Pontosán erről van szó. Nem tudjuk nélkülözni a bolygókolóniákról származó táplálékot. Hat héten belül éhínség törne ki a Földön. Ám ha az emberiség félni kezd a Marsról származó tápláléktól, nem tudjuk megakadályozni, és fogalmam sincs, mennyi ideig sikerül elodáznia a pánik kitörését. Minden újabb halál egy új válságot jelent. Vajon nem ez az újabb eset lesz-e, amelyiket megkaparintja a teletext? Kiderül végre az igazság? És mindennek tetejébe itt van Gus teóriája.

Dr. Henree visszazöttyent a karosszékre, és finom mozdulatokkal dohányt tömöckölt a pipájába.

- Biztosan érzem, David, hogy ez a járványszerű ételmérgezés nem természetes jelenség. Túlságosan kiterjedt. Egyik nap Bengáliában támad, következő nap New Yorkban, az azt követő napon Zanzibárban. Vali logika lehet mögötte.

- Az igazat megvallva... - szólalt meg Conway.

- Ha bármilyen csoport elhatározza, hogy átveszi a Föld irányítását, találhat-e jobb megoldást, mint hogy a leggyengébb pontunkon támad: a táplálék-utánpótlási forrásainknál. A Föld a Galaxis legsűrűbben lakott bolygója. Miért is ne, hisz ez az emberiség eredeti lakóhelye. De bizonyos értelemben épp ez teszi a legvédtelenebbé világunkat, mivel nem vagyunk önellátóak. Nekünk az égbolton van a kenyérkosarunk: a Marson, a Ganümédészen, az Európán. Ha bármilyen módon elvágják az importútvonalat, akár kalózkacíóval, akár az efféle, kifinomultabb módszerekkel, egy pillanat alatt tehetetlenné válunk. Ennyi az egész.

- De - vetette közbe David -, ha így állna, vajon nem lépne-e érintkezésbe ez a csoport a kormánnyal, ha másért nem, hogy átadjon egy ultimátumot?

- Ez is elképzelhető, de lehet, hogy csak várnak a kellő pillanatra; várják, hogy megérjen a helyzet. Lehet, hogy közvetlenül a marsbeli farmereket veszik kezelésbe. A telepéseknek saját logikájuk szerint forog az agya, nem bíznak a Földben, és tulajdonképpen ha azt látják, hogy az életük veszélyben forog, sorsközösséget vállalnak ezekkel a bűnözőkkel. Az sem zárható ki - dr. Henree hatalmas füstfelhőt pöffentett -, hogy talán ők maguk... De nem akarok gyanúsítani.

- És mi az én dolgom? - kérdezte David. - Milyen szerepet szánnak nekem?

- Hadd mondjam meg neki - szólalt meg Conway. - David, azt akarjuk, hogy menjen a Holdra, a Központi Laboratóriumba. Tagja lesz annak a kutatócsoportnak, amely ezt a problémát akarja földeríteni. Jelen pillanatban minden, a Marsot elhagyó szállítmányból kapnak mintát. Rá kell bukkannunk egy-két mérgezett termékre. Minden étel felét patkányokkal etetjük meg; a halált okozó ételmaradékot minden rendelkezésre álló módszerrel analizáljuk.

- Értem. És ha Gus bácsinak igaza van, gondolom, van egy másik csapat is, amelyik a Marson dolgozik. - Nagyon agyafűrt fickók. Mindenesetre elképzelhető, hogy holnap estig felkészüljön a Hold-utazásra?

- Természetesen. De ha így áll a dolog, nem mehetnék most, hogy holnapra készen álljak?

- Dehogynem.

- És van valami akadálya, hogy a saját hajómat használjam?

- Nincs.

A két tudós, magára maradva, hosszasan bámulta a város tündérmesébe illő fényeit, mielőtt bármelyikük megszólalt volna.

Végül Conway törte meg a csöndet:

- Tiszta Lawrence! De még olyan fiatal. Veszélyes lesz.

- Igazán úgy gondolja, hogy menni fog? - kérdezte Henree.

- Természetesen! - nevetett Conway. - Hallotta David utolsó kérdését a Marsról. Esze ágában sincs a Holdra menni. Ennyire azért már ismerem. És ez a legjobb módja annak, hogy megvédjük. A hivatalos jelentés szerint elment a Holdra; a Központi Laboratórium munkatársait kioktattuk, hogy jelentsék az érkezését. Amint eléri a Marsot, a maga összeesküvőinek (ha tényleg vannak ilyenek) semmi oka nem lesz, hogy Davidet a Tanács tagjának tekintsék, David pedig megőrzi inkognitóját, hiszen minden erejével azon lesz, hogy becsapjon minket. David zseniális fiú - tette hozzá Conway. - Lehet, hogy neki sikerül, amit idáig egyikünk sem tudott megtenni. Szerencse, hogy ilyen fiatal még, és lehet irányítani. Néhány év múlva lehetetlen lesz. Át fog látni rajtunk.

Halkan megsörrent Conway kommunikátora. Conway bekapcsolta.

- Mi az?

- Személyes közlemény, uram.

- Nekem? Továbbítsa! - Dühösen Henree-re nézett. - Nem hiszem, hogy az összeesküvőktől jött, akikről maga papolt az imént.

- Nyissa ki és nézze meg! - javasolta Henree. Conway feltépte a borítékot. Egy pillanatig szótlánul meredt a papírra. Aztán kissé vadul fölnevetett, a nyitott papírlapot odalökte Henree-nek, és hirtelen a karosszékre vetette magát.

Henree fölvetta a lapot. Mindössze két sor macskakaparas volt rajta: "Nem bánom! Legyen a Mars!" És az aláírás: "David."

Henree dőlt a kacagástól.

- Még jó, hogy hagyja magát irányítani.

Erre Conwayból is kitört a nevetés.

3

Farmerek a Marson

Egy született földinek a Föld azt jelentette, hogy Föld. Vagyis a harmadik bolygó attól a naptól számítva, amelyet a Galaxis lakói úgy ismernek mint Sol, a jó öreg Nap. A hivatalos földrajzban a Föld egyébként többet is jelentett: beletartozott a Naprendszer összes égitestje. A Mars éppannyira Földnek számított, mint maga a Föld, és azok a nők és férfiak, akik a Marson éltek, ugyanannyira földieknek számították magukat, mintha az anyaföldön élnének. Jogi szempontból legalábbis. Szavaztak az összföldi kongresszus képviselőire és a bolygóközi elnökre.

De az azonosság csak eddig terjedt. A Mars lakói egészen különálló és jobb anyagból szőtt emberfajnak tartották magukat, és ugyancsak sok időbe telt, míg egy marsbeli munkás elfogadta egy újonnan jöttről, hogy az több, mint egy mihaszna alkalmi turista.

David Starr ezt szinte abban a pillanatban megértette, amint belépett a farm munkaközvetítő irodájába. Ahogy benyitott, egy kis ember mindjárt a nyomába szegődött. Egy valóságos kis ember. Körülbelül másfél méter lehetett, és az orra David szegycsontját éri, ha szemtől szembe kerültek volna. Szigorúan hátrafésült szeszinű haja volt, széles szája, és a munkások tipikus, nyitott galléros, kétsoros kezeslábasát és tükörfényes csizmáját viselte.

Ahogy David megindult a kivilágított, "Munkásfelvétel" feliratú ablakhoz, kopogó léptekre lett figyelmes a háta mögött, és egy érces tenorhang kiáltott rá:

- Állj! Taposs a fékre, haver!

A kis ember nézett vele farkasszemet.

- Segíthetek valamiben? - kérdezte David.

A kis ember alaposan körülvizslatta, töviről hegyire végigmérte, aztán a karját kinyújtva hanyagul nekidőlt David derekának.

- Most kecmeregtél le a hajóhídról? - Miféle hajóhídról?

- Szép nagyra nőttél, Földi. Odaát kicsit szorosan vagytok, és begörcsöltél, mi?

- A Földről jöttem, ez igaz.

A kis ember leeresztett karja éleset csattant a csizmáján. Ez a mozdulat a munkások magabiztosságának jele volt.

- Ez esetben - mondta - tegyük fel, hogy neked is jobb, ha várakozó álláspontra helyezkedsz, és hagyod, hogy a bennszülöttek is tegyék a dolgukat.

- Ahogy gondolod - felelte David.

- És ha nem tetszik, hogy ki kell várnod a sorodat, akkor ezt is megbeszélhetjük, mihelyt itt végezem. A nevem Colos. Igazából John Bigman Jonesnak hívnak, de a városban mindenütt megtalálsz, ha a Colost

keresed. - Kis szünetet tartott, aztán még hozzátette: - Így hívnak, Földi. Valami nem tetszik?

- Á, dehogyan - mondta komolyan David.

- Akkor jó - felelte a "nagy" kis ember, és elindult a pulthoz, David pedig leült, hogy kivárja a sorát, de mielőtt Colos háta biztos távolba került, arcára kiült a mosoly.

Alig tizenkét órája tartózkodott a Marson, s ez épp csak arra volt elég, hogy valami hamis néven bejelentse a hajót az egyik városon kívüli hatalmas, felszín alatti garázsban, éjszakára szobát vegyen ki az egyik szállodában, és a reggel néhány óráját azzal töltsse, hogy rövid sétát tegyen a kupolával borított városban.

A Marson mindössze három ilyen város volt, s ez annak tudható be, hogy iszonyatos összegeket emésztett föl a hatalmas kupolák karbantartása és annak az energiamennyiségnek az előállítására, ami a földi hőmérséklet és gravitáció reprodukálásához szükséges. A három közül Wingrad City volt a legnagyobb, Robert Clark Wingradról kapta a nevét, arról a férfiről, aki elsőnek érte el a Mars felszínét.

Wingrad nem sokban különbözött egy földi várostól; szinte úgy festett, mintha kivágtak volna egy darabot a Földből, és átültették volna egy másik bolygóra; ám erről a tényről az itteniek (legalább harmincötmillió mérföldnyire a Földtől) valahogyan maguk is szereztek volna meggyőződést. A város közepén, ahol az ellipszis alakú kupola negyed mérföld magas volt, húszemeletes felhőkarcolók is épültek.

Mindössze egy dolog hiányzott. Nem volt nap, és nem volt kék ég. Maga a kupola fényáteresztő anyagból készült, s ha feljött a nap, az egész tíz négyzetmérföldes területet egyenletes fény árasztotta el. A kupolán belül a fényerősség mindenütt nagyon gyenge volt, így aztán a város lakói "ég" helyett csak valami halvány, sápadt, sárgás foltot láttak. A teljes fényerő körülbelül egy felhős földi nap fényviszonyaival volt egyenlő,

Éjszaka a boltozat elhalványult, majd el is tűnt a csillagtalán feketeségben. De ekkorra kigyúltak az utcai fénycsövek, és attól Wingrad City, ha lehet, még jobban emlékeztetett a Földre. Az épületeken belül éjjel-nappal mesterséges fényvel világítottak.

Dávid Starr hirtelen hangos kiabálásra kapta föl a fejét.

Colos még mindig a pultnál állt és ordított:

- Mondom, hogy feketelista. Az ördögbe, feketelistára tettek.

A pult mögött ülő férfi idegesnek látszott. Bolyhos oldalszakállát az ujjai között morzsolgatta.

- Nincs feketelistánk, Mr. Jones... - mondta.

- Bigman a nevem. Mi a probléma? Elfelejtetted, hogy barátok vagyunk? Néhány napja még Colosnak hívtál.

- Nincs feketelistánk, Bigman. Egyszerűen nincs segédmunkás-felvétel a farmokon.

- Miről beszélsz? Tegnapelőtt Tim Jenkinst két perc alatt fölvetted.

- Jenkins tapasztalt úrhajós.

- Én is bármikor elvezetek egy úrhajót, éppúgy, mint Jenkins.

- Nos, ön gépkezelőként szerepel a nyilvántartásunkban.

- És méghozzá milyen jó szakemberként. Nincs szükség kombájnosra?

- Nézze, Bigman, fölvettem a nyilvántartásunkba mondta a pult mögött ülő férfi. - Ennyit tehetek. Ha bármi adódna, majd értesítjük. - Azzal az előtte fekvő nyilvántartást kezdte figyelmesen tanulmányozni, ujjával követve a kifinomult hanyagsággal bejegyzett neveket.

Colos megfordult, aztán a válla fölött még visszakiáltott:

- Rendben van, de én most itt leülök, és a legközelebb beérkező munkára engem küldtek ki. Ha nem kellek, azt akarom, hogy mondjátok a szemembe. Ide a szemembe, érted? Nekem, J. Bigman J.-nek, személyesen.

A pultnál ülő férfi nem szólt semmit. Colos dűnyögve leült egy székre. Dávid Starr fölkel, és odament a pulthoz. Ezúttal egyetlen munkás sem állt elé a sorban.

- Szeretnék munkát vállalni - szólalt meg.

A fék fölnevezett, és maga elé húzott egy munkavállalói nyomtatványt meg egy számítógép billentyűzetét. - Milyen munkakörben?

- Bármilyen mezőgazdasági munkát elvállalok a farmon.

A fék fölemelte ujjait a billentyűkről.

- Helybéli?

- Nem, uram. A Földről vagyok. - Sajnálom. Nincs felvétel.

- Nézze, kedves uram - kezdte David. - Én tudok dolgozni, és szükségem is van munkára. Jóságos Galaxis, törvény tiltaná a földiek felvételét?

- Nem, de tapasztalat híján úgysem sok mindent tudna egy farmon csinálni.

- Ennek ellenére szükségem lenne valami munkára. - A városban egy csomó munkaalkalom van. Következő ablak.

- Városi állással nem tudok mit kezdeni.

A pult mögött ülő férfi tünődve nézett Davidre, aki különösebb nehézség nélkül megértette a férfi pillantását. Az emberek más és más okból utaztak a Marsra, és közülük az egyik az volt, hogy a Föld túl kényelmetlen lett a számukra. Ha körözést adtak ki egy menekülő ellen, alaposan átfésülték a Mars városait (hiszen azok is a Föld részét alkották), a farmokon viszont soha senkit nem találtak meg. A farmszindikátus keresve sem találhatott

volna jobb munkást, mint akinek nem volt mersze a városban maradni. Így aztán nemcsak megvédték éket, hanem vigyáztak is rájuk, mert a hatóság itt is kizárólag bosszúságot okozott, de még inkább megvetést váltott ki.

- Neve? - kérdezte az ügyintéző, és a szeme visszatért a nyomtatványra.

- Dick Williams - mondta David, azt a nevet adva meg, amellyel az úrhajót is bejegyeztette a garázsba.

A hivatalnok a személyit sem kéne.

- Hol érhetem el?

- Landis Hotel, 212-es szoba.

- Dolgozott már alacsony gravitáción?

Kérdés kérdést követett, de a legtöbb rovat üresen maradt. A hivatalnok sóhajtott, betette az űrlapot a leolvasóba, amely feldolgozta és az adatokat fölvette az iroda állandó nyilvántartásába.

- Majd értesítem - közölte a férfi. De nem hangzott túl reménykeltően.

David elfordult. Nem sokat várt ettél a látogatástól, de legalább elérte, hogy többé-kevésbé legális álláskeresőként bejegyeztette a nevét. A következő lépés...

Hirtelen megpördült. Három férfi lépett a munkaközvetítő irodába, mire Colos dühösen felszökött a helyéről. Farkaszemet nézett velük, karját lazán eltartotta a derekától, bár David nem látott nála fegyvert.

A három férfi megállt, aztán a hátsó kettő közül az egyik fölnyerített és azt mondta:

- Nézzenek oda, kit látnak szemeim, csak nem Colost, a hatalmas törpét? Lehet, hogy állást keres, főnök? - A megszólalónak széles válla volt, orra laposan kenődött szét az arcán. A szájában szétrágott, kialudt, zöldes Mars-dohánnyal töltött cigaretta lógott, és az álla körül többnapos borosta sötétlett.

- Csönd, Griswold - mondta az elől álló férfi. Ennek tömzsi, nem túl magas alakja volt, és az állán meg a nyakszirtnén a puha bőr olajos simasággal fénylett. Persze ő is tipikus marsbeli kezeslábast hordott, de ez sokkal finomabb anyagból készült, mint a helyiségben levő akármelyik munkásé. Csipáig érő csizmáján rózsaszínű és vörös spirálok éktelenkedtek.

Akárhányszor utazott David Start a Marsra, soha nem látott két egyforma kinézetű csizmát, és soha nem látott olyat, ami ne lett volna izléstelen. A munkások körében ez volt az egyéniség jele.

Colos odament a három férfihoz, lötytyedt mellkasa hullámozott, az arca görcsbe rándult a méregetől.

- Ide a papírjaimat, Hennes! - mondta. - Jogom van hozzájuk.

Az elől álló tömzsi alak volt Hennes. Csöndesen azt felelte:

- Neked semmilyen papírhoz nincsen jogod, Colos. - Tisztességes papírok nélkül nem kapok állást. Két évig dolgoztam nálad, és elvégeztem, amit kellett.

- Jóval többet is elvégeztél, mint ami a dolgod volt. Takarodj az utamból! - Átgázolt Coloson, odament a pulthoz és azt mondta: - Szükségem van egy tapasztalt gépkezelőre, aki igazán érti a dolgát. Elég magas is legyen, hogy kicserélhessem azzal a kisfiúval, akitől meg kellett szabadulnom.

Ez Colost érzékenyen érintette.

- A mindenségit - kiáltotta -, igazad van, hogy többet is csináltam, mint ami a dolgom lett volna. Mondd csak meg, hogy akkor voltam szolgálatban, amikor nem számítottál rá. És elég sokáig voltam őrségben, hogy lássam, amint éjfélkor kikocsikázol a sivatagba. De másnap reggel nem akartál tudni róla, én viszont nem álltam meg, hogy el ne köpjem, ettől persze ugrott a munkavállalói ajánlás...

Hennes zavartan hátranézett.

- Griswold - mondta -, dobd ki ezt a hülyét! Colos nem hátrált, bár Griswold két ilyen nyápic alakkal is elbánt volna.

- Jól van - visította Colos. - Egyszerre csak egy jöjjön!

De most David Starr mozdult meg; megtévesztően lassú és nyugodt léptekkel indult feléjük.

- Útban vagy, barátom - közölte Griswold. - Ki kell hajítanom valami szemetet.

Colos hangja David mögül csattant fel:

- Rendben van, Földi. Hagyd, hogy nekem jöjjön!

David mintha meg sem hallotta volna.

- Az az érzésem, barátom, hogy ez nyilvános hely - mondta Griswoldnak.

- Mindannyiunknak joga van itt tartózkodni.

- Ne vitatkozz, barátom! - kedélyeskedett Griswold. Keményen megragadta David vállát, mintha földre akarná taszítani.

Am David bal keze kipattant, hogy csuklónál elkapja Griswold kinyújtott karját, jobb kézzel pedig iszonyatos ütést méné a támadó vállára. Griswold hátratántorodott, és nekizuhant a helyiséget kettéválasztó műanyag falnak.

- Mégiscsak vitatkoznék, barátom - tette hozzá David.

A hivatalnok üvöltve tápázkodott fel. A többi hivatalnok kirajzott a válaszfal bejáratain, de eszük ágában sem volt beavatkozni. Colos nevetve hátra veregette Davidet.

- Egész jó, ahhoz képest, hogy földi vagy.

Hennes mintha megdermedt volna egy pillanatra. Griswold társának, az alacsony, szakállas munkásnak,

akinek tésztaképeről lerítt, hogy túl sok időt töltött a Mars hitvány napja alatt, és nem eleget a városi szoláriumokban, szóval most neki is nevelésesen tátva maradt a szája.

Griswold lassan nyerte vissza a lélekjelenlétét. A szivart, amely az előbb leesett, most félrerúgta. Aztán fölnézett, a szeme majd kiugrott a méregtől. Ellökte magát a faltól, s egy pillanatra megcsillant a penge, aztán el is tűnt a tenyerében.

Am David oldalt lépett, és fölemelte a karját. Az apró, hajlított henger, amely rendesen a felkarja és a teste között bújt meg, most végigsiklott az ingujjában, és behajlított tenyerében állt meg.

- Vigyázz, Griswold! - kiáltott Hennes. - Sugárpisztoly van nála.

- Dobd el a kést! - mondta David.

Griswold vadul káromkodott, de a fém nagy csattanással a padlóra zuhant. Colos előreperdült, fölkapta, és diadalmasan kacarászott a borostáskepű sarokba szorításán.

David a kés után nyúlt, és gyors pillantást vetett rá. - Szép kis ártatlan jószág, nem is illik egy munkás kezébe - mondta.

- Mit kap a Marson, aki lézerkést hord magával? David tudta, hogy ez a Galaxis leggonoszabb fegyvere. Külsőre csak egy rövid, rozsdamentes acéltok, amely kicsit vastagabb, mint a kés nyele, de azért szépen belefér az ember tenyerébe. A tokban azonban egy pengeéles lézersugár villan meg, amely bármilyen közönséges összetételű anyagot átvág. A páncél meg se kottyán neki, és mivel a csonton éppoly könnyedén áthatol, mint a húson, egyetlen szúrás szinte kivétel nélkül halálos.

Hennes közéjük lépett.

- Hol az engedélyed a sugárpisztolyhoz, Földi? kérdezte. - Tedd el, és kvittek vagyunk. Te is lazíts, Griswold.

- Állj! - szólalt meg David, amikor Hennes megfordult. - Ugye egy munkás kell maguknak?

Hennes visszafordult, és elégedetten húzta fel a szemöldökét. - Igen, munkást keresünk.

- Rendszerben van. Én meg munkát keresek.

- Nekem viszont egy tapasztalt gépkezelőre lenne szükségem. Van szakképzettség?

- Az éppen nincs.

- Voltál már valaha betakarításon? Tudod vezetni a homokfutót? Röviden: ha ítélnék a ruhádból - és hátralépett, mint aki jobban szemügyre akarja venni az előtte állót -, te csak úgy idepottyantál a Földről, és melleleg ügyesen használod a sugárpisztolyt. Semmit se tudok veled kezdeni.

- Akkor sem - David hangja suttogóra váltott -, ha azt mondom, hogy érdekel az ételmérgezés?

Hennes arca nem változott, a szeme se rebbent.

- Nem értem, hova akarsz kilyukadni - mondta aztán.

- Akkor még egy kicsit törje a fejét. - David halványan elmosolyodott, és egy kicsi irónia volt a mosolyában.

- Errefelé nem könnyű a munka - szólalt meg Hennes.

- Nem vagyok lógós fajta - felelt David. Hennes újra végignézett David nyúlánk alakján.

- Hát, talán nem. Rendszerben van, szállást, ételt kapsz, három váltás ruhát meg egy pár csizmát. Első évre ötven dollár, amit év végén fizetünk. Ha nem dolgozol ki az évet, ugrott az ötvenes.

- Elég tisztességes ajánlat. Mi lesz a munkám?

- Amit el tudsz végezni. Mindenest lesz a munkásszálláson. Ha beletanulsz, kerülhetsz följebb; ha nem, akkor ott töltöd az évet.

- Megegyeztünk. És mi lesz Colossal?

Colos, aki hol az egyikre, hol a másikra kapta a tekintetét, most vinnyogni kezdett:

- Nem, uram, én nem dolgozom ennek a ganajtúrónak, de magának se ajánlom.

David csak úgy a válla fölött szólt vissza:

- Mi az a kis kulizás, ha cserébe megkapja az ajánlást?

- Hát - mondta Colos -, legfeljebb egy hónapról lehet szó.

- Ez a haverod? - kérdezte Hennes. David bólintott.

- Nélküle nem megyek.

- Na jó, akkor őt is felveszem. Egy hónap, de tartja a pofáját. Fizetség nincs, csak az ajánlás. Menjünk már innen a fenébe. A homokfutóm kint vár.

Mind az öten elindultak, David és Colos zárta a sort. - Kösz, haver - mondta Colos. - Kérhetsz, amit csak akarsz.

A homokfutó csak ekkor nyílt ki, de David látta a hornyokat, ahonnan kicsúszhattak a lemezek, hogy megvédjék a homokfutót a Marson dúló homokvihartól. Széles kerekei voltak, hogy minél kevésbé süppedjen bele a puha hordalékba. Üveg a lehető legkevesebb részen volt, s ahol volt, ott is úgy olvadt bele a környező fém alkatrészekbe, mintha egybe lettek volna forrasztva.

A meglehetősen zsúfolt utcán senki sem figyelt föl a homokfutó és a munkások ugyancsak megszokott látványára.

- Mi ülünk előre - közölte Hennes. - Földi, te meg a haverod ülhetek hátra.

Míg beszélt, bemászott a vezetőülésbe. A műszerek az elülső válaszfal közepén voltak, a szélvédők alatt.

Griswold Hennes jobbján foglalt helyet.

Colos ült elsőként hátra, David követte. David félig feléje fordult, amikor Colos hirtelen felcsattant:

- Vigyázz!

Hennes másik csatlósa a kocsi hátsó ajtajánál kuporgott, és borostás tésztaképe épp vicsorogva megfeszült. David gyorsan mozdult, de jócskán elkésett.

Az utolsó kép a csatlós fegyverének felvillanó csótorkolata maradt, aztán valami halk, berregő hangra lett figyelmes. Ehhez semmilyen érzés nem társult, csak egy nagyon-nagyon távoli hangot hallott, amely azt mondta: - Jól van, Zukis. Ülj hátra, és vigyázz rájuk de a szavak mintha egy hosszú alagút *végéből* jöttek volna. Utoljára egy pillanatra azt érezte, mintha előremozdultak volna, azon a tökéletes semmi következett.

David Starr előrebukott az ülésen, és az élet utolsó jele is eltűnt az arcról.

4

Idegen élet

Szakadozott fényfoltok lebegtek el David Starr fölött. Lassan iszonyatos zsibbadtságra és a hátára nehezedő nyomásra figyelt föl. A hátán érzett nyomás abból eredt, hogy hanyatt feküdt egy kemény matracon. A zsibbadtságról tudta, hogy az a bénító lövedék utóhatása, ugyanis a fegyver az agyalapi idegközpontokat támadja meg.

Még mielőtt a fény összerendeződött volna, és mielőtt David teljesen tisztába jött volna azzal, hová került, érezte, hogy megrázzák a vállát, és messziről érezte az állára mért pofonok csípését. A fény beszűrődött tágra nyitott pupilláján, mire fölemelte zsibbadt karját, hogy elhárítsa a következő pofont.

Colos hajolt föléje, apró, nyúlszerű arca és kerek, pisze orra szinte hozzáért az övéhez.

- Ganümedészre - szólalt meg -, már azt hittem, hogy végképp elintéztek.

David fájó könyökére támaszkodva föltápáskodott. - Úgy érzem magam, mintha tényleg sikerült volna - mondta. - Hol vagyunk?

-_A farm sittjén. Ne is próbálj megszökni; nincs értelme. Az ajtó le van lakatolva; az ablakon rács van. - Colos letörtnek látszott.

David a hóna alá nyúlt. Elvették a pisztolyát. Hát persze! Erre igazán számíthatott.

- Téged is elkábítottak? - kérdezte. Colos a fejét rázta.

- Zukis meglapogatott a pisztoly agyával. - Óvatos utálkozással végigtapogatta a koponyája egyik felét. De aztán nagy hangon azt mondta: - Először majdnem eltörtem a karját.

Az ajtón túl léptek zaja hallatszott. David felült és várt. Hennes lépett be, és egy öregebb férfi jött vele, akinek hosszú, fáradt kinézetű arcát halványkék szempár ellensúlyozta, a szeme fölötti bozontos, szürke szemöldök mintha egy mély barázdából nőtt volna ki. Városi ruha volt rajta, ami egészen földi viseletnek látszott. Még a Marson szokásos derékig érő csizmát sem hordott.

Hennes először Colost szólította meg.

- Nyomás az étkezőbe, de ha csak egyszer is engedély nélkül tüsszentesz, eltörjük a derekadat.

Colos komor pofával intett Davidnek:

- Még látjuk egymást, Földi - aztán nagy csizmacsattogással, peckesen kivonult.

Hennes megvárta, míg elmegy, aztán bezárta utána az ajtót. Odafordult a szürke szemöldökükhöz.

- Ez volna az, Mr. Makian. Williamsnek mondja magát.

- Látom, nem sokat teketóriázott, Hennes, hanem elkábította. De ha megöli, lehet, hogy valami értékes munkavezető került volna a csatornába.

Hennes vállat vont.

- Fegyver volt nála. Nem kockáztathattunk. Mindenesetre itt van, uram.

Úgy vitatkoznak fölötte, mintha itt sem lenne, gondolta David, vagy mintha csak az ágy élettelen darabja lenne.

Makian szúrós szemmel odafordult hozzá.

- Hé, te, ez a farm az enyém. Száz mérföldön belül bármelyik irányban minden Makiané. Én mondom meg, ki legyen szabad és ki kerüljön börtönbe; ki dolgozzon és ki éhezzen; sőt, hogy ki éljen és ki haljon meg. Értesz engem?

- Igen - felelte David.

- Felelj őszintén, és akkor nem kell semmitől se félned. Ha megpróbálsz eltitkolni valamit, így vagy úgy, de kiszedjük belőled. Esetleg meg is ölünk. Még mindig értesz engem?

- Tökéletesen.

- Williamsnek hívnak?

- A Marson csak ezt a nevet fogom megadni. - Ez már beszéd. Mit tudsz az ételmérgezésről? David leugrott az ágyról.

- Nézze, egyik délután a húgom meghalt egy lekváros kenyértől. Tizenkét éves volt, és ott feküdt holtan, arcán a szétmázolódott lekvárral. Orvost hívtunk. Azt mondta, ételmérgezés, és hogy ne nyúljunk semmihez a házban, míg vissza nem tér valami analizáló műszerrel. Soha nem jött vissza. Valaki más jött helyette. Iszonyú nagy hatalma lehetett. Nyomozók jöttek vele. Elmondatták velünk, hogyan történt. Végül közölték, hogy szívinfarktus végzett a húgommal. Mondtuk, hogy ez nevetséges, hisz a húgomnak soha semmi baja nem volt a szívével, de ránk se hederítettek. Azt mondták, hogy bajba kerülünk, ha ilyen nevetséges pletykákat terjesztünk az ételmérgezésről. Aztán magukhoz vették a lekvárosüveget. Még azért is dühöseket voltak, hogy letöröltük a lekvárt a húgom ajkáról. Szerettem volna beszélni a doktorral, de a nővér folyton letagadta. Egyszer betörtem a rendelőbe, és persze ott találtam a dokit, aki egyre azt hajtogatta, hogy rossz diagnózist állított föl. Úgy tűnt, fél beszélni róla. Elmentem a rendőrségre, de meg se hallgattak. Az üveg lekvár, amit a nagyfőnök elvitt, volt az egyetlen étel a házban, amiből aznap csak a húgom evett, a család többi tagja nem. Aznap bontottuk föl, a Marsról importálták. Konzervatívok vagyunk, és szeretjük az ódivatú ételeket. Ez az üveg volt az egyetlen Marsról származó termék a házban. Próbáltam utánanézni az újságokban, hogy voltak-e más ételmérgezéses esetek is. Nekem az egész olyan gyanúsnak tetszik. Még a Nemzetközi Városba is elmentem. Kiléptem a munkahelyemről, és fölvettem magamban, hogy így vagy úgy, de kiderítem, mi ölte meg a húgomat, és megpróbálom ártalmatlanná tenni mindazokat, bárkik legyenek is, akik felelősek érte. Folyton bakot lőttem, mígnem egyik nap rendőrök jelentek meg, és letartóztatási parancsot hoztak magukkal. Szinte számítottam rá, de egy lépéssel megelőztem őket. Két ok miatt jöttem a Marsra. Egyrészt, mert csakis így menekülhettem meg a börtöntől (bár e pillanatban nem úgy fest a dolog, igaz?), másrészt amiatt, amire időközben rájöttem. A Nemzetközi Város éttermeiben volt két-három gyanús haláleset, és mindegyik olyan étteremben történt, amelyik kifejezetten a Mars-konyhájáról híres. Így hát fölvettem magamban, hogy a megoldás a Marson lesz.

Makian vaskos hüvelykujjával hosszúra nyúlt álla vonalát követte. Aztán megszólalt:

- Összefüggő mese, igaz, Hennes? Mit gondol róla? - Azt mondom, szedjük össze a neveket és a dátumokat, aztán ellenőrizzük a történetet. Azt se tudjuk, ki ez az ember.

Makian hangja szinte nyafogóssá vált.

- Maga is tudja, Hennes, hogy ezt nem tehetjük meg. Nem akarok semmi olyasmit, amitől híre megy a balhénak. Belebukna a szindikátus. - Davidhez fordult. - Ideküldöm Bensont, hogy beszéljen magával; ő a mi agronómusunk. - Aztán újra Hennesre nézett: - Maradjon itt, amíg Benson meg nem érkezik.

Beletelt félórába, míg Benson megjelent. Ezalatt David hanyagul hátradőlt az ágyon, és figyelemre se méltatta Henneset, ami viszont Henneset illeti, ő ugyanezt a játékot találta ki magának.

Aztán kinyílt az ajtó, és csak ennyi hallatszott:

- Benson vagyok. - Barátságos, tétova hang volt, egy negyven körüli, kerek *képű* alak, ritkás, vörösseszőke haj és keret nélküli szemüveg tartozott hozzá. Keskeny szája mosolyra húzódott.

- És maga - folytatta Benson - gondolom, Williams. - Így igaz - felelte David Starr.

Benson figyelmesen megsejmelte az ifjú Föld-lakót, mint aki szabad szemmel próbálja analizálni a másikat. Aztán azt mondta:

- Maga az a mindenre elszánt gonosztevő?

- Le vagyok fegyverezve - jegyezte meg David -, és egy farmon tartanak, olyanokkal körülvárva, akik rögtön kinyírnak, mihelyt nem előírászerűen cselekszem.

- Jól van. Magunkra hagyna, Hennes? Hennes méltatlankodva ugrott talpra. - Ez nem biztonságos, Benson.

- Kérem, Hennes. - Benson szelíd tekintettel nézett ki a szemüveg fölött.

Hennes morgott, rosszkedvűen a csizmájára csapott, aztán kisétált az ajtón. Benson bezárta utána.

- Nézze, Williams, én itt elég fontos ember lettem az elmúlt fél évben. Még Hennes is hallgat rám. Egyelőre képtelen vagyok megszokni. - Megint elmosolyodott. - Lássuk csak. Mr. Makian azt mondja, maga ténylegesen szemtanúja volt, amikor valaki meghalt ettől a különös ételmérgezéstől.

- A húgom volt az.

- Ó! - Benson elvörösödött. - Borzasztóan sajnálom. Tudom, hogy fájdalmas lesz önnek, de elmondaná a részleteket? Nagyon fontos lenne.

David elismételte a történetet, amelyet korábban Makiannak is előadott.

- És az egész ilyen gyorsan történt, ahogy mondja? - kérdezte Benson.

- Öt-tíz perc telhetett el azután, hogy evett.

- Borzasztó. Iszonyú. Fogalma sincs, mennyire lesújt ez az egész. - Idegesen dörzsölte a kezét. Mindenesetre Williams, szeretném kiegészíteni a történetet. Egyébként nagyjából úgyis sejti, hogy valamennyire magamat is felelősnek érzem azért, ami a húgával történt. Mindaddig, míg meg nem oldjuk ezt a rejtélyt, itt a Marson mindannyian felelősek vagyunk. Tudja, hónapok óta tart ez a mérgezési história. Nem sokan haltak meg, de épp elegendő ahhoz, hogy megálljon tőle az ember esze. Elkezdünk visszafelé nyomon követni a mérgezett étel útját, és bizonyosak vagyunk benne, hogy az nem a farmokról származik. Egy dolog viszont beigazolódott: minden mérgezett ételt Wingrad Cityben hajóznak be; a Mars másik két városa ez idáig minden gyanú fölött áll. Ez

pedig azt jelentené, hogy a fertőzés góca a városon belül van; Hennes megpróbálja igazolni ezt a feltevést. Éjszakánként berobog a városba, és saját szakállára nyomozó expedíciókat indít, de mindeddig semmit sem talált.

- Értem. Ez magyarázza Colos megjegyzését - dörmögte David.

- Tessék? - Benson arca rejtélyesen elborult, aztán kisimult. - Ő, arra a kis fickóra gondol, aki folyton telekiabálja a világot. Igen, egyszer rajtakapta Hennes, amikor elindult, mire Hennes kihajította. Hennes könnyen begurul. Mit tegyünk? Mellesleg szerintem nincs igaza. Persze minden méreg átmegy Wingrad City. Ez az egyetlen behajózási pont az egész félgömbön.

- Mr. Makian egyébként úgy véli - folytatta kis idő múlva Benson -, hogy a fertőzés szándékos emberi közreműködéssel terjed. Legalábbis ő és a szindikátus más tagjai kaptak olyan üzeneteket, amelyekben felajánlják, hogy valami nevésegesen alacsony összegért felvásárolnák a farmjaikat. A mérgezésről szó sem esik, és semmi bizonyíték nincs arra nézve, hogy bármi kapcsolat lenne a vásárlási ajánlat és e szörnyű mesterkedés között.

David feszülten figyelt.

- És ki teszi ezeket az ajánlatokat?

- Honnan tudhatnánk? Láttam a leveleket, de csak az áll bennük, hogy ha elfogadjuk az ajánlatukat, akkor a szindikátus adjon le egy kódolt üzenetet egy szubéterikus hullámsávon. A levelek szerint a vételár havonként tíz százalékkal csökken.

- És a levelek eredetét sem lehet kinyomozni?

- Sajnos nem. A közönséges levelekkel együtt érkeznek, és "Aszteroida" bélyeg van rajtuk. Hogyan lehet földeríteni az aszteroidákat?

- Értesítették már a Bolygóközi Rendőrséget? Benson halkán fölnevetett.

- Azt gondolja, hogy Mr. Makian vagy a szindikátus többi érintett tagja efféle ügy miatt hívná a rendőrséget? Ez nyílt háborúságot jelentene. Mr. Williams, ön nem érzékeli elég pontosan a marsbeliek mentalitását. Az ember nem rohan a bíróságra, ha bajba kerül, hacsak szándékosan azt nem akarja beismerni, hogy olyan ügyről van szó, amelyet egymaga nem képes elrendezni. Nincs az a segédmunkás, aki hajlandó lenne ilyesmit megtenni. Javasoltam, hogy közölni kéne az információinkat a Tudományos Tanáccsal, de Mr. Makian még erre sem kapható. Azt mondja, a Tanács teljesen eredménytelenül dolgozik a mérgezések földerítésén, és valóban, ha ilyen megveszekedettől ostobák, akkor boldogulunk nélkülük is. És itt jön az én személyem.

- Ön is a mérgezések földerítésén dolgozik? - Így van. Én vagyok a farm agronómusa.

- Mr. Makian is ezzel a címmel említette önt.

- Hm-hm. Szorosan véve az agronómus az a személy, aki tudományos mezőgazdálkodásra szakosodik. Én elméleti képzést kaptam a talaj termékenységének fenntartásából, a vetésforgó alkalmazásából és ehhez hasonlókból. Mindig a Mars problémáival foglalkoztam, Nem sokan vagyunk ilyenek, így aztán viszonylag jó állást tudunk szerezni magunknak, ámbár a munkások olykor elvesztik a türelmüket, és azt gondolják rólunk, hogy gyakorlati tapasztalat nélküli, egyetemi idioták vagyunk. Máskülönben kiegészítő képzést kaptam botanikából és bakteriológiából is, ezért tett meg Mr. Makian a Marson folyó teljes kutatási program különösen pedig a mérgezéssel kapcsolatos kutatások - felelőssévé. De együttműködünk a szindikátus többi tagjával is.

- És mire jöttek rá, Mr. Benson?

- Igazság szerint éppolyan kevés újdonságra, mint a Tudományos Tanács, ami nem meglepő, ha figyelembe vesszük, hogy hozzájuk képest mennyire szűkében vagyok a műszereknek és a segítségnek. De azért kidolgoztam bizonyos teóriákat. A mérgezés túlságosan rapid, tehát csakis bakteriális méregtől származhat.

Legalábbis, ha figyelembe vesszük a végbemenő idegrendszeri károsodást és a többi szimptómát. Ezért a Marsról származó baktériumokra gyanakszom.

- Hogyan?

- Mint tudja, a Marson van élet. Amikor a földiek először leszálltak, a Marsot az élet egyszerű formái borították. Óriás algák, amelyeknek a kékeszöld színét már akkor is látták a teleszkópokon, amikor az űrutazás még ki sem volt találva. Voltak azután baktériumokhoz hasonló formák, amelyek az algákon élőszködtek, sőt kisebb, rovarszerű élőlények is, amelyek szabadon mozogtak, de úgy állították elő saját táplálékukat, mint a növények.

- Ezek még mindig léteznek?

- Hát persze. De mielőtt kialakítjuk a farmjainkat, teljesen megtisztítjuk tőlük a földet, és olyan baktériumtörzseket ültetünk a talajba, amelyek nélkülözhetetlenek a növénytermesztéshez. Mindazonáltal kint, a megművelten területeken javában virágozik a Marsra jellemző élet.

- De akkor hogyan tudják befolyásolni a mi növényeinket?

- Ez jó kérdés. Nézze, a marsbeli farm nem olyan, mint amilyenekhez a földi farmgazdaságokban hozzászokott. A Marson a talajt nem süti a nap, és nem éri levegő. A nap nem ad elég meleget a földi növényeknek, és az eső is hiányzik. Van viszont jó, termékeny talaj, és van elegendő szén-dioxid, amelyre a növénynek elsősorban szüksége van. Így hát óriási üveglapok alatt nő a termés. A vetés, a gondozás és az aratás majdnem teljesen automata gépek dolga, ezért a munkásaink inkább gépezelműek, mint földművesek. A farmokat

mesterségesen öntözzük az egész égitestet behálózó rendszerrel, amelynek a csövei elérnek a sarki jéghegyekig. Mindezt azért mondom el, hogy lássa: igencsak nehéz lenne közönségesen megfertőzni a növényeket. A földek le vannak zárva, és minden oldalról őrizzük őket, kivéve alulról.

- Ezt hagy értem? - kérdezte David.

- Úgy, hogy alul vannak a híres Mars-barlangok, és lehet, hogy értelmes Mars-lakók élnek bennük.

- Úgy érti, hogy Mars-lakó emberek?

- Nem emberek. De olyan organizmusok, amelyek lehetnek annyira értelmesek, mint az emberek. Okom van feltételezni, hogy léteznek olyan értelmes lények a Marson, amelyek égnék a vágytól, hogy elúszzenek bennünket, betolakodó földieket, a bolygójuk felszínéről.

5

Vacsora

- De mi okuk lehet rá? - kérdezte kétségbeesetten David.

Benson zavartan pislogott. Egyik kezével lassan megsimította a fejét, hogy elrendezze világos, ritkás haját, amelynek nem sikerült eltakarnia kopaszodó koponyáján a szálak közt előbújó rózsaszínű csikokat.

- Semmi olyan, amivel meg tudtam volna győzni a Tudományos Tanácsot - mondta végül. - És olyan sem, amit akár csak bemutathattam volna Mr. Makiannak. De azt hiszem, igazam van.

- Olyasmi, amiről szívesen beszélne?

- Nem is tudom. Őszintén szólva oly régen nem is beszéltem mással, mint a munkásokkal. Maga láthatólag egyetemet végzett. Milyen szakos volt?

- Történelem - vágta rá David. - A disszertációm a korai atomkor nemzetközi politikájával foglalkozott. - Ó!

- Benson csalódottan látszott. - Természettudományokat nem is hallgatott?

- Néhány félét kémiaiából, egyet zoológiából.

- Értem. Az jutott eszembe, talán rá tudnám venni Mr. Makiant, hogy magam mellé vehessem a laboratóriumba segítségnek. Nem lenn: túl nagy munka, különösen, hogy magának nincs: természettudományos végzettsége, de mégis jobb mint amit Hennes művelne magával.

- Köszönöm, Mr. Benson. De mi lesz a Mars-lakókkal?

- Ó, igen. Ez elég egyszerű. Maga talán nem tudja, de a felszín alatt, akár több mérföld mélyen, hatalmas barlangok húzódnak. Ennyit lehet tudni a földrengési vagy inkább Mars-rengési adatokból. Egyes kutatók azt állították, hogy ezek a természetes vízmozgás következtében alakultak ki, még abban az időben, amikor a Marsot óceánok borították; később mások olyan sugárzást fogtak, amely a felszín alatti területről indul, s amely ugyan nem embertől származik, mégis értelmes lényektől eredhet. A jelek túl szabályosak ahhoz, hogy bármi mástól eredhessenek. Ebben tényleg lehet valami, ha jobban belegondol az ember. A bolygó fiatalkorában volt elég víz és oxigén, ám mivel a gravitáció a Földének csak kétötöde, mindkét alkotóelem lassan szétszivárgott az űrbe. Ha voltak értelmes lények a Marson, akkor ezt előre látniuk kellett. Valószínű, hogy hatalmas kavernákat építettek mélyen a felszín alatt, ahová elegendő víz és levegő birtokában visszahúzózódtak, s ahol, ha a lélekszám állandósult, az idők végezetéig fennmaradhatnak. És most tételezzük fel, hogy ezek a Mars-lakók fölfedezik, hogy a bolygójuk felszínén értelmes lények találnak menedéket, akik azonban egy másik bolygóról kerültek ide. Tegyük fel, hogy ezt zokon vették, vagy féltek, hogy előbb-utóbb összeütközésbe kerülnek velünk. Amit mi ételmérgezésnek nevezünk, az talán nem más, mint bakteriológiai háború.

- Igen, értem, hova akar kilyukadni - mondta gondterhelten David.

- De vajon a szindikátus is érti-e? Vagy a Tudományos Tanács? Nos, ne törődjünk vele. El fogom intézni, hogy maga minél előbb mellettem dolgozhasson, és kettőnknek talán sikerül rövidesen meggyőzni őket.

Elmosolyodott, és kezét nyújtott; puha keze szinte eltűnt David Starr hatalmas tenyerében.

- Remélem, most már kiengedik - szólalt meg Benson.

Kiengedték, és Davidnek most először sikerült kifürkészni egy marsbeli farm belső világát. Természetesen efölé is kupola borult, éppúgy, mint a város fölé. David ebben bizonyos volt attól a perctől kezdve, hogy visszanyerte az eszméletét. Az ember képtelen szabadon lélegezni és földi erősségű gravitációba élni, hacsak nem kupola alatt van.

Természetesen a kupola sokkal kisebb volt, mint a város fölötti. Legmagasabb pontja körülbelül háromszáz méter lehetett, a fényáteresztő szerkezet minden pontja látható volt, s a fehéren izzó fénycsövek túltettek a napsugár sápadt ragyogásán. Az egész szerkezet mintegy fél négyzetmérföldnyi területet takart le.

Az első este után Davidnek nem sok ideje maradt, hogy folytassa vizsgálódását. A farm hemzsegett az emberektől, akiket naponta háromszor meg kellett etetni. Különösen este, munka után, mintha soha nem akart volna véget érni a vacsoráztatás. David egykedvűen állt a menzapult mögött, miközben a munkások, műanyag tálcával a kezükben, sorban húztak el előtte. Rájött, hogy ezeket a tálakat kifejezetten marsbeli használatra gyártották. Az emberi kéz melegétől képlékennyé váltak és rácsukódtak az ételre, ha ki kellett szállítani az

ennivalót a sivatagba. Ez a zsugorfólia kizárta a homokot, és bent tartotta a meleget. Ha az ember visszatért a kupolába, a tálat újra szét lehetett nyitni, és újra a szokásos módon lehetett használni.

A munkások nem sokat törődtek Daviddal. Csak Colos intett feléje, miközben ruganyos léptekkel siklott az asztalok között, cserélte a szószosüvegeket és a fűszertartókat. Iszonyú zuhanás volt ez a kis embernek a társadalmi ranglétrán, de ő filozofikus nyugalommal tűrte.

- Csak egy hónap - magyarázta a konyhában, amikor az asznapi párolt húst készítették elő, és a főszakács néhány percre elment a dolgát végezni és a legtöbb cimbora tudja, hogy mire megy ki a játék: ahol lehet, segítenek. Persze itt van Griswold, Zukis meg a hozzájuk hasonló patkányok, akik úgy próbált előbbre jutni, hogy nyalják Hennes csizmatalpát. De az ördögbe is, mit érdekel engem? Úgyis csak pár hét,

Más alkalommal pedig ezt mondta:

- Ne ess kétségbe, hogy a fiúk nem kedvelnek. Tudják, hogy a Földről jöttél, arról viszont fogalmuk sincs, amit csak én tudok, hogy nem is akármilyen földi vagy. Hennes vagy Griswold folyton szimatol utánam, hogy biztosan nem beszélgetek-e a fiúkkal, máskülönben már rég elmondtam volna nekik a lényegét. De majd megjön az eszük.

Ám ez időbe telt. David helyzete semmit sem változott; egy munkás, egy tál, egy halom krumplipüré, egy merőkanál borsó és egy kis szelet párolt hús (az állati eredetű táplálék sokkal ritkább volt a Marson, mint a növényi eledel, mivel a húst a Földről kellett importálni). A munkás ezek után még vett magának egy süteménydarabkát meg egy csésze kávé. Aztán újabb fickó következett egy újabb tállal; megint egy halom krumplipüré, egy merőkanál borsó, és így tovább. A sorbanállók számára David pusztán egy földi volt, egyik kezében merőkanállal, a másikban széles fogazatú villával. Még arca sem volt; csak egy merőkanál meg egy villa.

A szakács bedugta fejét az ajtón, kicsi, szúrós malacszeme szinte eltűnt a lottyadt táskák redőiben.

- Hé, Williams, pattogj már, és vigyél be egy kis kaját a tisztí étkezdébe!

Makian, Benson, Hennes meg a többiek, akik különösen fontos embereknek számítottak (legalábbis a pozíciójuk vagy a szolgálati idejük szempontjából), egy különteremben étkeztek. Asztaloknál ültek, és felszolgálták nekik az ételt. Erre Davidet már korábban kioktatták. Különleges tálakat készített elő, és egy görgős tálalóasztalkán bevitte a terembe.

Csöndben nyomult előre az asztalok között, és ott kezdte a felszolgálat, ahol Makian, Hennes és még másik két alak ült. Benson asztalánál egy kicsit habozott. Benson egy mosoly és egy "Jó napot!" kíséretében vette el a tálat, aztán jó étvágygal kezdett falatozni. David, lelkiismeretessége jeléül, lesöpörte a nem létező morzsákat. Eközben a szája egészen közel kertalt Beoson füléhez, s az ajka szinte meg se mozdult, ahogy odaszólt a férfinak: - Kapott már valaki mérgezett ételt a farmon?

Benson fölkapta a fejét a kérdésre, és gyorsan Davidre nézett. Aztán ugyanolyan, gyorsan elfordult, és próbált közömbös arcot vágni, Élesen tagadólag megrázta a fejét.

- Pedig a zöldség a Marsról van, igaz? - mormolta David.

Új hang harsant fel a teremben. Durva rikoltás hallatszott a túlvégről.

- A fenébe, maga lakli földi, mozogjon már!

A még mindig borostás arcú Griswold volt az. Biztos, hogy időnként borotválkozik, gondolta David, hiszen a borosta soha nem lett nagyobb, bár igaz, hogy rövidebbnek sem láthatta senki.

Griswold annál az asztalnál ült, amely utoljára került sorra. Még mindig káromkodott a foga között, láthatóan majd szétvetette a méreg.

Az ajka szétnyílt.

- Adja már ide azt a tálat, konyhalovag! Gyorsabban, gyorsabban.

David úgy is tett, de sietség nélkül, ám Griswold, kezében a villával, hirtelen szúrt. David ezúttal gyorsabb volt; a villa éleset csattant a tál kemény műanyag lapján.

David egyik kezével a tálcát egyensúlyozta, a másikkal megragadta Griswold öklét. A szorítás egyre erősebb lett. A másik három az asztalnál hátralökte a széket és fölemelkedett.

David hangja mély volt, jeges és tompa, épp csak annyira hangos, hogy Griswold hallja:

- Dobd el a villát, és kérd szépen a részedet, vagy kaphatsz egy adagot a szemed közé.

Griswold némán vonaglott, de David nem engedett a szorításból. A térdével támasztotta Griswold székét, nehogy az elrúgja magát az asztaltól,

- Szépen kérd - mondta David. Megtévesztő nyájassággal mosolygott. - Mint akinek volt gyerekszobája. Griswold reszelősen zihált. A villa kiesett elgémberedett ujjai közül.

- Add ide a tálamat - morogta.

- Csak így?

- Kérem. - És köpött egyet.

David leeresztette a tálat, és elengedte Griswold öklét, amely egészen elfehéredett, mert kisajtolódott belőle a vér. Griswold a másik kezével kezdte dörzsölni, aztán a villája után nyúlt. Dűhtől zavaros szemmel nézett körül, de a többiek arcán csak kárörömöt vagy közönyt látott. A marsbeli farmon kemény az élet; ki-ki magára van utalva.

Makian felállt.

- Williams - kiáltott. David odament hozzá. - Uram?

Makian nem tett nyíltan megjegyzést arra, ami az imént történt, de egy percig némán és alaposan szemügyre vette Davidet, mintha most látná először, és úgy tűnt, tetszik neki, amit lát. Azt kérdezte:

- Van kedve holnap részt venni az ellenőrzésen?

- Az ellenőrzésen, uram? Az micsoda? - Dávid feltűnés nélkül áttanulmányozta az asztalt. Makian a marhaszeletet már eltüntette, de a borsó ottmaradt, a krumplipüréhez pedig szinte hozzá sem nyúlt. Láthatóan hiányzott belőle Hennes jellemzősége, aki tiszta tényért hagyott maga után.

- Az ellenőrzés abból áll, hogy havonta végighajtunk az összes farmon, hogy megvizsgáljuk a terméssorokat. Ez régi szokás nálunk. Megnézzük, nem tört-e be valahol az üveg, ellenőrizzük az (öntözőcsövek és a gépek működését és állapotát, meg hogy nincsenek-e orrvadászok. Ehhez minden használható emberre szükségünk van.

- Szeretnék menni, uram.

- Jól van! Azt hiszem, be fog válni. - Makian Henneshez fordult, aki egész idő alatt hideg és kifejezéstelen arccal figyelt. - Szeretem a fiú stílusát, Hennes: Talán sikerül gépkezelőt faragnunk belőle. És, Hennes... - A hangja elhalkult, és David, aki továbblépett, képtelen volt megérteni, mit mondott, de abból a gyors, lesajnáló pillantásból, amit Makian Griswold asztala felé vetett, úgy vélte, hogy nem lehet túl hízelgő a veterán munkavezetőre nézve.

David a hálófülkén belül közeledő léptekeket hallott, és még mielőtt felébredt volna, rögtön cselekedett. Lecsúszott az ágy túlsó felén, és alábújt. Az ablakon beszűrődő fények sápadt derengésében fehér lábakat pillantott meg. A fénycsöveket takaródó után is égve hagyták, nehogy a sötétség elviselhetetlenül koromfekete legyen.

David várt, hallotta a takaró sustorgását, amint egy kéz végigtapogatja az ágyat, aztán suttogást hallott:

- Földi! Földi! Hol a fenébe...

David megérintette az egyik lábat, mire az jutalmul hirtelen visszalépett, és a tulajdonosa éleset szippantott a levegőből.

Egy darabig csönd volt, aztán egy elmosódó fej jelent meg a derengésben David mellett.

- Földi? Itt vagy?

- Hol az ördögbe lennék, Colos? Mikor itt szeretek aludni.

A kis ember duzzogva szipákol és suttogott.

- Kis híján elordítottam magam, de akkor lettem volna csak igazán bajban. Beszélmem kell veled.

- Itt az alkalom. - David halkán kuncogott, és visszamászott az ágyba.

- Gyanús úrbogár vagy te, Földi - jegyezte meg Colos.

- Ugyan miért? - kérdezte David. - Szeretnék hosszú életű lenni.

- Pedig nem leszel, ha nem vigyázol magadra. - Nem?

- Nem. Nekem is elment az eszem, hogy itt vagyok. Ha elkapnak, soha nem kapom meg a papírjaimat. Csak azért jöttem, mert amikor bajban voltam, te segítettél rajtam, és gondoltam, most rajtam a sor, hogy visszafizessek. Mi az ördögöt műveltél azzal a tetű Griswolddal?

- Csak egy kicsit összezőrdültünk a tisztai étkezdében. - Egy kicsit összezőrdültetek? Tombolt mérgében.

Hennes is alig tudta lefogni.

- Azért jöttél, hogy ezt elmeséld, Colos?

- Részben. A garázs mögött voltak, amikor leoltották a fényeket. Nem tudták, hogy ott vagyok, én meg nem kötöttem az orrukra. Na szóval, Hennes ott gyomrozta Griswoldot, először azért, hogy akkor kötött beléd, amikor az Öreg látta, másodszor meg azért, hogy miért nem állta a sarat, ha már egyszer belekezdett. Griswold annyira magánkívül volt, hogy képtelen volt értelmesen beszélni. Ha jól értettem, arról hörgött, hogy ki fogja tépni a májadat. Erre azt mondja Hennes... - Colos hirtelen elhallgatott. - Figyelj ide, nem te mondtad, hogy ami téged illet, Henneszel nincs semmi bajod?

- De igen, én.

- És azok az éjszakai kiruccanások?

- De hiszen csak egyszer láttad elmenni.

- Egy is elég. Ha szabályszerűen távozott el, akkor miért nem mondjátok meg egyenesen, hogy hova ment?

- Ez nem az én dolgom, Colos, de szerintem szabályszerűen távozott el.

- De ha így van, akkor miért fenekedik rád? Miért uszítja rád a kutyáit?

- Ezt meg hogy érted?

- Mert amikor Griswold elhallgatott, Hennes azt mondta, hogy várjon, míg eljön az ideje. Azt mondta, hogy te holnap reggel kimész ellenőrzésre, és hogy az lesz a megfelelő alkalom. Úgyhogy ezért gondoltam, hogy jövök és figyelmeztetlek, Földi. Jobb lenne lemondani azt az ellenőrzést.

David hangja nyugodt maradt.

- Mire lesz megfelelő alkalom az ellenőrzés? Azt is megmondta Hennes?
- Azt már nem hallottam. Arrébb mentek, és nem tudtam követni őket, mert akkor észrevesznek. De szerintem pofon egyszerű.
- Lehet. De tegyük föl, hogy megpróbáljuk pontosan kitalálni, hogy miben sántikálnak. Colos közelebb hajolt, mint aki a sötétség ellenére szeretné leolvasni David arcáról, hogy mire gondol.
- Ezt hogy érted?
- Fogalmam sincs - mondta David. - Mindenesetre kimegyek az ellenőrzésre, és adok egy esélyt a fiúknak, hogy leleplezzék magukat.
- Ezt nem teheted - hökkent meg Colos. - Ellenőrzés közben nem tudod megvédeni magad velük szemben. Szegény Földi, te semmit se tudsz a Marsról.
- Nos - mondta közönyösen David -, gondolom, akkor ez öngyilkosság. Mindenesetre várjunk, aztán majd meglátjuk. - Kedélyesen hátra veregette Colost, aztán a fal felé fordult, és aludt tovább.

6

"Homokra fel!"

Az ellenőrzés miatt minden megbolydult a farmkupolában, mihelyt hajnalban felgyújtották a nappali fényeket. Vad ordibálás és őrült rohángálás hallatszott mindenfelől. Sorban begurultak a homokfutók, mindegyik munkás sietett a saját kocsijához.

Makian itt is, ott is feltűnt, de sehol sem időzött sokáig. Hennes fakó, de rutinos hangon kijelölte a csapatokat és megadta az útvonalat a farm hatalmas területén. Ahogy David mellé ért, megállt és felnézett.

- Williams - szólalt meg -, maga még mindig kitart amellett, hogy velünk jön az ellenőrzésre?
- Semmi kedvem kimaradni.
- Akkor rendben van. Mivel nincs saját kocsija, adok a központi raktárból. Mihelyt átvette, attól kezdve maga felel érte, magának kell gondoskodnia róla, hogy üzemképes legyen. Ha javítani kell, vagy olyan kárt tesz benne, ami szerintünk elkerülhető lett volna, a költségeket levonjuk a fizetéséből. Megértette?
- Nagyjából.
- Griswold csapatába fog kerülni. Tudom, hogy maguk ketten nem állhatják egymást, de terepen ő a legjobb emberünk, és magának nincs semmi gyakorlata. Nem merném rálőcsölni valami zöldfülűre. A homokfutót tudja vezetni?
- Azt hiszem, kis gyakorlással elvezetek bármilyen masinát.
- Hát majd meglátjuk. Most itt az alkalom, *hogy* belejőjjön. - Már éppen továbbindult volna, amikor a szeme megakadt valamin. - És mégis mit képzelsz, hova megy? - ordított föl.
- Colos épp akkor lépett be az eligazítóba. Új munkaruha volt rajta, s a csizmája tükörfényesen ragyogott. A haja feszesen hátra volt fésülve, az arcát rózsaszínűre dörögölte.
- Ellenőrzésre megjelentem, Hennes - mondta vontatott hangon, majd hozzátette: - Hennes úr. Nem vagyok letartóztatva, és bár maga betett az étkezdébe, ha jól tudom, még mindig érvényes a farmerengedélyem. Ami azt jelenti, hogy mehetek ellenőrzésre. És azt is jelenti, hogy jogom van a régi kocsimhoz és a régi csapatomhoz.
- Hennes vállat vont.
- Kicsit sokat olvassa a szabályzatot, és azt hiszem, ezt már mások is megállapították. De csak egy hét, Colos, már csak egy hét. És utána, ha még egyszer Makian területére dugja a képét, akkor magára uszítom a fiúkat, és péppé zúzzák azt a kis fejét.
- Colos fenyegető mozdulatot tett Hennes felé, aztán Davidhez fordult.
- Használtál már életedben orrvédőt, Földi? - Még nem. De persze hallottam már róla.
- Hallani és használni, az nem ugyanaz. Vételeztem egyet neked is. Nézz rám, hadd mutassam meg, hogy kell fölvenni. Nem, nem, vedd ki onnan a hüvelykujjadat. Most figyelj, hogy tartom a kezem. Úgy van. Húzd át a fejedet, de vigyázz, nehogy a nyakadon összegubancolódjanak a gumiszalagok, mert akkor megfájdul a fejed. Kilátsz rajta?
- David arcának felső fele műanyagba burkolt szörnyeteggé változott, az oxigénpalackoktól, az arcához vezető csövektől, ha lehet, még jobban eltűnt minden emberre emlékeztető vonása.
- Nehezen kapsz levegőt? - kérdezte Colos.
- David küzdött és kapálózott, hogy levegőt kapjon. Végül letépte magáról az orrvédőt.
- Hogyan kell bekapcsolni? Nincs kapcsoló, Colos nevetni kezdett.
- Ez a viszonzás, hogy tegnap este annyira megijesztettél. Nincs szükség kapcsolóra. A palackok automatikusan megkezdik az oxigén betáplálását, mert az arcod hőmérséklete és nyomása jelez egy belső érzékelőnek; ugyanez az automatika kapcsol ki, ha leveszed az álarcot.
- De akkor valami baj lehet veled. Én...
- Semmi baja. A normális nyomás egyötödénél kapcsol be, hogy kiegyenlítse a Marson lévő külső nyomást,

vagyis most, normális földi nyomásviszonyok között hiába próbálsz oxigént szopni belőle. Kint a sivatagban jól fog működni. És elég is lesz, mert igaz, hogy a megszokott levegő egyötöde, de tiszta oxigén. Éppen annyi oxigént fogsz kapni, mint máskor. Csak egy dolgot ne felejtés el: beszívás orron át, kifújás szájon át. Ha az orrodon át engeded ki a levegőt, akkor bepárasodik a szemnyílás, és az nem lenne jó.

Colos jobbról-balról megszemlélte David nyúlánk, szálfegyenes alakját, aztán csóválni kezdte a fejét.

- Csak azt nem tudom, mit csináljunk a csizmáddal. Fehér és fekete! Úgy festesz, mint egy szemetes vagy mi. - Lenézett a saját sartröz-skarlátvörös kreációjára, és arcán halvány elégedettség suhant át.

- Jó lesz ez - felelte David. - Inkább hozd ki a kocsidat. Úgy nézem, ezek hamarosan indulnak.

- Igazad van. Föl a fejfel, öcsi. Vigyázz a gravitációváltozásra. Kicsit nehéz elviselni, ha az ember nincs hozzászokva. És, Földi...

- Igen?

- Tartsd nyitva a szemed. Tudod, hogy mire gondolok.

- Kösz. Majd vigyázok.

A homokfutók háromszor hármás négyzetet alkottak. Több mint száz kocsi gyűlt össze, s vezetőik a kerekeket és a műszereket ellenőrizték. Minden homokfutónak saját, kézzel festett jelzése volt, s ezt humornak szánták. A kocsi, amelyet Davidnek kigurítottak, tele volt fröcskölve vagy fél tucat előző tulajdonos jelzésével, köztük ilyenekkel: "Vigyázzatok, lányok", amely egy golyószerű kiszögellést futott körbe a kocsi elején, a végén pedig, a hátsó lökhárítón ez állt: "Ez nem homokvihár, hanem én voltam."

David bemászott, és becsukta az ajtót. Tökéletesen záródott. Még az ajtó pereme sem látszott. Mindjárt a feje fölött volt a többszörös szűrőbetétes szellőzőnyílás, amely kiegyenlítette a kinti és a benti levegőnyomást. A szélvédő üvege nem volt egészen tiszta. Halvány karcolások hálózta be az egész felületet, amely a sok ezer átvészelt homokviharnak volt ékes bizonyítéka. David meglehetősen ismerősnek találta a műszerfalat. Többnyire a földi autókön használt műszerek voltak rajta. Arról a néhány gombról, amelyet még nem ismert, kezelés közben derült ki, hogy mire való.

Griswold ment el mellette, és dühösen mutogatott feléje. David kinyitotta az ajtót.

Griswold ráüvöltött.

- Eressze le a szélvédőt, hapsikám! Nem viharba megyünk.

David egy darabig kereste a megfelelő gombot, és végül a kormány rúdján találta meg. A szélvédő, amely úgy állt, mintha bele lenne forrasztva a fémbe, hirtelen elvált a karosszériától, és leereszkedett a tokjába. Egyszerre megjavultak a látási viszonyok. Hát persze, gondolta David. Az itteni atmoszféra aligha képes akkora szelet kavarni, ami zavarná őket, és különben is, a Marson éppen nyár van. Nem hiszem, hogy túl hideg lenne.

- Hé, Földi! - kiáltott valaki. David felnézett. Colos integetett feléje. Ő is Griswold kilencfős csapatába került. David visszaintegetett.

A kupola egy része fölemelkedett. Kilenc lomha járású kocsi gördült be a zsilipbe. A kupola összezáródott utánuk. Néhány perc elteltével újra kinyílt, megint üres volt, és kilenc újabb kocsi gördült alá.

Hirtelen Griswold hangja harsant, közvetlenül David füle mellett. David megfordult, és meglátta a kis rádiót a kocsni tetején, mindjárt a feje mögött. A mikrofon a kormányrúd közepén lévő rácsos nyílás volt.

- Nyolcas csapat, kész?

Egymás után hallatszott: "Egyes kocsi, kész", "Kettes kocsi, kész", "Hármas kocsi, kész". A hatos után kis szünet következett. Csak néhány pillanat. David hirtelen felkiáltott: - Hetes kocsi, kész. - Utoljára Colos recsegő hangja hallatszott: - Kilences kocsi, kész.

A kupola egy része újra fölemelkedett, és a David előtti autók elindultak. David lassan megnyomta az ellenállás pedálját, hogy áram kerüljön a motorba. A homokfutó meglódult előre, kis híján nekiütközve az előtte haladó farának. Lekapta lábát a pedálról, és érezte, hogy megremeg alatta a kocsi. A következő mozdulata már sokkal finomabb volt, szinte babusgatta a pedált. A kupola kinyíló része most köréjük záródott, olyan volt, mintha egy kis alagútba kerültek volna, mögöttük viszont lezárult a palást.

David sípoló hangot hallott, aztán rájött, hogy a lezárt részből visszapumpálják a levegőt a kupola alá. Érezte, hogy erősebben ver a szíve, a keze azonban nyugodtan markolta a kormányt.

A ruhája felpuffadt, és a levegő sziszegve szivárgott ki azon a részen, ahol a csizma és a combja találkozott, Bizseregni kezdett a keze és az ajka, mintha mindene megduzzadt, felpuffadt volna. Folyamatosan nyelt, hogy enyhítsen a fülében érzett egyre szűrőbb fájdalomon. Öt perc elteltével zihálni kezdett, hogy elég levegőhöz jusson.

A többiek felhúzták az orrvédőt. David követte példájukat, és ezúttal az oxigén simán beáramlott az orrába. Mélyeket lélegzett belőle, száján át engedte ki a levegőt. A karja és a lába még mindig zibbadt volt, de a szűrő érzés lassan alábbhagyott.

És ekkor felnyílt előttük a kupola, s a Nap bágyadt fényében eléjük tárult a Mars lapos, vörösen izzó homoktengere. Ahogy a kupola felnyílt, nyolc munkás torkából egyszerre hangzott fel a kiáltás: - Homokra feele! - és a sorban az első kocsik elindultak.

Ez a munkások hagyományos kiáltása volt, amely a Mars ritka levegőjében vékony, szinte szoprán hanggá emelkedett.

David benyomta a pedált, s a kocsi lassan átkecmergett azon a vonalon, amely a kupola fémteste és a Mars fővénye között húzódik.

És ekkor egy ütést érzett!

A hirtelen gravitációváltozás olyan volt, mintha háromszáz métert zuhant volna. Ahogy átgördült a vonalon, a kilencven kilójából eltűnt ötvennégy, és ráadásul mindez a gyomrán keresztül távozott. Egyre szorosabban markolta a kormányt, ahogy fokozódott a zuhanás, zuhanás, *zuhanás*. A homokfutó veszettül imbolygott.

Griswold hangja harsant fel, s a hang megőrizte nyersségét még ebben a légüres tér okozta lehetetlen ürességben is, amely oly gyatrán továbbította a hanghullámokat.

- Hetes! Vissza a sorba!

David hadakozott a kormányval, küzdött a saját érzékszerveivel, és harcolt, hogy kitisztuljon a látása. Szeretett volna levegőhöz jutni az orrvédőn keresztül, és a legrosszabb, a légszomj lassan elmúlt.

Látta, hogy Colos idegesen tekinget feléje. Egy pillanatra levette a kezét a kormányról, hogy intsen a kis embernek, aztán figyelmét az útra összpontosította.

A Mars sivatagja szinte teljesen lapos volt, lapos és kopár. Itt még bozót vagy cserje sem nőtt. Ez a furcsa terület halott volt, elsivatagosodott már ki tudja, hány ezer, hány millió éve. Hirtelen beléhasított a gondolat, hogy talán tévedett. Lehet, hogy kékeszöld mikroorganizmusok borították a sivatag homokját, mielőtt megjelent az Ember, aki fölperzselte az egészet, hogy helyet csináljon a farmjainak.

Az előtte haladó kocsi halvány port vertek föl, amely olyan lassan emelkedett, mintha lassított filmen peregne az egész. Ugyanilyen lassan is ült el a por.

David homokfutója nehézkesen mozgott. Gázt adott, aztán még több gázt, de rájött, hogy valami baj van. A többiek, előtte, földközben maradtak, de ő maga úgy ugrált, mint egy bakkecske. Kocsija a felszín legapróbb változásánál, minden kiálló szikladarabnál meglóduzott. Lustán fölropült a levegőbe, húsz-negyven centi magasra, s a semmiben megpördülő kerekek nagyot vonyítottak. Finoman visszaereszkedett, aztán egy rántással megugrott, mihelyt a felpörgő kerekek a felszínt érintették.

David ettől elvesztette a talajt a lába alól, s amikor gázt adott, hátha ezzel sikerül visszaszereznie az uralmat a kocsi fölött, az, ha lehet, még nagyobbakat szökkent. Persze a kisebb gravitáció miatt volt, de ezt a többieknek valahogy sikerült kompenzálniuk. David csak azt nem értette, hogyan.

Egyre hűvösebb lett. Hiába volt nyár, a Marson, érzése szerint, alig lehetett fagypont fölött a hőmérséklet. Egyenesen a Napba tudott nézni. A bíborszínű égen persze csak a Nap zsurorított mását látta, és látott három vagy négy csillagot is. A levegő olyan ritka volt, hogy sem eltakarni nem tudta őket, sem úgy szétszórni a fényt, hogy a földihez hasonló kék égbolt látszódjék.

Megint Griswold hangja harsant fel:

- Egyes, négyes, hetes kocsi balra. Kettes, ötös és nyolcas középre. Hármás, hatos és kilences jobbra. Kettes és hármás kocsi vezeti a szakaszokat.

Griswold kocsija, az egyes elkezdett balra kanyarodni, és David, aki a szemével kísérte, a bal oldali horizonton egy stílért vonalat pillantott meg. A négyes kocsi az egyest követte, és David határozottan jobbra fordította a kormányt, hogy ő is tarthassa az irányváltás szögét.

Ami ezután következett, ugyancsak meglepte. A homokfutója megpördült, alig hagyva időt Davidnek, hogy felfogja, mi történt. Nagyot rántott a kormányon, és a forgás irányába próbálta tekerni. Lekapta lábát a pedálról, és érezte, hogy csikorognak a kerekek, ahogy a kocsi pörög tovább. Forgott körülötte a sivatag olyannyira, hogy csak a vörösségét tudta valamelyest érzékelni.

Aztán Colos vékony kiáltását hallotta a hangszórón keresztül:

- Taposs a vészfékrendszerre! Mindjárt a gázpedáltól jobbra.

David kétségbeesetten kereste a vészféket vagy akármit, de fájós lábával nem talált semmit. A fekete vonal a horizonton megjelent előtte, aztán eltűnt. Ezúttal sokkal élesebb és szélesebb volt. Most ez a gyors villanás is elég volt, hogy David felismerje, mi az. A Mars egyik hosszú és egyenes repedése volt. Éppúgy, mint a Fold Holdján, amelyen egyébként jóval több van belőle, ez a repedés is a bolygó felszínének sok millió éves kiszáradása során keletkezett. Akadt háromszáz méter széles is, és nem volt ember, aki a mélyére merészkedett volna.

- Egy rózsaszínű, zömök gomb - ordította Colos. Taposs körbe a padlón!

David körbetaposott, és hirtelen enyhe nyomást érzett a talpa alatt. A homokfutó gyors mozgása makacs rázkódássá változott, s ettől David úgy érezte, menten szétszakad. A por felhőkben szállt fel, fojtogatta, és mindent elhomályosított.

Ráhajolt a kormányra és várt. A kocsi határozottan lassult. Aztán végre megállt.

David hátradőlt, és egy pillanatig csöndesen zihált. Aztán lehúzta az orrvédőt, letörölte a belső felületét, de a hideg levegő csípte a szemét, az orrát, ezért visszatette a maszkot. A ruhája vörösseszürke porral lett tele, de a por vastagon rászáradt az arcára is. Száraz homokot érzett az ajkán, és csupa por volt a kocsi belseje is.

A szakasz másik két homokfutója odagördült mellé. Az egyikből Griswold mászott elő. Borostás arcát

szörnyeteggé torzította a maszk. David hirtelen rájött, miért olyan népszerű a szakáll és a borostás arc a fiúk körében. Védelmet jelentett a Marson fújó metszően hideg szél ellen.

Griswold vicsgorgott, s ettől előtűntek sárgás, letöredezett fogai.

- Földi - kiáltotta -, a kocsi javításának költségeit mindjárt leszedjük a béredből. Hennes figyelmeztetett. David kinyitotta az ajtót és kiszállt. Kívülről, ha lehet, még romosabb volt a kocsi. A gumik szétszakadtak, és hatalmas fogak álltak ki belőlük: nyilván ez volt a "vérszékrendszer".

- Egy centet se vesznek le belőle - felelte David. Valami baj volt a kocsival.

- Az biztos. A vezető. Az a hülye, estement vezető, az volt a kocsi baja.

Újabb homokfutó állt meg mellettük visítva, és Griswold odafordult.

Arcán mintha felborzolódott volna a szőr.

- Húzd el a csikot, te lótetű! Csináld a dolgodat! Colos kiugrott a kocsijából.

- Addig semmit, míg meg nem nézem a Földi kocsiját.

Colos alig nyomott többet húsz kilónál a Marson, és egyetlen hosszú, határozott lépéssel David oldalánál termett. Egy pillanatra lehajolt, aztán fölegyenesedett.

- Hol vannak a terhelő kereszttrudak, Griswold? csattant fel.

- Az meg micsoda, Colos? - kérdezte David. A kis ember hadarni kezdett.

- Amikor kiviszed ezeket a homokfutókat az alacsony gravitációjú sivatagba, minden tengelyre harminc centi vastag kereszttrudat kell föltenned. Aztán ha normális gravitációjú helyre érsz, leveszed őket. Sajnálom, cimbora, de soha az életben nem gondoltam volna, hogy így fognak...

David leintette. Az ajka megfeszült. Ez lenne a magyarázata, hogy miért emelkedett föl & kocsija minden bukkanónál, mikor a többi homokfutó a talajhoz tapadva haladt.

- Maga tudta, hogy nincsenek felrakva? - fordult Griswoldhoz.

Griswold káromkodni kezdett.

- Mindenki a saját kocsijáért felelős. Ha nem vette észre, hogy hiányoznak a kereszttrudak, az a maga hanyagsága.

Mostanra mindegyik homokfutó odasereglett. Bozontos férfiak gyűltek hármójuk köré, de mindenki csöndben maradt, feszülten figyelt, és esze ágában sem volt beavatkozni.

Colos tajtékozott.

- Te bunkó, ez az ember most érkezett bevándorló. Nem lehet elvárni tőle, hogy...

- Hallgass, Colos - szólalt meg David. - Ez az én dolgom. Még egyszer kérdezem, Griswold. Tudott maga erről?

- Én már megmondtam, Földi. A sivatagban az embernek vigyáznia kell magára. Senkit se fogok dajkálni.

- Rendben van. Akkor mostantól vigyázok magamra. - David körülnézett. Szinte a hasadék szélén álltak. Még három méter, és szörnyethal. - Viszont magának is vigyáznia kell magára, mert elviszem a homokfutóját. Az enyémet meg visszaviheti a farmkupolába, vagy tőlem akár itt is maradhat.

- Az ördögbe! - Griswold a derekához kapott, de hirtelen felhőrdültek a körben álló báméskodók.

- Tisztességes küzdelmet! Tisztességes küzdelmet! A sivatagban kemény törvények voltak érvényben, de nem túrték meg a tisztességtelen előnyöket. Ezt mindenki megértette, és mindenkivel be is tartatta. Csak ilyen kölcsönös óvintézkedésekkel védhette meg magát az ember, hogy végül ne kapjon egy lézerkést a hátába vagy sugárlövedéket a hasába.

Griswold végignézett a mogorva arcokon. Aztán azt mondta:

- Majd elintézzük, ha visszatértünk a kupolába. Munkára, emberek!

- Ha akarja, megkereshetem a kupolában - mondta David. - De addig is, félre az utamból!

Csöppet sem sietősen megindult előre, és Griswold hátralépett.

- Te ostoba zöldfülű. Maszkkal úgyse tudnánk ököltre menni. Neked csak csont van a koponyádban?

- Akkor vegye le az orrvédőjét - mondta David -, és én is leveszem az enyémet. Győzzön le tisztességes küzdelemben, ha tud.

- Tisztességes küzdelmet! - hangzott a beleegyező morajlás mindenfelől, és Colos felkiáltott: - Elég a huncutságból, Griswold. - Colos előreugrott, és lerántotta a sugárpisztolyt Griswold övéről.

David az orrvédőre tette a kezét. - Készen van?

- Háromig számolok - kiáltotta Colos.

A férfiak zavarodottan ordibáltak. Most már feszült várakozással figyelték az eseményeket. Griswold dühösen körbepillantott.

- Egy... - szólalt meg Colos.

A "Három"-nál David nyugodtan levette az orrvédőjét, és a csatlakozóhengerekkel együtt félretolta. Ott állt védtelenül, visszatartott lélegzettel, hiszen a Mars levegőjét nem lehet beszívni.

Colos felfedez valamit

Griswold nem mozdult, és az orrvédője is a helyén maradt. Fenyegető morgás hallatszott a nézők felől.

David olyan gyorsan lendült, ahogy csak mert, gondosan ügyelve minden lépésére az alacsony gravitációban. Esetlenül előrevetette magát (olyan volt, mintha víz tartóztatná fel), és körülbelül a vállánál megragadta Griswoldot. Oldalt fordult, hogy elkerülje az ellenfél térdét. Egyik kezével elérte Griswold arcát, elkapta az orrvédőt, előbb föl-, aztán lerántotta.

Griswold először valami vékony sikoltás kíséretében utánanyúlt, de aztán észbe kapott, és összeszorította az ajkát, nehogy egy kis levegő is elszökjön. Kicsit tántorogva ellökte magát. Lassan körbekerülte Davidet.

Majdnem egy perc telt el azóta, hogy David utoljára levegőt vett. A tüdeje majd szétpattant. Griswold vérbe borult szemmel leguggolt, és oldalazva közeledett David felé. A lába ruganyos volt, a mozdulatai könnyedek. Ő már hozzászokott az alacsony gravitációhoz, és tudta kezelni a testét. David viszont elkeseredetten állapította meg, hogy valószínűleg képtelen erre. Egy gyors, megdölgő mozdulat, és esetleg a földön találja magát.

Minden pillanat újabb szenvedést hozott. David úgy fordult, hogy a másik el ne érhesse, de látta, hogy Griswold arcán gunyorossá, aztán kinszenvedéssé válik a grimasz. Csak ki kell várni, míg az ellenfél összeroppan. Neki magának atlétatüdeje volt. Griswold többet evett, többet ivott annál, hogy jó formában legyen. David csak a szakadékra ügyelt. Az most körülbelül másfél méterre lehetett a háta mögött, tiszta szikla, és lefelé függőleges. Griswold úgy manőverezett, hogy David minél közelebb kerüljön a szakadékhoz.

David abbahagyta a hátrálást. Tíz másodpercen belül Griswoldnak támadnia kell. Muszáj támadnia.

És Griswold támadott.

David oldalt dőlt, és a vállával meglökte Griswoldot. Megpördült az ütközéstől, de hagyta, hogy a pörgés ereje hozzáadódjon a saját ökle erejéhez, amivel állcsúcson szúrta Griswoldot.

Griswold vakon megtántorodott. Hatalmas szusszanással kiengedte a levegőt, és tüdeje megtelt az argon, a neon és a szén-dioxid keverékével. Lassan, ijesztően összegörnyedt. Egy utolsó erőfeszítéssel megpróbált fölegyenesedni, félíg sikerült, aztán újra zuhanni kezdett, és előretántorodott, hogy visszaszerezze az egyensúlyát...

Zavaros kiáltozás ért el David füléig. De ő most nem látott és nem hallott, csak azt tudta, hogy ott van a földön az orrvédője, és vissza kell jutnia a kocsira. Kényszerítette elgyötört, oxigénhiánytól szenvedő testét, hogy lassan és méltóságteljesen mozogjon, gondosan felcsatolta a palackokat, és a fejére illesztette a maszkot. Ekkor végre nagyot szívozt az oxigénből, amely úgy zúdult be a tüdejébe, mint a rohanó jéghideg víz a kiszáradt gyomorba.

Egy teljes percig nem is tudott mást csinálni, mint lélegezni, széles mellkasa hatalmas és gyors lendülettel emelkedett és süllyedt. Kinyitotta a szemét.

- Hol van Griswold?

Kivétel nélkül mindenki ott volt körülötte; Colos állt legelöl.

Colos meglepődött. - Nem láttad?

- Leütöttem. - David hirtelen körülnézett. Griswold nem volt sehol.

Colos lefelé intett a kezével. - A szakadékban.

- Micsoda? - David elkomorodott a maszk alatt. Ez rossz vicc.

"Nem, nem." "Átbukott a peremen, mint egy műugró." "Istenemre, a saját hibájából." "Részéről tiszta önvédelem volt, Földi." Mindenki egyszerre beszélt.

- Várjunk - mondta David. - Mi történt? Én dobtam le?

- Nem, Földi - harsogott Colos. - Nem te voltál. Te csak megütötted, az a tetű meg elesett. Megpróbált fölállni. Aztán megint elindult lefelé, és amikor vissza akarta szerezni az egyensúlyát, valahogy előreszökkent, mert képtelen volt felmérni, hogy mi van előtte. Mi próbáltuk visszahúzni, de nem volt idő, mert addigra már lezuhant. Pedig ha nem azon mesterkedik, hogy odacsalogasson téged a szakadék szélére, akkor ez nem történhetett volna meg.

David végignézett a férfiakon. Azok meg visszanéztek rá.

Végül az egyik munkás előrebökte kérés kezét. - Jó móka volt, fiú.

Ezt hűvösen mondta, de David tudta, hogy mostantól befogadták, s hogy ezzel megtört a jég.

Colos győzelemittasan ordibált, majdnem másfél méternyire fölugrott a levegőbe, és olyan piruettel ereszkedett vissza, amelyet a legképzettebb balett-táncos sem tudott volna utánacsínálni a földi gravitáció körülményei között. A többiek egyre szorosabban gyűltek köré. Akik idáig csak "Földi"-nek, "te"-nek vagy éppen semminek se hívták Davidet, most hátba verték, és azt mondták, hogy a marsbeliek büszkének lehetnek rá.

- Emberek, folytassuk az ellenőrzést - kiáltotta Colos. - Kell nekünk Griswold, hogy megmutassa, mit kell csinálni?

- Nem - harsogták a többiek.

- Akkor mire várunk? - Colos beugrott a kocsijába. - Gyerünk, fiú - kiáltották Davidnek, aki egy ugrással bent termett abban a homokfutóban, amely tizenöt perccel ezelőtt még Griswoldé volt, és elindította.

Megint egyszer föl harsant a "Homokra fel!", és a kiáltás szertefutott a Mars lidércfényei között.

A hírek a homokfutók rádióin futottak szét, átröpülve az övéggel borított földek közti üres területeket. S amíg David az üvegfalak közti folyosókon manőverezett fel s alá a kocsijával, a farmot keresztül-kasul bejárta Griswold halálhíre.

Az a nyolc munkás, aki megmaradt Griswold szakaszából, legközelebb csak a Mars lemenő napjának vöröses, haldokló fényénél gyűlt össze, hogy a hajnali nyomvonalon visszavonuljon a farmkupolába. Mire David visszaérkezett, már hírhedt személy volt.

Aznap nem volt szabályos étkezés. Még a sivatagban, a visszatérés előtt megették az enivalót, így hát az ellenőrzés befejezése után alig félórával az emberek gyülekezni kezdtek a főépület előtt.

Nem volt kétséges, hogy mostanra Hennes és maga az Öreg is hallott már a küzdelemről. Épp elegen voltak "Hennes csöcseléké"-ből, akiket azóta fogadtak föl, hogy Hennes munkavezető lett, és akiknek az érdekei mélységesen összefonódtak az ő érdekeivel, hogy az információk csak egyfelé terjedjenek. Így aztán érthető, hogy az emberek boldog várakozással néztek az elkövetkező események elé.

Nem gyűlölték Henneset, csak nem szerették. Hasznavehető és rámenős munkavezető volt, de nem kegyetlenkedett. Hívós és tartózkodó volt, hiányzott belőle a korábbi munkavezetők egyik fő jellemzője: képtelen volt megtalálni a hangot a beosztottaival. A Marson, ahol nem voltak társadalmi különbségek, ez nagyon komoly hiányosságnak számított, s az emberek igencsak nehezelték érte. Griswoldról viszont mindent el lehetett mondani, csak azt nem, hogy népszerű lett volna.

Mindent összevéve, ekkora izgalom a Makian-farm három Mars-év alatt nem élt át, ami nagy idő, ha tudjuk, hogy a Mars-év egy hónap híján két földi évnek felel meg.

Amikor David megjelent, hangos éljenzéssel fogadták, és utat adtak neki, bár egy csoport félrehúzódott, és meglehetősen sötét és ellenséges képpel figyelte a nap hőjét.

Úgy látszik, odabent is meghallották az éljenzést, mert Makian, Hennes, Benson és még néhányan megjelentek az ajtóban. David elsétált a bejárathoz vezető feljáró lábáig, Hennes pedig előrejött a tetejéig, ott megállt és lenézett.

- Uram - szólalt meg David -, azért jöttem, hogy megmagyarázzam a mai incidenst.

- A Makian-farm egyik értékes alkalmazottja ma meghalt azok után, hogy maguk ketten összeszólalkoztak - mondta színtelen hangon Hennes. - Vajon ezen a tényen változtat-e a maga magyarázata?

- Nem, uram, de Griswoldot szabályos küzdelemben vertem meg.

Egy hang hallatszott a tömegből:

- Griswold megpróbálta megölni a fiút. Elfelejtette fölteni a terhelőrudakat a kocsijára, állítólag *véletlenül*. - Az utolsó, szarkasztikus szónál itt is, ott is méltatlankodó nevetés harsant fel.

Hennes elsápadt. Ököibe szorult a keze. - Ki mondta ezt?

Csend lett, aztán a tömeg legelejéről vékony, fojtott hangon megszólalt valaki:

- Tanár úr, kérem, nem én voltam. - Kezét maga előtt összekulcsolva, szemét szerényen lesütve Colos lépett elő.

Újra fölcsattant a nevetés, ezúttal hangos röhögés lett belőle.

Hennes csak nagy nehezen tudott úrrá lenni a mérgén. - Azt állítja, hogy meg akarták ölni? - kérdezte Davidtól.

- Nem, uram - felelte David. - Csak azt, hogy tisztességes küzdelem volt, s ezt hét szemtanú is látta. Aki tisztességesen küzd, az nyilván győzni is szeretne. Vagy új szabályokat akar életbe léptetni?

A közönség soraiból helyeslő morajlás hallatszott. Hennes körülnézett.

- Sajnálom, hogy magukat félrevezetik - kiáltotta -, és olyan akciókba hajszolják bele, amit később megbánnak. De most mindenki térjen vissza a munkájához, és legyenek rá elkészülve, hogy a ma esti viselkedésüket nem fogom elfelejteni. Ami pedig magát illeti, Williams, mérlegelni fogjuk az ügyét. De ezzel nincs vége a dolognak.

Nagy zajjal berontott a főépületbe, a többiek pedig pillanatnyi habozás után követték Henneset.

Másnap kora reggel Davidet Benson irodájába hívták. Éjszaka sokáig ünnepelték a Földöt, aki sem elhárítani, sem abbahagyni nem tudta az ünneplést, így hát iszonyatosan ásítózott, miközben megpróbált nem beleütközni az ajtó szemöldökfájába.

- Jöjjön be, Williams - invitálta Benson. A férfi bő munkaköpenyt viselt, s az irodában jellegzetes állati bűz terjengett, amely a patkányok és a hörcsögök ketrece felől jött. - Almosnak látszik - mosolyodott el. - Üljön le.

- Köszönöm - mondta David. - Tényleg álmos vagyok. Mit tehetek önért?

- Én szeretnék tenni valamit magáért, Williams. Maga bajban van, és lehet, hogy még nagyobb bajba kerül. Attól tartok, nincs tisztában a Marson uralkodó viszonyokkal. Mr. Makiannak törvényes felhatalmazása van, hogy magát föbe lövesse, ha úgy találja, hogy Griswold halála gyilkosságnak is felfogható.

- Tárgyalás nélkül?

- Nem, de Hennes könnyűszerrel talál tizenkét szemnút, akik úgy gondolkodnak, mint ő.

- De ugyancsak meggyűlne a baja a többiekkel, ha így tenne, nem igaz?

- Én is tudom. Ezt újra és újra elmondtam tegnap éjszaka Hennesnek. Ne higgye, hogy Hennes és én egy húrton pendülünk. Szerintem túl diktatorikus módszerei vannak, és túlságosan rabja a saját elképzeléseinek, mint például a múltkor említett saját titkos nyomozása. És Mr. Makian tökéletesen egyetértett velem. Persze nem tehet semmit, mert Hennes felel az emberekkel való közvetlen kapcsolattartásért, Mr. Makian ezért nem avatkozhatott bele tegnap, de utána szemtől szembe megmondta Hennesnek, hogy nem fogja ölbe tett kézzel nézni, hogy egy ostoba gazember miatt, mint amilyen Griswold, elpusztuljon a farmja, és Hennesnek meg kellett ígérnie, hogy egy ideig nem szól bele az ügyek alakulásába. Mindazonáltal ezt nem fogja egyhamar elfelejteni, és Hennes kemény ellenfél.

- Mégiscsak meg kell próbálnom együttélni vele, nem igaz?

- Úgy kell tennünk, hogy minimálisra csökkentsük a kockázatot. Azt kérdeztem Makiantól, hogy nem használhatnám-e itt önt. Annak ellenére, hogy nincs tudományos képzettsége, egész hasznossá tehetné magát. Segíthet megetetni az állatokat és kitisztítani a ketreceket. Megtanítanám, hogyan kell érzésteleníteni és injekciót adni. Nem volna sok munkája, de legalább kikerülne Hennes útjából, és nem kéne attól sem tartani, hogy szétrombolódik a farm morálja, mert ezt - maga is tudja - nem engedhetjük meg magunknak. Hajlandó együtt dolgozni velem?

David végtelenül komolyan azt mondta:

- Ez meglehetősen nagy bukás lenne annak, akivel nemrég közölték, hogy beleváló farmer.

A tudós összeráncolta a szemöldökét.

- Ugyan már, Williams. Ne vegye komolyan, amit ezek a bolondok fecsegnek. Farmer! Eh! Ez csak egy név a betanított mezőgazdasági munkásokra, nem több. Butaság odafigyelni a feje tetejére állított társadalmi hierarchiájukra. Nézze, ha velem dolgozik, segíthetne bosszút állni a húga haláláért. Vagy nem ezért jött a Marsra?

- Beállok - felelte David.

- Jó. - Benson kerek képe megkönnyebbült mosolyra húzódott.

Colos óvatosan bekukucskált az ajtón. Félig suttogva szólalt meg:

- Hé!

David megfordult, és becsukta a ketrec ajtaját.

- Szevasz, Colos.

- Benson itt van valahol?

- Nem. Színét se láttam egész nap.

- Akkor jó. - Colos óvatosan belépett, mint aki szeretné elkerülni, hogy akár csak véletlenül is hozzáérjen valamihez a ruhája a laboratóriumban.

- Nehogy azt mondd, hogy Benson ellen is van valami kifogásod.

- Kinek, nekem? Á, Benson csak olyan... tudod, milyen. - Magyarázatképpen a halántékára koppantott. - Milyen ember az olyan, aki azért jön a Marsra, hogy kis állatokkal vacakoljon? Aztán meg folyton arról szónokol nekünk, hogy hogyan kell palántázni meg leszedni a termést. De hát honnan is tudhatná? Az itteni gazdálkodást nem lehet földi egyetemeken megtanulni. Pedig folyton megpróbál okosabbnak látszani nálunk. Érted, hogy mire gondolok. Egyszer-kétszer kénytelenek vagyunk leégetni.

Komorán Davidre nézett.

- És most lássuk, mi lesz veled. Téged is szépen beöltöztetett ebbe a pongyolába, hogy az egerek szárazdajkája legyél. Miért hagytad?

- Csak egy kis időről van szó - mondta David.

- Na jó. - Colos eltűnődött egy pillanatig, aztán esetlenül előrenyújtotta a kezét. - El akarok búcsúzni. David elfogadta a kinyújtott kezét.

- Elmész?

- Letelt a hónap. Megkaptam a papírjaimat, és munkát máshol is találok. Ürülök, hogy összefutottam veled, Földi. Talán ha a te idő is letelik, újra találkozhatnánk. Nem hiszem, hogy Hennes keze alatt akarnál maradni.

- Tarts ki, haver! - David még mindig nem engedte el a kis ember kezét. - Te, ugye, most Wingrad Citybe mész?

- Addig megyek, míg munkát nem találok. Igen, Wingrad Citybe.

- Jó. Egy hete várok erre. Nem hagyhatom el a färmot, de ugye, megkérhetlek egy szívességre?

- Hát persze. Mondd csak, mi az.

- Kicsit kockázatos. Vissza kell ide jönnöd.

- Rendben van. Nem félek Hennesről. Egyébként is számos módja van, hogy úgy találkozzunk, hogy Hennesnek fogalma se legyen róla. Sokkal hosszabb időt lehúztam a Makian-farmokon, mint ő.

David erővel leültette Colost az egyik székre. Mellé guggolt, és a hangja suttogássá halkult.

- Figyelj rám: Wingrad Cityben a Csatorna és a Phoebus utca sarkán van egy könyvtár. Szeretném, ha kihoznád nekem egy-két könyv mikrofilmjét a leolvasóval együtt. A mikrofilmre vonatkozó adatok itt vannak

ebben a lepecsételt...

Colos karja hirtelen kinyúlt, megragadta David mandzsettáját, és erőszakosan fölfelé fordította.

- Hé, mit csinálsz? - kérdezte David.

- Meg akarok nézni valamit - lihegte Colos. Mostanra már felgyűrte David karján az inget, lélegzetét visszafojtva szorította és figyelte a felfelé fordított csuklót.

Davidnek esze ágában sem volt visszahúzni. Nyugodtan nézte a saját karját.

- Na, mit akarsz látni?

- A másik csuklódat - dörmögte Colos.

- Igazán? - David erőlködés nélkül kiszabadította a karját Colos szorításából, és fölfedte a másik csuklóját. Mindkettőt Colos elé tolta. - Mit keresel?

- Te is tudod. Az első pillanattól fogva ismerős volt nekem a képed. Csak nem tudtam hova tenni. Majd beleőrültem. Mert ugyan ki lehet az a földi, aki csak úgy idejön, és kevesebb mint egy hónap alatt éppolyan jó helyezést ér el, mint akármelyik bennszülött munkás? De ki kell böjtölnöm, míg el nem küldesz a Tudományos Tanács könyvtárába, különben ha beledöglök, se jövök rá.

- Még mindig nem értem, miket beszélsz, Colos.

- Pedig szerintem érted, David Starr. - Colos a győzelmi mámortól szinte ordítva mondta ki a nevet.

8

Éjszakai találkozás

- Csöndesen, ember! - szisszent fel David. Colos lehalkította a hangját.

- Elég gyakran láttalak a videohíradóban. De miért nem tűnik elő a jel a csuklódon? Úgy hallottam, hogy a Tudományos Tanács minden tagja meg van jelölve.

- Ezt meg hol hallottad? És azt ki mondta, hogy a Csatorna és a Phoebus utca sarkán lévő könyvtár a Tudományos Tanácsé?

Colos elpirult.

- Nem kell lenézni a gépkezelőt, jó uram. Én a városban éltem. Valameddig még iskolába is jártam. - Elnézést. Nem úgy értettem. De ennek ellenére is hajlandó vagy segíteni?

- Addig nem, míg meg nem értem, miért nem látok semmit a csuklódon,

- Az nem lesz nehéz. Színtelen a tetoválás, a levegőn elsötétedik, de csakis akkor, ha én akarom.

- Hát ez meg hogy lehet?

- Az érzelmekkel függ össze. Minden emberi érzés a vérben egy sajátos hormonrendszerrel van összefüggésben. Egy és csakis egy ilyen rendszer aktiválja a tetoválást. Én történetesen ismerem azt az érzést, amely képes mozgósítani.

David látszólag nem tett semmit, de a jobb csuklójának belső felületén lassan egy folt tűnt fel, és kezdett sötétedni. Egy pillanattal felizzottak a Göncölszekér és az Orion sárgás pöttyei, aztán az egész gyorsan elhalványult.

Colos arca kipirult, és ösztönösen csapkodni kezdte a csizmaszárát. David keményen megragadta a karját. - Hé - mondta Colos.

- Csak semmi idegeskedés. Velem vagy?

- Hát persze. Éjszaka visszajövök az anyaggal, amit kértél, és azt is megmondom, hol találkozhatunk. A Második szektor mögött van egy hely... - Colos suttogva folytatta az útbaigazítást.

David bólintott.

- Jó. Itt a boríték.

Colos elvette és becsúszta a csizma és a combja közé.

- A jobb minőségű csizmák felső részén belül van egy zseb, Mr. Starr. Ezt, remélem, ön is tudja.

- Tudom. De te se nézd le a magamfajtat. És a nevem még mindig Williams. Már csak egy utolsó vallomással tartozom. A levelet csakis a Tanács könyvtárosai tudják ép bőrrel kinyitni. Ha bárki más megpróbálkozik velem, megnézheti magát.

Colos kihúzta magát.

- Senki más nem fogja kinyitni. Vannak, akik nagyobbak nálam. Lehet, hogy szerinted ezt nem tudom, pedig tévedsz. De akárhogy is, ha kisebb, ha nagyobb, senki, ismétlem, senki nem fogja elvenni tőlem, hacsak meg nem öl. Mi több, eszembe se jutott, hogy kinyissam, ha netán erre gondoltál.

- Mi tagadás, ez is eszembe jutott - vallotta be David. - Megpróbálok minden eshetőséget végiggondolni, de az utóbbit nemigen tartottam elképzelhetőnek.

Colos elmosolyodott, úgy tett, mintha állon akarná vágni Davidet, aztán elment.

Majdnem vacsoraidő lett, mire Benson visszatért. Boldogtalannak látszott, pufók arca szinte beesettnek tűnt.

- Hogy van, Williams? - kérdezte egykedvűen. David a kezét mosta, vagyis többször bemártotta abba a speciális tisztítószerbe, amelyet az egész Marson erre a célra használtak. Aztán bedugta a kezét a meleg levegőt fűző szárító alá, a kézmosó folyadék pedig eltűnt a tartályokba, ahol megtisztítják, és visszaeresztik a központi tározókba. A víz nagyon drága a Marson, ezért ahol csak lehet, újra felhasználják.

- Fáradtak látszik, Mr. Benson - szólalt meg David. Benson óvatosan becsukta maga mögött az ajtót. Csak ezután tört ki belőle:

- Tegnap hat ember halt meg mérgezésben. A napi átlagot tekintve ez eddig a legmagasabb. Egyre súlyosabb a helyzet, és úgy látszik, tehetetlenek vagyunk.

Mogorván végignézett az állatok ketrecén. - Gondolom, mind él.

- Mind - felelte David.

- De akkor mit tegyek? Makian naponta érdeklődik, hogy találtam-e már valamit. Azt képzelem, hogy reggelként a párnám alatt szoktam megtalálni a felfedezéseimet? Ma a magtárakban voltam, Williams. Tengernyi búza, ezer meg ezer tonna gabona, amelyet hamarosan behajóznak, hogy átszállítsák a Földre. Százszor belemarkoltam. Ötven szem innen, ötven onnan. Végigtúrtam minden tartály minden sarkát. Mintát vettem hat méter mélyről is. De mi haszna az egésznek? A jelen helyzetben nagyvonalú becsléssel is csak annyit mondhatunk, hogy egymilliárd búzaszeméből esetleg egy fertőzött.

Megpaskolta a magával hozott táskát.

- Maga elképzelhetőnek tartja, hogy pont a nálam lévő ötvenezer szem között van az az egy? Egy a húszezerhez az esélye.

- Mr. Benson - szólalt meg David -, ön azt mondta, hogy a farmon még soha senki nem halt meg, annak ellenére, hogy mi itt szinte kizárólag a Marsról származó ételeket eszünk.

- Úgy tudom, még senki. - És az egész Marson?

Benson összeráncolta a homlokát.

- Nem tudom. Azt hiszem, ott sem, különben hallottam volna róla. Persze itt nincs annyira megszervezve az élet, mint a Földön. Ha meghal egy munkás, általában minden ceremónia nélkül egyszerűen eltemetik. De van itt egy-két kérdés. - Aztán felcsattant. - Ezt meg miért kérdi?

- Csak azon gondolkodtam, hogy ha ez itteni kórokozó, akkor a marsbeliek talán már jobban hozzászoktak, mint a földiek. Lehet, hogy immunis a szervezetük a kórokozóval szemben.

- Nocsak! Nem is rossz gondolat, ahhoz képest, hogy maga nem is tudós. Sőt, egész jó elképzelés. Ezt nem fogom elfelejteni. - Odalépett, hogy megveregesse David vállát. - Menjen enni. Holnap elkezdjük föletetni az állatokkal az új magokat.

Mihelyt David elhagyta a szobát, Benson kinyitotta a táskáját, és kiemelte a gondosan megcímkézett kis csomagokat, amelyek egyikében talán ott lapul a mérgezett búzaszem. Holnapra az egész mintaanyagot megőrletti, gondosan összekeveri mindegyik darakupacot, és alaposan felosztja hús kisebb adagra, mert egy részüket etetésre, a másik részt vizsgálatra fogják használni.

Holnap! David egy picit elmosolyodott. Azon tűnődött, hol lesz ő már holnap. Meg azon, hogy talán meg sem éri a holnapot.

A farm kupolája álomba szenderült, olyan volt, mint egy hatalmas őskori szörnyeteg, amely fáradtan összekucorodott a Mars felszínén. A fénycsövek sápadtan reszkettek a kupola tetején. A csöndet csak az egyébként nem hallható nyomáskiegyenlítő halk duruzsolása törte meg, amelyek szorgalmasan sűrítették a Mars atmoszféráját a normális földi szintre, s közben hozzáadták a hatalmas üvegházakban termelt növények pára és oxigénkibocsátását.

David gyorsan és olyan körültekintően haladt az egyik árnyéktól a másikig, amilyenre igazából már nem is volt szükség. Senki nem figyelte. A kupola durva szövetű anyaga egyre közelebb került a fejéhez, és mihelyt elérte a 17-es zsilipet, a kupola széle gyorsan leborult a talajra. Szinte a haját súrolta.

Kinyílt a belső ajtó, és David belépett. Ceruzalámpájával végigpásztázta a belső falakat, míg meg nem találta a kapcsolószekrényt. A kapcsolók nem voltak megcímkézve, de David elég jól eligazodott. Megnyomta a sárga gombot. Egy halk kattanás, szünet, aztán a levegő sístergése hallatszott. Ezúttal sokkal hangosabb volt, mint az ellenőrzés napján, mivel a zsilipkamra kicsi volt, három-négy emberre tervezték, vagyis nem volt olyan nagy, amelyben kilenc homokfutó is elfér, most a légnyomás is sokkal gyorsabban csökkent.

David fölvetta az orrvédőt, megvárta, hogy abbamaradjon a sístergés, mert a csönd jelzi, hogy kiegyenlített a nyomáskülönbség. Csak ezután nyomta meg a vörös gombot. Kinyílt a kamra külső fala, és David kilépett rajta.

Ezúttal meg sem próbált homokfutót vezetni. Leereszkedett a kemény, hideg homokra, és várta, hogy elmúljon a gyomorfeldorgató *érzés*, míg hozzászokik a gravitáció megváltozásához. Most két perc kellett, hogy ez megtörténjen. Még egy-két zsilipelés, gondolta elkeseredetten David, és ő is - a munkások szóhasználatával élve - "keszonbetegséget" kap.

Fölemelkedett, megfordult, hogy elővegye a támasztékokat, de ekkor földbe gyökerezett a lába!

Ez volt az első alkalom, hogy szemügyre vehette a Mars éjszakai égboltját. Maguk a csillagok a Földről is látható régi jó égitestek voltak, amelyek ismerős formákba rendeződtek el. Bár nagy a Marsnak a Földtől való távolsága, ahhoz mégis elenyésző, hogy a messzi csillagok viszonylagos helyzetét érzékelhetően megváltoztassa. A helyzetük tehát nem változott, a ragyogásuk azonban annál inkább.

A Mars vékonyabb levegőrétege nemcsak hogy nem halványította, hanem még keményebbé, még csillogóbbá tette a ragyogásukat. Nem volt fönt a Hold, vagyis földi értelemben nem látszott. A Mars két mellékbolygója, a Phobos és a Deimos legfeljebb öt-tíz mérföldes apróságok, olyanok, mint egy-egy szabadon lebegő hegy az űrben. Bár sokkal közelebb vannak a Marshoz, mint a Hold a Földhöz, nincs tányérjuk, s csak úgy érzékeli az ember, mintha kettővel több csillagot látna.

David keresni kezdte őket, bár hamar rájött, hogy talán mindkettő a Mars túloldalán van. A nyugati horizont alján valami mást pillantott meg. Lassan odafordult. Ami a szeme elé tárult, az messze a legragyogóbb égitest volt az égbolton, halvány kékeszöld árnyalatánál szebbet David még soha az életben nem látott. Körülbelül akkora távolságra, mint szélében a Mars tőpörödött napja, volt egy másik égitest, amely sárgább volt, és ez is ragyogott, de ragyogása eltörpült a szomszéd briliáns csillogása mellett.

Davidnek nem volt szüksége csillagterképre, hogy azonosítsa ezt a kettős égitestet. A Föld és a Hold volt az, a Mars kettős "esthajnal csillaga".

David csak nehezen tudott elszakadni a látványtól; megfordult, amerre a ceruzalámpája fényköréből egy alacsony sziklavonulat bújott elő, s elindult arrafelé. Colos figyelmeztette, hogy ezeket a sziklákat használja útjelzőként. Az éjszaka hideg volt a Marson, és David szomorúan vette tudomásul, hogy még itt, százharmincmillió mérföldnyi távolságban is mennyire hiányzik a Nap melege.

A homokfutót nem lehetett látni, vagyis a gyöngye csillagfényben szinte alig rajzolódott ki, David jóval előbb meghallotta a motor halk, egyenletes berregését, mint hogy meglátta volna.

- Colos! - kiáltott David, mire a kis ember kiugrott a kocsiból.
- Istenem! - szólalt meg Colos. - Kezdtem azt hinni, hogy elvesztél.
- Miért jár a motor?
- Egyszerű. Hogy a fenébe tudnám másképp elkerülni a fagyhalált? Egyébként meg úgyse hallják. Ismerem ezt a helyet.

- Itt vannak a mikrofilmek?
- *Nálam?* Én nem tudom, mi volt abban az üzenetben, de egy pillanat alatt úgy körülvettem öt vagy hat tudós, mintha a bolygóim lettek volna. Azt mondja, "így, Mr. Jones", meg "úgy, Mr. Jones", Mondom: "Az én nevem Bigman", mondom neki. Na erre: "Megbocsásson, Mr. Bigman". Szóval - Colos hangosan ropogtatta az ujjperceit - szóval még napnyugta előtt megjelentek négy mikrofilmmel, két olvasóval, egy akkora dobozzal, mint jómagam, amit persze nem bontottam ki, és végül kölcsönbe (vagy ajándékba, tudja a fene) egy homokfutóval, hogy legyen mivel elhoznom az egészet.

David elmosolyodott, de nem válaszolt. Inkább bebújt a kocsijóság melegébe, és hogy versenyre keljen a fűre éjszakával, gyorsan beállította vetítésre az olvasókat, és mindegyikbe egy-egy filmet helyezett be. Gyorsabb és kényelmesebb is lett volna közvetlenül a filmet olvasni, de még a kocsijóság melegében is szükség volt az orrvédőre, s a szemét borító átlátszó üveggömb lehetetlenné tette a közvetlen olvasást.

A homokfutó lassan nekilódult az éjszakának, szinte pontosan azt az útvonalat ismételve meg, amelyen Griswold szakasza haladt az ellenőrzés napján.

- Nem értem - szólalt meg Colos. Már vagy tizenöt perce hasztalan dörmögött, most is kétszer kellett elismételnie az iménti megállapítást, mire a sötétben borongó David válaszra méltatta.

- Mit?
- Hogy mit csinál. Hogy hova megyünk. Gondolom, ez rám is tartozik, hisz mostantól maga mellett kell lennem. Ma egyébként sokat gondolkoztam, Mr. St. Williams. Mr. Makian hónapok óta harapós kedvében van, pedig azelőtt nem is volt olyan rossz szívé. Akkortájt jelent meg Hennes, hogy megkeserítse minden munkás életét. Aztán Benson tanuló is egyszerre mindenhová benyalja magát. Mielőtt ez az egész elkezdődött, ez a Benson egy senki volt, most meg a legjobb haverja a nagyágyúknak. Most meg, mindennek a tetejébe, itt van maga a Tudományos Tanácsával, amely bármit megtesz, amit csak maga akar. Ez az egész valami nagy buli, és én meg akarok tudni róla valamit.

- Igazán? - kérdezte David. - Látta a térképeket, amelyeket az imént néztem?
- Persze hogy láttam. Egy-két régi vacak a Marsról. Milliószer láttam már őket.
- Mit tud a négyzethálós bejelölt területekről? Mit jelölnek ezek a négyzethálók?
- Ezt bármelyik farmerlegény megmondja. Állítólagos föld alatti barlangok, amit viszont én nem hiszek el. Mert én azt mondom, hogy a fenébe állíthatja azt valaki, hogy a felszínnél két mérfölddel lejjebb lyukak vannak, ha még soha senki nem volt lenn? Ezt mondja meg nekem.

Davidnek most semmi kedve nem volt bevezetni Colost a szeizmográfia tudományába. Ehelyett inkább azt

kérdezte:

- Hallott már Mars-lakókról?

- Hát persze. Micsoda kérdés - mondta Colos, de a homokfutó hirtelen visítogni és remegni kezdett, ahogy a kis ember karja rángatta a kormányt. - Úgy érte, igazi Mars-lakók? A Marson lakó Mars-lakók, nem olyan marsbeliek, mint mi? Azok, akik már akkor is itt éltek, amikor mi megjelentünk?

Colos cérnavékony kacagása fülsértően recsegett a kocsi belsejében, s amikor újra levegőt kapott (nem könnyű nevetni és lélegezni egyszerre, pláne ha orrvédő is van az emberen), azt mondta:

- Kicsit sokat beszélhetett a Benson gyerek.

David továbbra is ünnepélyesen komor maradt, nem a hatotta meg a másik vidámsága.

- Miért mondja ezt, Colos?

- Egyszer rajtakaptuk, amint erről olvasott valami könyvet, és elkezdtek heccelni. A mindenit, nagyon megharagudott érte. Azt mondta, hogy valamennyien ignoráns parasztok vagyunk, erre én megnéztem a szótárban, hogy az mit jelent, és megmondtam a fiúknak. Azok fenyegetőzni kezdtek, hogy agyonverik Bensont, és egy-kétszer véletlenül (ha érte, mire gondolok) tényleg összevissza lökdösték szegényt. Ezek után nekünk soha többet nem beszélt a Mars-lakókról; nem volt pofája szóba hozni. De szerintem magáról úgy gondolta, hogy a Földről jött, tehát meg lesz bolondulva az efféle sci-fi dumáért.

- Tényleg biztos, hogy csak sci-fi duma?

- Hát persze. Mi más lehetne? Az emberiség sok száz éve itt van a Marson. Soha senki nem látott Mars-lakót.

- Lehet, hogy kétmérföldnyire a felszín alatti barlangokban vannak.

- De barlangot se látott soha senki. Különben is, hogy a fenébe jutottak volna oda le? Az emberek a Mars minden szögletét bejárták, és sehol nem találtak lefelé vezető lépcsőt vagy ilyesmit. Vagy liftet.

- Biztos? Én a minap láttam egyet.

- Micsoda? - Colos a válla fölött hátranézett. - Maga ugratni akar.

- Nem lépcsőt, hanem egy nyílást. És legalább két mérföld mély.

- Ó, a szakadékra gondol. Az nem jelent semmit. A Mars tele van szakadékokkal.

- Pontosan így van, Colos. De nekem vannak részletes térképeim a Mars szakadékaival is. Itt vannak. És van itt valami huncutság, amit, már amennyit a maga által hozott földrajzi szakkönyvekből meg tudok állapítani, még soha nem vettem észre. Egyetlen hasadék sem keresztez egyetlen barlangot sem.

- És ez mit bizonyít?

- Így már érthető. Ha maga légmentes barlangot akarna építeni, szeretné, ha a tetőn lenne egy lyuk? És van még egy egybeesés. Minden hasadék egy barlang közvetlen közelében ér véget, de soha nem tapad hozzá, mintha a Mars-lakók bejárnak használták volna a megépített barlanghoz.

A homokfutó hirtelen megállt. A mikrofilmolvasók beépített sima, fehér vásznán még mindig a két, egyszerre kivetített térkép látszott, s a térképeket megvilágító lámpák tompa fényében Colos hátrasandított Davidre.

- Álljunk meg egy szóra. Egy baráti szóra. Hova megyünk?

- A hasadékhoz, Colos. Körülbelül két mérfölddel arrébb, mint ahol Griswold lezuhant. Ez az a pont, ahol a hasadék a legközelebb kerül a Makian-farm alatt lévő barlanghoz.

- És mi lesz, ha odaérünk?

- Ha odaérünk - mondta higgadtan David - akkor lemászom a szakadékba.

Ugrás a szakadékba

- Ezt komolyan gondolja? - kérdezte Colos. - Úgy érte - mosolyogni próbált -, hogy *valóban* vannak Mars-lakók?

- Elhinné, ha azt mondanám, hogy valóban?

- Nem. - Colos hirtelen döntött. - De ez nem érdekes. Azt mondtam, hogy részt akarok venni benne, tehát nem fogok meghátrálni. - A homokfutó újra megindult előre.

A Mars égboltján megjelenő erőtlenséges hajnali fények már kezdték kirajzolni a zord táj formáit, amikor a homokfutó megérkezett a szakadékhoz. Már vagy egy félórát vánszorogtak, a kocsi erős fényszórói hasztalan kémlelték a sötétséget, bár Colos szerint így is túl gyorsan találták meg a szakadékot.

David kimászott a kocsiból, és odament az óriás repedéshez. Odalent koromsötét volt, a fény még nem ért ideig. Hatalmas fekete és baljószerű lyuk tátongott előtte, amely hosszában mindkét irányban túlszaladt a szemhatáron, a szemközti szélétől pedig csak valami alaktalan szürke magaslát látszott. David lefelé fordította a lámpáját, amelynek fénye eltűnt a semmiben.

Colos megjelent mögötte.

- Biztos, hogy jó helyen vagyunk? David körülnézett.
- A térképek szerint ez a legközelebbi pont az egyik barlanghoz. Milyen messze vagyunk a farmtól?
- Kétmérföldnyire.

A Földi bólintott. A munkások nemigen járnak errefelé, legfeljebb ellenőrzéskor.

- Nincs értelme tovább várni - mondta.
- Egyébként hogyan akar lejutni? - kérdezte Colos.

David már kiemelte a kocsiból az egyik dobozt, amelyet Colos hozott Wingrad Cityből. Föltépte a tetejét, és kiszedett belőle valamit.

- Látott már ilyet? - kérdezte.

Colos tagadólag megrázta a fejét. Kesztyűs kezébe vette a tárgyat, hüvelyk- és mutatóujjával megsodorta egy darabját. Egy pár hosszú kötél volt, amelyet harminc centiméterenként egy-egy selyem fényességű keresztfok kötött össze.

- Gondolom, kötélletra - kockáztatta meg Colos.

- Igen - felelte David -, csak nem kötél. Ez sodrott szilikon, amely könnyebb, mint a magnézium, erősebb, mint az acél, és alig befolyásolja a hőmérséklet-változás, aminek itt a Marson ki vagyunk téve. Főleg a Holdon használják, ahol valóban nagyon alacsony a gravitáció, a hegyek viszont nagyon magasak. A Marson nincs rá igazán szükség, mert errefelé elég lapos a világ. Igazából örült nagy szerencsém volt, hogy a Tanács fel tudott hajtani egyet a városban.

- És mire lesz ez jó? - Colos végigtapogatta az ujjáival; a kötélhágcso egy vastkos fémkörtében végződött.

- Vigyázzon - mondta David. - Ha a biztonsági zár nincs bekapcsolva, csúnyán megsértheti magát. Óvatosan kivette Colos kezéből a metálkörtét, erős tenyerébe fogta, és két kezét ellenkező irányba forgatva, megcsavarta. Éles kattanás hallatszott, de amikor elengedte, úgy tűnt, hogy semmi sem változott rajta.

- Most nézzen ide! - A szakadékhoz közeledve egyre vékonyabb lett a talaj, a szélénél pedig el is tűnt, s a szirt peremén csak a pusztá sziklák meredeztek. David lehajolt, és egy picit megnyomva, a körte gömbös végét hozzáérintette a meredek kőszirthez, amely sápadtan vöröslött a hajnalpírtól megfestett égen. Elvette a kezét, és a körte valami furcsa szögben egyensúlyozva ott maradt.

- Emelje föli - mondta Colosnak.

Colos ránézett Davidre, lehajolt, hogy fölemelje. Egy pillanatra meghökkent, mert a körte ott maradt, ahol volt; erre Colos ráncigálni kezdte, ahogy bírta, de még így sem történt semmi.

- Dühösen nézett föl. - Mit csinált vele? David mosolygott.

- Amikor a biztonsági kapcsoló ki van oldva, ha megnyomom a körte tetejét, egy körülbelül ötven centiméteres vékony erőtér képződik, amely egyenesen belevág a sziklába. Az erőtér vége ezután mintegy tizenöt centiméterre kiterjeszkedik minden irányba, s ezáltal egy "T" alakú tér képződik. A tér végei tompák, nem élesek, hogy az ide-oda rángatással ne lehessen meglazítani. A körtét csakis úgy lehet kihúzni, ha az ember teljesen széttöri körülötte a sziklát.

- Hogyan lehet kioldani?

David végigfuttatta kezét a harmincméteres létrán, és a másik végén egy ugyanolyan körtét fogott meg. Ezt is megcsavarta, aztán nekinyomta a sziklának. Ez is ottmaradt, és mintegy tizenöt másodperc múlva az első körte oldalra dőlt.

- Ha az ember bekapcsolja az egyik körtét - mondta David -, a másik automatikusan kikapcsolódik. Vagy természetesen, ha egy bekapcsolt körtén beállítjuk a biztonsági kapcsolót - lehajolt, és úgy tett, ahogy mondta -, akkor kikapcsolódik - könnyedén fölemelte -, és a másik körte tapad a sziklához.

Colos leguggolt. A két körte helyén két keskeny, körülbelül tizenkét centiméteres vágás látszott a kőkemény sziklában. Olyan keskenyek voltak, hogy a körme hegye sem fért be.

- David Starr szólalt meg. Azt mondta:

- Egy hétre elegendő vizem és élelmem van. Attól tartok, hogy az oxigén nem fog két napnál tovább kitartani, de maga várjon egy hétig. Ha addigra nem kerülnek elő, ezt a levelet adja át a Tanács központjának.

- Várjunk csak. Ugye, igazából nem hiszi, hogy ezek a Mars-lakókról szóló tündérmesék...

- Az az igazság, hogy sok mindent elhiszek belőlük. De lehet, hogy megcsúszom. Lehet, hogy rossz a kötélletra. Lehet, hogy véletlenül olyan pontra cövekelem le, ahol valami üreg van a sziklában. Bármilyen megtörténhet. Egyszóval, számíthatok magára?

- Colos csalódottan látszott.

- Szép kis kutyaszorító. Az lenne a feladatomban, hogy csak ücsörögjek, miközben maga vállalja az összes veszélyt?

- Ez csapatmunka, Colos. Maga is tudja. Előrehajolt a szakadék szájához. A Nap megjelent a horizonton, s az ég feketéből bíborra váltott. A szakadék ennek ellenére vészjóslóan sötét és feneketlen mélység maradt. A Mars ritka atmoszférája nem nagyon szórta szét a fényt, s csak amikor közvetlenül a fejük fölé úszott a Nap, akkor oszlott el a szakadék végtelen éjszakája.

David egykedvűen lökte be a létrát a hasadékba. A kötél nesztelenül csapódott a sziklának, de nem zuhant le, mert a végén lévő körte szorosan megtapadt a meredély szélén. Hallották, amint a másik vége vagy harminc

méter mélyen egyszer vagy kétszer nekivágók a falnak.

David megrángatta a létrát, hogy lássa, eléggé tart-e, aztán megkapaszkodott a legfelső fokba, és belevetette magát a feneketlen mélységbe. Egy pillanatig úgy érezte, hogy lebeg, amint a földi szabadesés sebességének kevesebb mint a felével "zuhanni" kezdett lefelé, de a zuhanás hamarosan véget ért. A tényleges súlya alig volt kevesebb, mint a Földön, hiszen két oxigénpalackot is vitt magával, mindkettő a farmon beszerezhető legnagyobb méretű palack volt.

A feje újra kibukkant a felszín fölé. Colos elkerekedett szemmel figyelte.

- Induljon - mondta David -, és vigye magával a kocsit. Vigye vissza a filmeket és az olvasókat, de hagyja itt a robogót.

- Rendben van - mondta Colos. Minden homokfutó vitt magával egy-egy tartalék négykerekű pórekocsit, amely saját erejéből képes volt megtenni ötven mérföldet. Kényelmetlen volt, és semmi védelmet nem nyújtott a hideg, vagy ami még rosszabb, a homokvihar ellen. Mégis, ha a homokfutó a farmtól jó néhány mérföldre lerobbant, a robogó még mindig jobb volt, mint vágni, hogy megtalálják az embert.

David Starr lenézett a mélybe. Sötétebb volt annál, hogysem láthatta volna a létra végét, a fényes kötél egyre halványabban derengett a szürkeségben. A lábával szabadon kalimpálva, fokról fokra megindult lefelé a sziklafalon, s közben hangosan számolt. A nyolcvanadik foknál elérte a létra szabadon lengő végét, és miután egyik karját belefűzte az egyik fokba, feltekerte az utolsó fokokat, majd szabaddá tette mindkét kezét.

Amikor sikerült megfognia az alsó körtét, jobboldalt körülptapogatózott, aztán nekicsapta a gömböt a sziklának. A körte a helyén maradt. David erősen megrángat de az továbbra sem mozdult. Előbbi testhelyzetéből gyorsan átlendült a kötélletra másik ágára, amely most az imént lehorgonyzott körte alatt himbálózott. Egyik kezével az idáig használt létradarabot fogta, és várt, míg a kötél elenged. Amikor a kötél meglazult, David ellökte magától, hogy a lezuhanó másik körte minél messzebb kerülje el.

Enyhe ingamozgást érzett, ahogy a körte, amely harminc másodperccel ezelőtt még a szakadék szájánál volt, most a Mars felszíne alatt ötven méterre előre-hátra csapkodott. David felnézett. Szélesre tárult bíborszínű eget látott maga fölött, de tudta, hogy minden egyes fokkal az ég egyre jobban összeszűkül.

Ereszkedett tovább, nyolcvanfokként újra lehorgonyozta magát, előbb jobb kéz felől, aztán bal kéz felől, hogy lehetőleg egyenesen haladjon lefelé.

Hat óra elteltével David újabb szünetet tartott, hogy bekapjon egy adag ételsűrítményt, és egy jót húzzon a vizeskulacsból. A pihenés mindössze azt jelentette, hogy most a lábát akasztotta a fokokba, s addig csökkent a karjára nehezedő nyomás. Az ereszkedés során sehol nem talált akkora vízszintes peremet, ahol kiszusszanhatta volna magát. Vagy legalábbis a lámpája fénykörén belül nem talált ilyet.

Ez viszont más szempontból volt rossz. Azt jelentette ugyanis, hogy az út fölfelé, mármint ha lesz ilyen, csakis azzal a lassú módszerrel oldható meg, hogy szakaszonként kell beszűrni a körtét, és olyan magasan, amekkorára föl tud érni. Ezt meg lehet csinálni, meg is csinálta korábban - a Holdon. A Marson a gravitáció több mint a duplája a Holdénak, és a haladás iszonyatosan lassú lesz, sokkal lassabb, mint az út lefelé. Pedig ez is épp elég lassú, konstatálta elkeseredetten David. Nem lehet egy mérföldnél sokkal lejjebb a felszín alatt.

Lefelé csak feketeséget látott. Odafönt az égbolt mostanra már elkeskenyedett csíkja időközben ragyogni kezdett. David elhatározta, hogy vár egy kicsit. Földi időt mutató órája szerint elmúlt tizenegy, s ennek különös jelentősége volt a Marson, ahol a tengely körüli fordulat csak fél órával hosszabb, mint a Földön. Vagyis a Nap hamarosan a feje fölött lesz.

Józanul végiggondolta, hogy a Mars barlangjairól készült térképek a legjobb esetben is csak durva becslések a bolygó felszíne alatti rezgőhullámok jelzései alapján. Ha csak egészen elenyésző hiba csúszott is a mérésekbe, lehet, hogy mérföldekre van a barlangok igazi bejáratától.

Végül azt sem lehet kizárni, hogy egyáltalán nincs bejárat. A barlangok egyszerű természeti képződmények, mint a karlsbadi tavak a Földön. Azzal a különbséggel, hogy ezek a Marson lévő barlangok több száz mérföld hosszúak.

David tehát várt, szinte szunyókált, és lazán lógott a semmi fölött a sötétben és a csöndben. Begörbítette elgémberedett ujjait. Még a kesztyű alatt is csipett a hideg. Amikor ereszkedett lefelé, a mozgás melegen tartotta; most, hogy megállt, átjárta a hideg.

Már majdnem úgy döntött, hogy folytatja a mászást, nehogy megfagyjon, amikor megpillantotta az első halvány fény sugarat. Fölnézett, és látta, amint a napfény tompa sárgája lassan ereszkedni kezd lefelé. A szakadék szája fölött, azon a keskeny csúcson, ami az égboltból maradt, megjelent a Nap. Beletelt tíz percbe, amíg a fény elérte a maximumot, és az egész izzó golyó látható lett. Földi szemnek ugyan kicsi volt, alig egynegyedét töltötte ki a szakadék nyílásának. David tudta, hogy csak fél óráig vagy addig sem örülhet a fénynek, s azután huszonnégy órára megint visszatér a sötétség.

Hintázni kezdett, hogy gyorsan körülnézhessen. A szakadék fala egyáltalán nem volt egyenes. Ki volt csipkézve, de mindenütt függőlegesen szakadt lefelé. Olyan volt, mintha késsel belevágtak volna a Mars talajába, s a kés ugyan meglehetősen kicsorbult, de lefelé egyenesen vágott. A szemközti fal itt már jóval közelebb volt, mint a szakadék szájánál, de David úgy számolta, hogy még legalább egy vagy két mérföldet kell ereszkednie, míg olyan közel kerül, hogy meg tudja érinteni.

És akkor még mindig nincs semmi. Semmi!

Am ekkor meglátta a fekete foltot. David éleset füttyentve kapkodta a levegőt. Máshol is jókora fekete foltok sötétlettek. Ahol a kiöblösödő sziklafal árnyékot vetett, mindenütt fekete volt a fal. De egyedül ez a különös alakzat volt négyyszögletes. Tökéletes, vagy legalábbis úgy tűnt, hogy tökéletes derékszögek zárták körbe. Biztos, hogy mesterséges létesítmény volt. Sziklába vájt ajtószerűségnek látszott.

Gyorsan fölszedte a létra alsó gömbjét, olyan messzire szúrta a folt irányába, amennyire csak lehetett, mihelyt a másik körte leesett, azt is elkapta, és ha lehet, még messzebb szúrta ugyanabba az irányba. Gyorsan váltogatta a körtéket, mert bőszen remélte, hogy a napfény kitart, míg odaér, és hogy a folt nem valami káprázat.

A Nap átgördült a szakadékon, és most azt a falat érintette meg, amelyen David himbálózott. A szemközti szikla, amely idáig sárgáspirosan fénylett, most újra szürkülni kezdett. De azért még maradt elég fény a másik falon, hogy David viszonylag jól lásson. Már csak kevesebb mint harminc méterre volt, és minden egyes körteváltásnál egy méterrel közelebb került a folthoz.

A halványan csillogó napsugár átért a szemközti falra, és kezdett leszállni a sötétség, mire David elérte a folt szélét. Kesztyűs keze ráfonódott a sziklába vájt üreg peremére. Sima volt. A vonal hibátlanul haladt körbe. Ez csakis értelmes lény műve lehetett.

Most már nem volt szüksége napfényre. A lámpa apró fénycsóvjára is elég volt. Belendítette a létrát a mélyedésbe, s amikor a körte elérte a falat, éles koppanás ütötte meg a fülét. Vízszintes perem!

Gyorsan leereszkedett, és néhány másodperc múlva egy sziklán találta magát. Hat óra óta most először érzett szilárd talajt a lába alatt. Mihelyt megtalálta a lengő körtét, derékmagasságban beszúrta a sziklába, leengedte a kötélletrát, aztán kikapcsolta a biztonsági kapcsolót, és kihúzta a körtét. Több mint hat óra óta most először volt szabad a létra mindkét vége.

David a dereka és a karja köré hurkolta a létrát, és körülnézett. A sziklába vájt üreg körülbelül három méter magas és egy méter nyolcvan széles volt. Zseblámpájával világítva maga előtt, belépett az üregbe, és hamarosan szemtől szemben találta magát egy lapos és meglehetősen masszív kőlappal, amely elzárta előle az utat.

Ez is értelmes lények munkája lehetett. Feltétlenül annak kellett lennie. Mindenesetre elég hatásos akadálynak látszott a további felfedezés meggátolására.

Hirtelen fájdalmat érzett a fülében, mire megpördült. Erre csak egyetlen magyarázat volt. Valahogyan nőni kezdett körülötte a légnyomás. Elindult visszafelé, az üreg szájához, és cseppet sem lepődött meg, amikor kiderült, hogy azt a bejáratot, amelyen az imént besétált, egy szikla zárta el, amely idáig nem volt ott. Úgy látszik, hangtalanul csúszott a helyére.

Gyorsabban kezdett verni a szíve. Nyilvánvalóan valamiféle zsilipkamrába került. Óvatosan lehúzta az orrvédőt, és beleszippantott az új levegőbe. A tüdeje nem tiltakozott ellene, ráadásul meleg is volt.

Megindult a belső kőlap felé, és őszintén remélte, hogy az hamarosan fölemelkedik és eltűnik.

Pontosan így történt, de egy teljes perccel előbb David úgy érezte, hogy a karja hirtelen a testéhez szorul, mintha egy acéllaszót dobtak volna rá, amit aztán meg is szorítottak. Mindössze egy riadt kiáltásra maradt ideje, mert utána a két lába ugyanúgy összetapadt, mint a karja.

Így hát amikor kinyílt a belső ajtó, és beléphetett volna a barlangba, David Starr sem a kezét, sem a lábát nem tudta megmozdítani.

Az Űrvadász születése

David várt, Nem volt értelme az üres levegőnek beszélni. A lények, akik a barlangokat építették, s akik ilyen anyagtalan eszközökkel ennyire mozgásképtelenné tudták tenni, feltehetően tökéletesen értik a dolgukat.

Érezte, hogy fölemelkedik a földről, és lassan hátradől, mindaddig, amíg a teste vonala párhuzamos nem lett a padlóval, próbálta fölfelé nyújtani a nyakát, de alig bírta mozdítani. A szalagok nem voltak olyan erősek, mint azok, amelyek a két combja körül szorultak. Inkább olyan volt, mint egy bársonyos gumivért, amely engedett, de csak egy habig.

Simán haladt befelé. Olyan volt, mintha valami meleg, jó illata, belélegezhető vízbe került volna. Amint a feje - teste utolsó porcikája - elhagyta a légzsilipet, mély álomba zuhant.

Amikor David Starr kinyitotta a szemét, nem érezte, mennyi idő telhetett el közben, azt viszont érezte, hogy eleven élet van a közelében. Nem tudta volna megmondani, hogy pontosan miből jött rá erre. Először a forróságra figyelt föl. Olyan meleg volt, mint egy forró nyári nap a Földön. Másodszor azt vette észre, hogy valami halvány vörös fény veszi körül, s ez aligha volt elegendő ahhoz, hogy lásson. Ahogy elfordította a fejét, épphogy ki tudta venni annak a parányi helyiségnek a falait, hova került. Seholy semmi mozgás, semmi élet.

És mégis, a közelben valami erőteljes értelem munkálkodik. David ezt is olyanformán érezte, hogy képtelen lett volna pontos magyarázatot találni rá.

Óvatosan megpróbálta megmozdítani az egyik kezét, s az most akadálytalanul fölemelkedett. Legnagyobb csodálkozására sikerült egyenesen fölülnie, és egy olyan felületen találta magát, amely a teste vonalát követve kiemelkedett és besüppedt, de amelynek az anyagát képtelen volt kivenni a homályban.

Hirtelen megszólalt egy hang.

- A lény tudatában van a környezetének... - A megállapítás utolsó része értelmetlen hangok sűrűjébe veszett. David nem tudta azonosítani, hogy milyen irányból jött a hang. Minden irányból, és semmilyen irányból.

Aztán egy másik hang is megszólalt. Ez különbözött az elsőtől, bár a különbség elenyésző volt. Finomabb volt, simább, valahogy nőiesebb.

- Jól vagy?

- Nem látok - felelte David.

Újra az első hang (David egy férfiera tippelt) szólalt meg.

Akkor úgy van, ahogy mondtam... - És újra a hangzavar. - Nem alkalmas rá, hogy lássa a gondolatot. Az utolsó szavak elmosódtak, de David úgy értette, hogy "lássa a gondolatot".

- Látok dolgokat - mondta -, de alig van fény, hogy ennél többet is ki tudjak venni.

Egy darabig csönd volt, mintha azok ketten tanácskoztak volna, aztán lágyan David kezébe hullott egy tárgy. A saját lámpája volt.

- Van ennek valami jelentősége a fényvel kapcsolatban? - kérdezte a férfias hang.

- Hát persze. Nem látjátok? - Fölkapcsolta, és gyorsan körülvilágított vele. A szoba meglehetősen kopár és élettelen volt. Az a felszín, amelyen feküdt, áteresztette a fényt, és mintegy méternyire volt a padlótól.

- Úgy van, ahogy mondtam - közölte izgatottan a női hang. - A lény látásérzékét rövidhullámú sugárzás hozza működésbe.

- De a készülék sugárzása jórészt az infravörös tartományban van. Úgy van, ahogy már korábban megállapítottam - tiltakozott a másik. Míg ez a hang hallatszott, a fény egyre világosabb lett, először narancssárgára váltott, aztán sárgára és végül fehérre.

- A szobát is le tudnátok hűteni? - kérdezte David. - De hiszen gondosan hozzáigazítottuk a testhőmérsékletedhez.

- Ennek ellenére jobban szeretném, ha hűvösebb lenne.

Úgy látszik, hajlandóak együttműködni. Hűvös szél suhant át David fölött, amely kellemesen felfrissítette. David hagyta, hogy a hőmérséklet húsz fokra csökkenjen, csak akkor állította le őket.

"Azt hiszem, ti közvetlenül az agyammal kommunikáltok", gondolta David. "Feltehetőleg ezért hallom úgy, hogy valami nemzetközi angolt beszéltek."

A férfias hang szólalt meg:

- Az utolsó kifejezés zavaros, de mi természetesen kommunikálunk. Hogy lehetne ezt másként csinálni? David bólintott. Ez a magyarázata az időnként fölerősödő hangzavarnak. Amikor olyan nevet használtak, amelyhez nem társult a saját agya által lefordítható kép, azt csak hangzavarként foghatta fel. Ilyenkor begerjedt az agya.

- Fajunk őstörténetében vannak legendák - mondta a női hang -, amelyek szerint egykor még zárva volt a gondolkodásunk egymás előtt, és csak a szem és a fül által érthető jelek segítségével tudtunk érintkezni egymással. A kérdésedből úgy értem, ismeretlen, hogy a te fajtáddal is ez a helyzet.

- Így van - felelte David. - Mennyi idő telt el azóta, hogy bekerültem a barlangba?

- Nem egészen egy bolygófordulat-közölte a férfias hang. - Elnézést kérünk, ha bármi kellemetlenséget okoztunk, de ez az első alkalom, hogy élve tanulmányozhatjuk az egyik új felszíni teremtményt. Korábban már nem egyet megmentettünk, az egyiket nem is olyan régen, de egyik sem működött, s a belőlük szerezhető információ szükségképpen korlátozott.

David eltűnődött, hogy vajon nem Griswold volt-e az utolsó megmentett holttest.

- Az én vizsgálatommal készen vagytok? - kérdezte óvatosan.

A női hang azon nyomban felelt:

- Te valami rossztól tartasz. A tudatodban van valami jól körülhatárolható érzés, hogy mi talán olyan vadak vagyunk, hogy beavatkozunk az életműködésedbe, mert újabb információkra akarunk szert tenni. Iszonyú!

- Ne haragudjatok, ha megbántottalak benneteket. Ez csak azért történhetett, mert nem ismerem a módszereiteket.

- Mindent tudunk, amire szükségünk van - mondta a férfias hang. - Képesek vagyunk molekulánként átvizsgálni a testedet, anélkül hogy fizikailag hozzáérnénk. Elegendő a pszichomechanizmusaink bizonyítékaira hagyatkozni.

- Mik azok a pszichomechanizmusok, amelyeket említettél?

- Járatos vagy az anyag-tudat átalakításban? - Sajnos nem.

Csőnd lett, aztán a férfias hang röviden így szólt:

- Megvizsgáltam a tudatodat. A szerkezete alapján attól tartok, hogy nem értheted meg a magyarázatomat, mert az agyad nem úgy van berendezve, hogy felfogd ezeket a tudományos tételeket.

David úgy érezte, hogy rendreutasították. - Elnézést - mondta.

A férfias hang folytatta.

- Föltennék néhány kérdést. - Parancsolj, jó uram.

- Mi volt a kijelentésed vége? - Pusztán udvariassági formula. Csönd.

- Aha, értem. Tehát a kommunikációs jelrendszerek a megszólított személy szerint változik. Különös szokás. Áru el, ismeretlen, miért sugárol ilyen iszonyatosan nagy hőt? Beteg lennél, vagy ez normális?

- Teljesen normális. A holttestek, amelyeket megvizsgáltak, nyilvánvalóan a környezetük hőmérsékletére hűltek le. De amíg a testünk működik, addig olyan állandó hőmérsékletet termel, amely a legjobban megfelel nekünk.

- Akkor hát ti nem e bolygó szülöttei vagytok?

- Mielőtt erre felelnék - mondta David -, hadd kérdezzem meg, hogyan viselkednétek azzal az ismeretlennel szemben, aki, mint én, esetleg egy másik bolygóról származik?

- Biztosíthatlak, hogy te és a hozzád hasonló teremtmények teljesen közömbösek vagytok a számunkra, legfeljebb annyira érdekelték, hogy fölkeltek a kíváncsiságunkat. Látom a gondolataidban, hogy aggódsz az indítékainkat illetően. Látom, attól félsz, hogy gyűlöletet táplálunk irányodban. Vesd el ezeket a gondolataidat.

- De ha tudtok olvasni az agyamban, akkor a válaszaimat is tudnotok kell. Nem értem, miért tesztek akkor fel kérdéseket?

- Pontos kommunikáció hiányában csak az érzelmeidet és az általános hozzáállásodat tudom kiolvasni. De ezt úgysem értheted, ismeretlen. A pontos információkhoz az érintkezésnek tartalmaznia kell az akarat szándékát. Ha ez megnyugtat, közölhetem, hogy minden okunk megvan azt hinni, hogy te annak a fajnak vagy a tagja, amely nem e bolygó szülötte. Mégpedig azért, mert a szöveteid összetétele alapvetően különbözik mindazon élőlényekétől, amelyek jelenlegi tudásunk szerint valaha léteztek e bolygó felszínén. A testhőmérsékleted ugyancsak azt jelzi, hogy egy másik világból, melegebb égtájról jöttél.

- Igazad van. A Földről jöttünk. - A meghatározást nem értem.

- Arról a bolygóról, amely eggyel közelebb van a Naphoz, mint ez.

- Vagy úgy! Igazán érdekes. Félmillió keringéssel ezelőtt, amikor fajunk a barlangokba kényszerült, tudtuk, hogy az égitesteken van élet, bár valószínűleg nincs rajta értelem. Ezek szerint értelmes lények alkotnák a fajotokat?

- Ahogy vesszük - felelte David. - Egymillió Földév telt el azóta, hogy a Mars-lakók elhagyták a bolygójuk felszínét.

- Ez valóban érdekes. Azonnal közölnöm kell az értesülést a Központi Aggyal. Gyere, ...

- Hadd maradjak, ... Szeretnék még egy kicsit kommunikálni ezzel az ismeretlennel.

- Ahogy akarod.

- Mesélj a világodról - szólalt meg a női hang.

David felszabadultan beszélni kezdett. Kellemes, szinte andalító bágyadság fogta el. Eltűnt a gyanakvása, és nem volt semmi oka, hogy ne őszintén és az igazságnak megfelelően válaszoljon. Ezek a lények kedvesek és barátságosak. Mostantól ontotta az információkat.

De aztán a női hang tulajdonosa lazított a szorításon, amellyel David tudatán örködött, mire David hirtelen elhallgatott.

- Miket beszélek itt? - csattant fel mérgesen.

- Semmi rosszat - nyugtatta meg a női hang. - Csak elnyomtam a gátlásaidat. Ez egyébként törvényellenes, és ha itt lenne ..., nem is merném megtenni. De te csak egy földi teremtmény vagy, én meg olyan kíváncsi vagyok. Tudtam, hogy a gyanakvásod olyan mélyen gyökerezik, hogy egy kis segítség nélkül úgysem tudnálak szóra bírni, másrészt tudom, hogy alaptalan a gyanakvásod. Mi soha nem bántanánk benneteket, mindaddig, míg nem törtök az életükre.

- Pedig ezt már megtettük, igaz? - kérdezte David. - Széltében-hosszában elfoglaljuk a bolygókat.

- Még mindig vizsgáztatsz. Még mindig nem bízol bennem. Minket nem érdekel az égitest felszíne. Ez a mi otthonunk. De azért - a női hang szinte sóvárgó lett - izgalmas lehet világról világra utazni. Tudjuk, hogy az űrben számos más bolygó és nap van. De elgondolni, hogy az ilyen élőlények, mint te, birtokba vehetik mindegyiket. Olyan érdekes, hogy újra meg újra hálás vagyok, hogy érzékeltük, amint azzal a különös módszerrel közeledsz felénk, és utat nyitottunk neked.

- Hogyan? - David önkéntelenül fölkiáltott, bár tudta, hogy a hangszalagok által képzett hangokat itt nem észlelik, mert csakis a tudatában képződött gondolatait fogják fel. - Te csináltad a bejáratot?

- Nem én egyedül. ... segített. Mert csak így nyílt lehetőségünk, hogy közelebről megvizsgáljunk.

- De hogyan csináltátok? - Hogyan? Akarattal.

- Ezt nem értem.

- Pedig egyszerű. Nem látod az agyamban? Jaj, megint elfelejtettem. Te földi teremtmény vagy. Nos, amikor vissza kellett húzódnunk a barlangokba, kénytelenek voltunk lerombolni sok ezer köbmérföld anyagot, hogy helyet csinálhassunk magunknak a felszín alatt. Az anyagot nem volt hol tárolni, ezért átalakítottuk energiává

és...

- Nem, nem, nem értelek.

- Nem érted? Ez esetben csak azt mondhatom, hogy úgy raktároztuk el az energiát, hogy gondolati úton férhessünk hozzá.

- De ha mindazt az anyagot, amely ezekben a hatalmas barlangokban egykor itt volt, átalakítottátok energiává...

- Meglehetősen sok halmozódott fel belőle. Igaz. Ebből az energiából élünk félmillió keringés óta, és úgy becsüljük, hogy még húszmillió keringésig elegendő. Mielőtt elhagytuk a felszínt, tanulmányoztuk az anyag és a szellem viszonyát, és mióta lejöttünk a barlangokba, annyira tökéletesítettük a tudományt, hogy személyes használatra nincs is szükségünk többé az anyagra. Tiszta szellemhől és energiából való teremtmények vagyunk, akik soha többé nem halnak meg, és nem is születnek. Itt vagyok veled, de mivel nem érzed a gondolataimat, nem is tudsz felfogni, csak az agyadon keresztül.

- De ugye azért a magadformájuk meghódíthatják a világegyetemet?

- Attól tartasz, az olyan szegényes anyagi lényeknek, mint amilyen te vagy, meg kell majd küzdeniük velünk a világegyetemért? Hogy harcolnunk kell egy helyért a csillagok között? Ostobaság. A világegyetem itt van bennünk. Mi elegendőek vagyunk magunknak.

David csöndben maradt. Aztán lassan a fejére tette a kezét, mert úgy érezte, hogy finom, nagyon finom indák érintik meg az agyát. Most először támadt ez az érzése, és meghökkent az intimitásától.

- Megint bocsánatot kell kérnem - mondta a női hang. - De olyan érdekes lény vagy. A gondolataidból azt olvasom ki, hogy a társaid nagy veszélyben vannak, és azt gyanítod, hogy ennek mi vagyunk az okai. Biztosíthatlak, ismeretlen, hogy nem így van.

Ezt egészen egyszerűen közölte. David nem tehetett mást, mint hogy higgyen neki.

- A társad azt mondta - szólalt meg David -, hogy a szöveteim biokémiája teljesen más, mint bármelyik élőlényé a Marson. Megkérdezhetem, hogy miben más?

- Nitrogénes anyagból áll.

- Fehérjéből - magyarázta David. - Ezt a szót nem értem.

- Miből állnak a ti szöveteitek?

- ...ből. Ez egészen más. Gyakorlatilag nincs benne nitrogén.

- Ezek szerint meg se tudnátok kínálni étellel?

- Sajnos, nem. ... azt mondja, hogy a bolygónkon bármilyen szerves anyag gyorsan mérgezővé válik. Az életem fenntartásához szükséges egyszerű összetevőjű táplálékokat elő tudnánk állítani, de azokat az összetett nitrogéntartalmú anyagokat, amelyek a szöveteid túlnyomó többségét alkotják, hosszas tanulmányozás nélkül aligha tudnánk megcsinálni. Éhes vagy, ismeretlen? - Nem lehetett nem megérezni a rokonszenvet és az aggodalmat ebben a gondolatban. (David csökönyösen továbbra is ragaszkodott hozzá, hogy hangokat hall.)

- E pillanatban még van saját táplálékom - mondta. - Nem szeretem, hogy egyszerűen csak úgy kell gondolnom rád, mint "az ismeretlen"-re - mondta a női hang. - Hogy hívnak? - Aztán, mintha attól tartana, hogy netán nem értik meg: - Hogy azonosítanak a földi társaid?

- David Starnak hívnak.

- Ezt nem értem, hacsak úgy nem, hogy a nevednek van valami köze a világegyetem napjaihoz. Azért hívnak így, mert az űrön át utazol?

- Nem. A földiek közül számosan utaznak az űrben. A "Starr"-nak ez esetben nincs külön jelentése. Csak egy egyszerű hang az azonosításomhoz, ugyanúgy, ahogy a ti neveitek is csak hangok. Legalábbis nem idéznek fel képet; nem lehet megérteni őket.

- Milyen kár. Jobb lenne, ha olyan neved lenne, amely jelzi, hogy űrutazó vagy; hogy becserkészed a világegyetemet egyik sarkától a másikig. Ha én olyan földi lény lennék, mint te, azt hiszem, szeretném, ha így hívnának: "Űrvadász".

Hát így történt, hogy azt a nevet, amelyet végül az összes galaxis megismert, David Starr először attól az élőlénytől hallotta, akit valódi formájában nem látott, soha nem is láthatott meg.

Most egy mélyebb, vontatottabb hang öltött alakot David agyában.

- Üdvözöllek, ismeretlen - mondta ünnepélyesen. ... jó nevet adott neked.

- Gyere, ...cseréljünk helyet - mondta a női hang.

Mihelyt megszűnt valami enyhe nyomás az agyán, David tévedhetetlenül biztos volt benne, hogy vége a szellemi kapcsolatnak a női hang tulajdonosával. Óvatosan megfordult, megint egyszer abba az illúzióba ringatva magát, hogy van valami iránya ezeknek a hangoknak, és tapasztalatlan agya újra azon igyekezett, hogy

a régi, inadekvát módon értelmezzen valamit, amivel korábban még soha nem került kapcsolatba. A hang természetesen nem jött semmilyen irányból. Csak az agyában szólalt meg.

A mély hang tulajdonosa átlátott a nehézségeken. Azt mondta:

- Úgy látom, zavar, hogy az érzékelő berendezésednek nem sikerült földérintenie engem, pedig nem akarnám, hogy ez zavarjon. Fel tudnám öltetni egy magadfajta lény külső testformáját, de az szegényes és hozzám méltatlan szélhámosság lenne. Ez kielégít?

David Starr figyelte a szeme előtt kibontakozó halvány ragyogást a levegőben. Lágy, körülbelül két méter magas és harminc centiméter széles kékeszöld fénycsíkot látott.

- Igen - közölte megnyugodva.

- Jó! - mondta a mély hang. - És most hadd magyarázzam meg, ki vagyok. Az ...igazgatója vagyok. Természetesen hozzám futott be a jelentés, hogy az új felszínről egy élő példányt sikerült foglyul ejteni. Meg fogom vizsgálni az agyadat.

A jövevény hivatalának megnevezése David fülének csak újabb hangzavar volt, nem több, de a névhez társuló méltóságot és felelősséget tévedhetetlenül kiérezte belőle. Am azért határozottan azt mondta:

- Jobb szeretném, ha kívül maradnál a tudatomon. - A tartózkodásod - mondta a mély hang - teljesen érthető és dicséretre méltó. Meg kellett volna magyaráznom, hogy a vizsgálat a lehető legkörülményesebben kizárólag a felszíni formákra fog korlátozódni. Aggályosan vigyázni fogok rá, nehogy behatoljak a belső lelki világodba.

David hasztalanul feszítette meg az izmait. Hosszú percekig nem történt semmi. Amikor a női hang tulajdonosa faggatta, Dávid csalóka, pehelykönnyű érintést érzett az agyán; most, amikor az új, sokkal tapasztaltabb férfi kezdte vizsgálni, még ennyit sem érzett. Megfigyelte, bár nem tudta volna megmondani, miből állapította meg, hogy nem fájt, nem is zavarta, mégis érezte, amint óvatosan kinyitják, majd becsukják minden egyes agytekevénnyét.

- Köszönöm - mondta a mély hang. - Hamarosan kiszabadulsz, és visszakerülsz a felszínre.

- Mit találtál az agyamban? - kérdezte gyanakodva David.

- Épp eleget ahhoz, hogy szánjam a társaidat. Mi, a Belső Élet lakói egykor olyanok voltunk, mint ti, úgyhogy valamelyest megértünk benneteket. A te néped haragban lehet a világegyetemmel. Kétkedéshez szokott észjárásokkal szeretnétek megérteni mindazt, amit az agyatok ködösen érzékel, anélkül hogy birtokában lennétek az igazabb, mélyebb érzékeknek, pedig kizárólag ezek tudnák föltárni előttetek a valóságot. Hasztalan kutatva a körétek fonódó árnyakat, keresztülrohantok az űrön a Galaxis legtávolabbi határáraig. Úgy van, ahogy mondtam: ...jó nevet talált rátok. Valóban, ti vagytok az Űrvadász faj. Pedig mi értelme a kóborlásaitoknak? Az igazi győzelem belül van.

Ahhoz, hogy megérthessétek az anyagi világot, először el kell válnotok tőle, ahogy mi tettük. Elfordultunk a csillagoktól, hogy magunkra irányíthassuk a figyelmünket. Visszahátráltunk a magunk alkotta barlangokba, és elhagytuk a testünket. Itt nincs föbbé halál, hacsak egy szellem meg nem akar pihenni, és nincs születés, hacsak egy nyugodni készültől föl nem kell váltani.

- És mégsem vagytok elégedettek önmagatokkal szólalt meg David. - Egyesek kíváncsiságtól szenvednek. A lény, aki az imént beszélt velem, meg akarta ismerni a Földet.

- ... nemrég született. Napjainak száma nem egyenlő száz bolygófordulattal sem. Még nem fejlődött ki az agykontrollja a gondolatrendszer fölé. Mi, felnőttek, könnyen felfogjuk mindazokat az elképzeléseket, amelyekbe a földi történelem bele lehetett szöve. Ti csak néhányat érzékeltek belőlük, mi az idők végezetéig tudnánk sorolni a világokról szóló gondolatokat, és minden egyes gondolat éppoly lebilincselő és ösztönző lenne, mint az, amely történetesen a valóságot tükrözi. Idővel ... is meg fogja tanulni, hogy ez így van.

- De még te is veszed a fáradságot, hogy megismerd az agyamat.

- Azért, hogy megbizonyosodjon, amit korábban pusztán csak gyanítottam. A te fajod képes a fejlődésre. A lehető legjobb körülmények között bolygónk egymillió fordulat után - ami egy pillanat a Galaxis életében - talán látni fogja, miként éritek el a Belső Életet. Jó lenne. Fajomnak lenne egy társa a végtelenben, s a társaság mindannyiunk számára kölcsönös előnyökkel járna.

- Azt mondd, *talán* látni fogjátok - mondta óvatosan David.

- A te fajodban vannak bizonyos tendenciák, amelyek az én népemből teljességgel hiányoznak. Az agyadból könnyűszerrel megállapítható, hogy vannak benne az *egész* boldogulása elleni tendenciák.

- Ha a bűnre vagy a háborúra gondolsz, akkor azt is látnod kell, hogy az emberiség nagyobb része harcol az antiszociális megnyilvánulások ellen, és annak dacára, hogy a fejlődés lassú, bizonyos, hogy legyőzzük őket.

- Látom. Még többet is látok. Látom, hogy te magad is sóvárogasz az *egész* boldogulása után. Erős és egészséges szellemed van; nem bánám, ha a lényege beépülne a miénkbe. Szeretnék segíteni a harcokban.

- Hogyan? - hökkent meg David.

- A szellemed ismét megtelt gyanakvással. Ne légy ilyen feszült. Biztosíthatlak, hogy a segítségem nem jelenti azt, hogy bele akarnék avatkozni a néped ügyeibe. Effajta beavatkozás érthetetlen lenne a számotokra, és méltatlan hozzám. Ehelyett hadd figyelmeztesselek két fogyatékoságotra, amelyekről a lelked mélyén te tudsz a legtöbbet. Az egyik: mivel labilis alkotóelemekből vagy felépítve, hiányzik belőled az állandóság. Néhány bolygófordulat, és szétesik, szétmállik a lényed, de ha a sok ezer stresszhatás közül csak eggyel is

szembekerülsz, még előbb is elpusztulhatsz. A másik: úgy érzed, hogy titokban tudsz a legjobban dolgozni, ennek ellenére nem is olyan régen egyik társad felismert, pedig mindent elköveltél, hogy másik személynek tartsanak. Igaz, amit mondtam?

- Igaz - ismerte be David. - De mit tudsz ebben segíteni?

- Már meg is tettem; ott van a kezében - közölte a mély hang.

És valóban: David kezében ott lapult valami lágy tapintású anyag. Majdnem elejtette, mert nem vette észre, hogy az ujjai fognak valamit. Szinte nem is volt súlya ennek a... Minek is?

A mély hang tulajdonosa higgadtan felelt a ki sem mondott gondolatára.

- Se nem géz, se nem szövet, nem műanyag, nem is fém. Egyáltalán: nem is anyag, abban az értelemben, ahogy ti az anyagról beszéltek. Ez ... Tedd a szemed elé.

David úgy tett, ahogy mondták, de ez a különös anyag kiugrott a kezéből, mintha önálló életet élne, puhán és melegen követte a homloka, a szeme és az orra minden hajlatát, rásimult az arcára, de úgy, hogy közben nem akadályozta a lélegzetvételt vagy a pislogást.

- Mi történt? - kérdezte David.

Mielőtt a szavak elhagyták volna az ajkát, egy tükör jelent meg előtte, amely olyan gyorsan és hangtalanul képződött valami energiából, mint egy gondolat. Halványan megpillantotta benne magát. A munkaruhája, a derékig érő csizmatól a kabát széles hajtókájáig életlenül látszott egy folyton változó árnyékos ködfoltban, amely olyan volt, mint egy gomolygó, de soha el nem tűnő vékony füsttréteg. A felső ajkától a homloka tetejéig mindent elhalványított az a fénysugár, amely ragyogott, de nem vakított, ám amelyen keresztül semmit nem lehetett látni. Ahogy David erősebben ránézett, a tükör eltűnt; visszatért abba az energiaraktárba, ahonnan egy pillanatra elővették.

- Vajon így látnak a többiek is? - kérdezte csodálkozva David.

- Igen, ha nekik is csak olyan érzékelő berendezésük van, mint neked.

- De én mégis tökéletesen látok. Ami azt jelenti, hogy a fénysugarak bejutnak a pajzs mögé. De akkor miért nem tudnak kilépni, hogy felfedjék az arcomat?

- Kilépnek, ahogy mondd, de útközben megváltoznak, és csak azt fedik fel, amit a tükörben láttál. Hogy ezt pontosan megmagyarázzam, olyan fogalmakat kéne használnom, amelyek hiányoznak az agyadból.

- És a többi? - David keze lassan tapogatta az alakja körüli füsttréteget. Nem érzett semmit.

A mély hang megint válaszolt a hangtalan gondolatára. - *Te* nem érzel semmit. De amit füstnek látsz, az egy korlát, amely ellenáll a rövidhullámú sugárzásnak, és áthatolhatatlan a molekulánál nagyobb méretű anyagi dolgok számára.

- Úgy érted, hogy ez egy személyre szóló erópajzs? - Kicsit nyers meghatározás, de igen.

- Nagy Galaxis, de hisz ez lehetetlen - kiáltott David. - Világosan bebizonyították, hogy képtelenség akkora gépet konstruálni, amelyet egy ember magával vihet, és amely erőter képzésével képes megvédeni gazdáját a sugárzástól és az anyagi tehetetlenségtől.

- És így van ez minden tudománnyal, amelyet a társaid képesek továbbfejleszteni. De az a maszk, ami az arcodon van, nem erőforrás. Ez egy tároló berendezés, amely például úgy is képes energiára szert tenni, ha néhány percre kiteszük a napra, még ha a Nap csak olyan erővel sugároz is, mint amennyire a bolygónk a fényt adó égitesttől van. Mi több, ez egy olyan berendezés, amely agyi parancsra szabadítja föl az energiát. Mivel a te agyad képtelen irányítani az erőt, hozzáigazítottuk a szellemiséged jellegzetességeihez, és automatikusan úgy működik, ahogyan szükséges. De most vedd le a maszkot!

David a szeméhez emelte a kezét, s a maszk, megint csak engedelmességgel az akaratának, lehullott róla, és újra csupán egy gézcsík maradt a kezében.

A mély hang utoljára szólalt meg: - És most indulj utadra, Úrvadász!

És olyan gyengéden, hogy azt el se lehet képzelni, David Starr elvesztette az eszméletét.

Nem volt semmilyen átmenet abban sem, amikor visszanyerte. Visszatért teljes egészében. Egy pillanatig sem bizonytalankodott a hollétét illetően, föl sem merült a "Hol vagyok?" kérdése.

Biztosan tudta, hogy két lábon áll a Mars felszínén; hogy újra rajta van az orrvédő, és azon keresztül veszi a levegőt; hogy mögötte ott van a szakadék szája, pontosan az a hely, aminek nekihajította a létra tapadókörtejét, hogy megkezdjék a leereszkedést; és hogy jobbra tőle, félig elrejtve a sziklák között ott van a robogó, amelyet Colos hagyott hátra.

David még azt is pontosan tudta, hogyan került a felszínre. Nem emlék volt; ezt az információt szándékosan helyezték el az agyában, talán mint végső fogást, hogy elkápráztassák a Mars-lakók erejével, amellyel képesek az anyagot és az energiát egymásba átalakítani. Alagutat törtek a felszínre, azon juttatták ki. A gravitációt legyőzve, szinte rakétasebességgel emelték föl, előtte energiává alakították a szilárd sziklákat, mögötte pedig sziklává az energiát, míg újra ott nem állt a bolygó külső felszínén.

Szavak is voltak az emlékezetében, amelyeket éberem még soha nem hallott. A barlangok női hangján szóltak, és egyszerűen csak ennyit üzentek:

- Ne félj, Úrvadász!

David előrelépett, és rájött, hogy nincs többé az a meleg, a Földéhez hasonló környezet, amelyet a

barlangban kifejezetten neki készítettek. Most annál jobban érezte a hideget, s a szél is erősebb volt, mint amelyet valaha is tapasztalt a Marson. A Nap alacsonyán járt kelet felé, éppúgy, mint amikor először ereszkedett le a szakadékba. Vajon ez az elmúlt hajnalon történt? Képtelen volt megítélni, mennyi idő telhetett el, míg nem volt eszméletén, de biztosan érezte, hogy legfeljebb két hajnallal előbb kezdetet leereszkedni.

Most egy kicsit másképp festett az ég, mint akkor. Úgy tetszett, hogy kékebb, a Nap pedig vörösebb. David egy pillanatig gondterhelten összeráncolta a homlokát, aztán vállat vont. Kezdte megszokni a Mars felszínét, ennyi az egész. Egyre ismerősebbnek találta, és szokásához híven, most is jó öreg földi motívumokkal értelmezte a látványt.

Közben eszébe jutott, hogy jobb lenne minél hamarabb megkezdeni a visszavonulást a farmkupolába. A robogó messze nem olyan gyors, mint a homokfutó, és nem is olyan kényelmes. Minél kevesebb időt kell rajta tölteni, annál jobb.

Nagyjából körülnézett a sziklaalakzatokon, és ettől mindjárt tapasztalt, vén rókának érezte magát. A farm munkásai ugyancsak ezzel a módszerrel találják meg az utat a látszatra jeltelen sivatagban. Elnéznek egy szikla mellett, amely "úgy néz ki, mint egy kalapra tett görögdiinnye", ebben az irányban mennek tovább, míg el nem érnek egy másikhoz, amely "úgy néz ki, mint egy úrhajó, két középen elhelyezett hajtóművel", ennek tovább az "Úrhajós" és egy másik szikla között, amely viszont "úgy néz ki, mint egy bevert tetejű doboz". Kissé nyers módszer volt, de nem kellett hozzá más, mint biztos emlékezőtehetség és költői képzelőerő, amelynek a munkások ugyancsak bővében voltak.

David a Colos javasolta utat választotta, amely ugyan a lehető legköltőietlenebb alakzatok között vezetett, de a lehető leggyorsabb visszaút volt, és a lehető legkisebb volt az esélye annak, hogy netán eltéved. A robogó komótosan zötyögött hazafelé, idétlenül megugrott, ha sziklának ütközött, és forduláskor fölverte a port. David vitézül megülte a paripát, sarkát dacosan belevájta a lábának kialakított befogókengyelbe, és két kézzel szorította a kormányoszlopját. Esze ágában sem volt csökkenteni a sebességét. Még ha fölborulna is a jármű, az itteni gravitáció mellett nemigen valószínű, hogy komolyabb baja esne.

Más ok készítette megállásra: a különös íz a szájában, a viszketés az állkapcsa és a gerincoszlopa mentén. A szája jóformán tele volt homokkal, és undorodva nézett hátra a kavargó porra, amely úgy lövellt ki mögüle, mint a rakéta elhasználandó hajtóanyaga. Furcsa, hogy ez a por vajon hogy kerül eléje és köréje, hogy teletömje a száját.

Eléje és köréje! Nagy Galaxis! A gondolat, amely ebben a pillanatban villant az eszébe, hideg és fojtogató kézként szorította meg a szívét és a torkát.

Lelassította a robogót, és megindult egy sziklás perem felé, hogy a jármű ne verje föl a port. Ahogy elérte a peremet, megállt, és várta, hogy kitisztuljon a levegő. De az csak nem akart kitisztulni. A nyelve a szája belsejét izlelgetve forgott körbe, és egyre jobban összeszáradt a finom porból képződő keménységtől. Fölnézett, és hirtelen megértette, mitől vörösebb a Nap és kékebb az ég. A levegő tele volt porral, ez tette szórtabbá a fényt, kiszívta a kéket a Napból, és hozzátette az ég színéhez. Az ajka kiszáradt, és egyre nagyobb területen viszketett.

Nem volt kétséges, hogy mi történt, ezért vad elszántsággal föl pattant a robogóra, és teljes sebességgel vágatni kezdett a sziklákon át a sóderen és a pormezőn.

Por!

Por!

Az emberek még a Földön is jól ismerték a Marson dúló porvihart, amely csak hangjában emlékeztet a földi sivatagok homokviharára. Ez az ember által lakott Naprendszer legpusztítóbb égháborúja. Nem volt rá eset a Mars történetében, hogy ha valakit elkapott mint most David Starrt, akit még egy homokfutó sem véd, s aki mérföldekre van a legközelebbi menedékhelytől -, élve megúsza volna az ilyen homokvihart. Volt, aki húsz méterre a farmkupolától vívta haláltusáját, mert képtelen volt megtenni a hátralévő távolságot, s odabent az esemény nézői nem mertek, de nem is tudtak volna kitörni, hogy megmentésük a bajba jutottat.

David Starr tudta, hogy csak percek választják el ugyanettől a haláltusától. A por már könnyörtelenül befurakodott az orrvédő és az arcőre közé. Érezte a szemében is, mert könnyezett és pislogott.

Nem nagyon érthető a Marson dúló porvihar természete. Akárcsak a Föld Holdját, a Mars felszínét is hatalmas kiterjedésű, finom pormezők borítják. Ám a Holddal ellentétben a Mars légköre képes felkavarni ezt a port. Ez általában nem veszélyes. A Mars atmoszférája vékony, és a szelek nem túl hosszan tartóak.

De időnként, nem tudni, mi okból, bár feltehetőleg az űrből jövő elektronbombázás hatására, a por elektromos töltésű lesz, és minden egyes részecske taszítja a szomszédját. Ilyenkor még szélre sincs szükség, mert minden porszem szeretne fölemelkedni. Minden lépéstől egész felhő kerekedik, amely nem hajlandó visszaereszkedni, hanem úszik és szanaszét terjed a levegőben.

Ha ehhez szél is társul, akkor egy szépen kifejlődött porviharról beszélhetünk. A por soha nem olyan vastag, hogy teljesen elfogja a fényt; nem ebben rejlik a veszélyessége. A por attól halálos, hogy mindenén áthatol.

A részecskék egészen finomak, és mindenhova befurakszanak. A ruha nem tudja távol tartani őket; egy sziklás perem sem jelent védelmet; még a széles tömitésű orrvédő sem tudja megakadályozni, hogy a porszemek egyenként át ne hatoljanak rajta.

A vihar tetőfokán két perc elegendő, hogy a viszketés elviselhetetlenné fokozódjék, öt perc alatt az ember lényegében megvakul, és tizenöt perc alatt meghal. Egy kisebb vihar, olyan szelíd, hogy a benne lévő ember észre sem veszi, vörösre dörzsöli a fedetlen bőrt: az itteniek úgy mondják, hogy az illető porszúrást kapott.

David Starr tudta mindezt, sőt többet is. Tudta, hogy a saját bőre is vörösödik. Hiába köhögött, a péppé összeálló port nem sikerült kitisztítani a torkából. Próbálta szorosan összezárni a száját, kilégzésnél olyan kis résen fújta ki a levegőt, hogy az már szinte képtelenség volt. Ez sem segített. A por befurakodott az ajkai között. A robogó hektikusan rángatni kezdett, mert a por ugyanazt művelte vele, mint Daviddal.

A szemhéja mostanra annyira bedagadt, hogy szinte csukva volt. A kiömlő könnyek az orrvédő alján levő tömitésben gyűltek össze, és elhomályosították a nézőkét; David alig látott ki rajta.

Semmi sem tudta e porszemcsék útját állni, csak egy kupola gondosan kidolgozott szövete vagy egy homokfutó. Semmi más.

Semmi? David az őrjítő viszketés és a gyötrő köhögés közepette elkeseredetten gondolt a Mars-lakókra. Vajon tudhatták, hogy porvihar készül? Tudják-e egyáltalán, hogy mi az? Vajon akkor is felküldték volna, ha tudják, mi vár rá? Az agyából kihüvelyezhették azt az információt, hogy csak egy robogója van, azzal kell visszajutnia a kupolába. Könnyedén a felszínre juttathatták volna úgy is, hogy mindjárt a farmkupola mellett bukkanjon ki, sőt akár a kupolán belülre is felvihették volna.

Tudniuk kellett, hogy az adott légköri viszonyok mellett kikerülhetetlen a porvihar. Eszébe jutott, milyen váratlanul döntötte el a mély hang tulajdonosa, hogy visszaküldi a felszínre, mint aki siet, hogy Davidet épp időben kaphassa el a vihar.

És mégis; egyre a fülébe csengtek a női hang utolsó szavai, amelyeket éberem nem is hallott, tehát biztos volt benne, hogy akkor helyezték el az agyában, amikor a sziklákon keresztül feljuttatták a felszínre; az utolsó üzenet: "Ne félj, Úrvadász!"

De míg mindezt végiggondolta, már tudta a választ. Egyik kezével beletúrt a zsebébe, a másikkal az orrvédőt fogta meg. Ahogy az orrvédőt megemelte, a szeme egy újabb égető és irritáló porzuhatagot kapott.

Ellenállhatatlan vágyat érzett, hogy tüsszentsen, de sikerült visszatartania. Az önkéntelen belégzéstől megtelne a tüdeje porral. Ez önmagában is halálos lenne.

De közben a zsebéből már előhúzta és föltette a gézcsíkot, hagyta, hogy rátapadjon a szemére és az orrára, s előle visszaillesztette az orrvédőt.

Csak azután tüsszentett. Ez azt jelentette, hogy beszívott egy jókora adagot a Mars légkörének gázaiból, de újabb por nem került a torkába. Most a maszkon keresztül annyi oxigént szippantott be, amennyit csak bírt, aztán kifújta, és vele együtt kiköpte a szájában összegyűlt port; ezután szándékosan a száján át lélegzett egykettőt, hogy elejét vegye az esetleges oxigéntúladagolásnak.

A könny kimosta szeméből a port, és mivel újabb adag nem került bele, David fokozatosan rájött, hogy megint lát. A lábát és a testét eltakarta a körülötte lévő füstszerű erőtérpajzs, de azt is tudta, hogy a feje felső része is láthatatlan a maszk ragyogása miatt.

A levegő molekulái szabadon áthaladhattak a pajzson, de a porszemcsék, hiába voltak parányiak, ahhoz mégis elég nagyok, hogy fennakadjanak. David pusztá szemmel is láthatta, hogyan szűri meg a pajzs a levegőt. Ahogy egy-egy szemcse nekiütközött a pajzsra, valami megállította, a részecske mozgási energiája átalakult fényvé, és azon a ponton, ahol megpróbált behatolni az erőtérbe, egy parányi szikra lobbant fel. Egész szikraeső hullott David testére, s a szemcsék egyre fényesebbek lettek, mivel a poron áttörő vörös, füstösen sápadt Nap a talajt féldrnyékban hagyta.

David rácsapott a ruhájára, és letörölte a szemcséket. Porfelhő szállt fel, amely finomabb volt annál, mintsem hogy át lehessen látni rajta, bár a pajzs már önmagában is elég homályossá tette a látást. A porszemcsék azonban fölszálltak, és nem ereszkedtek vissza. Fokozatosan sikerült letisztítania magát. Gyanakodva méricskélte a robogót, és megpróbálta beindítani. Csak annyira ment vele, hogy a robogó egy rövid, fűlértő hangot hallatott, aztán elcsöndesedett. David nem lepődött meg, mert számított rá. A homokfutókkal ellentétben a robogón nem lehetett lefedni a motort. Nem volt tehát más választása, mint hogy gyalog induljon tovább. Az ötlet nem is volt különösebben ijesztő. A farmkupola legfeljebb kétföldnyire lehetett, és még rengeteg oxigénje volt. A palackok tele voltak. A Mars-lakók erről is gondoskodtak, mielőtt visszaindították.

David úgy érezte, hogy mostanra megértette őket. A lentiek tudták, hogy közeledik a porvihar. Talán még be is segítettek, hogy sietessék. Elég nagy tapasztalatuk van a Mars időjárásának kiismerésében, és elég fejlett a tudományuk ahhoz, hogy az lenne a furcsa, ha még nem jöttek volna rá a porvihar alapvető okaira és működésére. De nyugodtan felküldhették, hogy szálljon szembe vele, hisz tudták, hogy tökéletes ellenszer van a zsebében. Nem figyelmeztették sem a rá váró megpróbáltatásokra, sem a nála lévő védőberendezésre. Érthető.

Ha megérdemli az ajándékot, akkor magától is rájöhet, rá kell jönnie, hogy ott lapul a zsebében. Ha nem jön rá, akkor alkalmatlan a szerepére.

Ahogy szaporázni kezdte a lépteit a bolygó felszínén, a fájdalomtól egyszerre megvonaglott az arca, és zord mosolyra húzódott a szája, mert a ruhája hozzáért gyulladt bőréhez. A Mars-lakók hűvös szenvtelenséggel kockára tették az életét, de David ezért szinte rokonszenvesnek találta őket. Elég gyorsan forgott az agya ahhoz, hogy megmentse magát, de emiatt nem érzett különösebb büszkeséget. Sokkal hamarabb is eszébe juthatott volna, hogy nála van a maszk.

A testét körülvevő erőtér megkönnyítette a haladást. Rájött, hogy az erőtér a cipőtalpára is kiterjed, s így az soha nem ér a talajhoz, hanem körülbelül öt-hat centiméterrel fölötte lebeg. A talpa és a felszín rugalmasan taszították egymást, olyan volt, mintha egy csomó acélrugón járna. Ez az alacsony gravitációval együtt azt eredményezte, hogy hatalmas bakugrásokkal tehetta meg a szakadék és a kupola közti távolságot.

Sietett. E pillanatban semmire nem vágyott úgy, mint egy forró fürdőre.

Mire megérkezett a farmkupola egyik külső zsilipjéhez, a vihar legádázabb hulláma már továbbvonult, s az erőtér pajzsán villódzó fényekből is csak egy-egy fellobbanó szikra lett. Most már nyugodtan levehette a maszkot.

Amikor kinyílt a zsilip, a köré gyűlő ügyeletesek előbb tátott szájjal bámultak rá, aztán kiáltozni kezdtek. - Jupiter Foltja, de hiszen ez Williams!

- Hol kóvályogtál, fiú? - Mi történt veled?

A zavaros ordibálás és a szimultán kérdezősködés fölött egy éles kiáltás hallatszott:

- Hogy jutottál át a porviharban?

A kérdés elhangzott, és a nyomában csönd lett. Valaki azt mondta:

- Nézzétek az arcát. Olyan, mint a hámozott paradicsom.

Ez túlzás volt, de egy kis igazság mégiscsak lehetett benne, mert a jelenlévők elismerően csettintettek. Kezek nyúltak ki a gallérja felé, amely szorosra volt húzva a nyaka körül, hogy megvédje a testét a Mars hidegétől. Végre beletuszkolták egy karosszékbe, és értesítették Henneszt.

Hennes tíz perc múlva érkezett meg, leugrott a robogójáról, és olyan arccal közeledett feléje, amelyen egyszerre tükröződött harag és zavarodottság. Semmi látható jelét nem adta a megkönnyebbülésnek, hogy egyik alkalmazottja szerencsésen megkerült.

Parancsoló hangon mordult rá: - Mi van, Williams?

David fölemelte a tekintetét, és hűvösen azt mondta: - Eltévedtem.

- Ó, ezt maga annak nevezi? Elmegy két napra, és csak annyit mond, hogy eltévedt. Hogy sikerült?

- Gondoltam, sétálok egyet, és túl messzire kerültem.

- Szóval, azt gondolta, szippant egyet a friss levegőből, és ezért andalgott két Mars-éjszakán át? Azt várja, hogy ezt elhiggyem?

- Hiányzik egy homokfutó is?

Hennes egyre vörösebb lett, ezért az egyik fiú gyorsan közbeavatott.

- Mr. Hennes, Williams nagyon ki van ütve. Kint volt a porviharban.

- Ne tréfáljanak - mondta Hennes. - Ha Williams kint lett volna a porviharban, akkor most nem ülne itt élve.

- Jó, jó, tudom - felelte a fiú -, de nézzen rá. Hennes ránézett. Kitakart nyakán és vállán a vörösség tény volt, amit nem lehetett egykönnyen elvitatni.

- Kint volt a viharban? - kérdezte. - Igen - felelte David.

- Hogy jutott át rajta?

- Jött egy ember - kezdte David. - Egy férfi, aki körül füst és fény gomolygott. Nem zavarta a por. Úgy hívta magát, hogy Űrvadász.

A fiúk közelebb jöttek. Hennes rájuk ripakodott, pufók arca majd szétduzzant a méregtől.

- Tűnés innen! - kiáltott rájuk. - Mars vissza dolgozni! Maga pedig, Jonnitel, hozzon ki egy homokfutót! Még majdnem egy órába telt, mire David eljutott a hön áhított fürdőig. Hennes senkit sem engedett a közelébe. Föl-alá járkált saját irodájában, és újra meg újra lecövekelt a szoba közepén, hirtelen dühösen megpördült, és ráfőrdött Davidre:

- Mi van ezzel az Űrvadászsal? Hol találkozott vele? Mit mondott? Mit csinált? És mi ez a füst meg fény, amit az előbb említett?

David erre csak lassan megcsóválta a fejét, és annyit mondott:

- Sétáltam. Eltévedtem. Egy ember hozott vissza, aki Űrvadásznak hívta magát.

Hennes végül feladta. A farm orvosa vette kezelésbe Davidet. David először lefürdött. A testét bekenték mindenféle krémmel, és megkapta a megfelelő hormon injekciót. Az altató injekciót viszont el sem tudta volna kerülni. Szinte még ki sem húzták a tűt, ő már aludt.

A betegszobában, tiszta, hűvös lepedők között ébredt fel. A bőre vörössége jelentősen enyhült. Tudta, hogy hamarosan újra rászállnak, és ezúttal kicsit nehezebb lesz megszabadulni tőlük.

Bizonyos volt benne, hogy végre tudja a választ az ételmérgezés rejtélyére; majdnem a teljes választ tudja. Már csak egy vagy két hiányzó láncszemre volt szüksége, no meg persze a jogi bizonyítékokra.

Meghallotta az ágy fejéhez közeledő könnyű lépteket, és egy picit megmerevedett. Máris kezdődik előlről az egész? De csak Benson lépett a látókörébe. Kócos volt, összecsupcsúsította vaskos ajkait, és egész arcáról sütött az aggodalom. Valamit hozott magával, ami úgy festett, mint egy ódivatú, otromba puska.

- Fölbredt, Williams? - kérdezte. - Látja, hogy ébren vagyok.

Benson a keze fejével végigsimított verejtékes homlokán.

- Nem tudják, hogy idejöttem. Azt hiszem, nem is lenne szabad.

- Miért?

- Hennes meg van győződve róla, hogy maga belekeveredett ebbe az ételmérgezésbe. Órákon keresztül erről handabandázott Makiannak meg nekem. Azt mondja, maga kint volt valahol, és most semmi mást nem tud róla mondani, mint nevetséges dajkameséket. Hiába teszek bármit is, attól tartok, maga nagyon nagy bajban van.

- Maga akar tenni valamit? De csak nem hiszi el Hennes teóriáját, hogy bűnrészes vagyok ebben az egészben?

Benson előrehajolt, és David az arcán érezte a férfi forró leheletét, ahogy suttogni kezdett:

- Nem, nem hiszem el. Nem hiszem, mivel szerintem a maga története igaz. Ezért jöttem ide. Meg akarom kérni, hogy meséljen erről a figuráról, aki maga szerint füstbe és fénybe volt burkolva. Bizonyos benne, hogy nem hallucináció volt, Williams?

- Láttam - felelte David.

- Honnan veszi, hogy emberi lény? Angolul beszélt? - Nem szólalt meg, de emberi alakja volt. - David szeme Bensonra szegeződött. - Gondolja, hogy talán Mars-lakó lehetett?

- Ó! - Benson ajka görcsös mosolyra húzódott. Nem felejtette el a teóriámat. Igen, azt gondolom, hogy Mars-lakó lehetett. Gondolkozzon, ember, gondolkozzon! Ezek szerint megindultak, vagyis minden apró információ létfontosságú lehet. Nagyon kevés időnk van.

- Miért olyan kevés? - David fél könyökre ereszkedett.

- Maga persze nem tudja, mi történt, mióta eltűnt, de őszintén szólva kétségbe vagyunk esve, Williams. Fölemelte a kezében lévő, puskaszerű tárgyat, és keserűen azt mondta: - Tudja, mi ez?

- Már láttam a kezében.

- Ez a mintavevő szigonyom; saját találmány. Mindig magammal viszem, ha a városi gabonatárolókban járok. Egy üreges golyó van benne, amely erős fémszállal kapcsolódik a szigonyhoz, és ki lehet löni, például a gabonahombárba. A kilövés után bizonyos idő elteltével kinyílik a golyó eleje, a nyílás elég nagy ahhoz, hogy a belül lévő üreg megteljen gabonaszemekkel. Ezután a golyó ismét összezáródik. Visszahúzom, és kiürítem a találmányra összegyűjtött szemeket. Mivel változtatható, hogy mikor nyíljon ki a golyó, a hombár különböző mélységeiből tudok szemeket gyűjteni.

- Zseniális - állapította meg David -, de miért van most magánál?

- Mert azon tűnődöm, hogy ha innen kimegyek, ne hajítsam-e a szemétre. Ez volt az egyetlen fegyverem, amellyel az ételmérgezők ellen harcoltam. Eddig nem sok hasznát vettem, és feltehetőleg a jövőben sem lesz rá szükségem.

- Mi történt? - David megfogta Benson vállát, és erősen megszorította. - Mesélje el!

Benson összerendezte a fájdalomtól.

- A farmszindikátus minden tagja kapott egy új levelet attól, aki a mérgezés mögött áll - felelte. Semmi kétség, hogy a levél és a mérgezés ugyanannak az embernek vagy inkább lénynek a műve. Ezt elismeri a levélben.

- Mi van benne? Benson vállat vont.

- Minek részletezzem? Röviden az áll benne, hogy követeli: adjuk meg magunkat, különben ezerszeresére növeli az ételmérgezéses támadás erejét. Azt hiszem, meg tudja tenni, meg is teszi, és ha ez bekövetkezik, a Földön is, a Marson is iszonyú pánik fog kitömi. Benson fölállt.

- Azt mondtam Makiannak és Hennesnek, hogy hiszek magának, és szerintem az Űrvadász a kulcsa az egésznek, de ők nem hisznek nekem. Az az érzésem, Hennes azt gyanítja, hogy én is benne vagyok a maga üzelmeiben.

Úgy tetszett, Benson egészen elmerült a saját bajában.

- Mennyi időnk van, Benson? - kérdezte Danid.

- Két nap. Nem, az tegnap volt. Már csak harminchat óránk maradt.

- Harminchat óra!

Davidnek gyorsan kell dolgoznia. Nagyon gyorsan.

Bár lehet, hogy még marad ideje. Benson, anélkül hogy tudott volna róla, elárulta a rejtély hiányzó láncszemét.

A Tanács átveszi a hatalmat

Benson még körülbelül tíz percig maradt. David hiába mondott akármit, semmi sem elégítette ki, amivel össze tudta volna kapcsolni a teóriáját a mérgezéssel, így hát a szorongása nőttön-nőtt.

- Nem akarom, hogy Hennes elkapjon - ismerte be. - Tudja... kicsit összeszólalkoztunk.

- És Makian? Ő, ugye, a mi oldalunkon van?

- Nem tudom. Azt hajtogatja, hogy holnapután mindennek vége. Nem hiszem, hogy maradt annyi tartása, hogy bátran szembe merjen szállni Hennesszel. Nézze, jobb, ha én most megyek. Ha kigondolt valamit, bármi legyen is az, kérem, hogy valahogy közölje velem.

Kezet nyújtott. David kurtán fogadta a köszönést, aztán Benson elment.

Danid felült az ágyban. Mióta fölébredt, egyre jobban úrrá lett rajta a szorongás. A ruhája a szoba túlfelén egy székre volt ledobálva. A csizma az ágy végében állt, egyenesen. Benson jelenlétében nem merte megvizsgálni; alig mert ránézni.

Hátha nem kutatták ki, gondolta kissé borúlatoan. Egy munkás csizmája sérthetetlen. A csizma ellopása majdnem olyan megbocsáthatatlan bűnnek számított, mint egy homokfutó eltulajdonítása a nyílt sivatagban. Ha egy munkás meghalt, mellé temették a csizmáját, anélkül hogy kipakolták volna a tartalmát.

Danid sorban végigtapogatta mindkét csizma belső zsebét, de semmit nem talált bennük. Az egyikben végül rábukkant egy zsebkendőre, a másikban egy kis aprópénzre. Kétségtelenül átvizsgálták a ruháját, erre egyébként számított; de láthatóan nem érték be ennyivel, hanem a csizmát is kikutatták. Elakadt a lélegzete, ahogy a karja a csizma rejtett zugaiba mélyedt. A puha bőr a hónaljáig ért, és ahogy az ujjával megpróbált benyúlni a csizma orrába, a bőr összegyűrődött. Igazi boldogság futott rajta végig, ahogy megérintette a Mars-lakóktól kapott puha, gézszerű anyagot.

Fürdés előtt csak úgy megszokásból rejtette el, de az altatóra nem számított. Tisztán a szerencséjének köszönhető, hogy a csizma orrát nem kutatták át. Mostantól óvatosabbnak kell lennie.

Betette a maszkot a csizma egyik zsebébe, és rápatintotta a fedelét. Főlemelte a csizmát; míg aludt, valaki megpucolta, ami nemcsak azt mutatta, hogy valaki jót akart tenni vele, hanem azt a szinte ösztönös tiszteletet is, amelyet a munkások a csizma iránt éreztek, függetlenül attól, hogy kié.

A ruháját frissítő sprayvel is lefújták. A fényes műanyag szövetnek egészen friss szaga volt. A zsebek természetesen üresek voltak, de a szék alatt rendetlen kupacban ott állt minden, ami benne volt. David megpróbált rendet rakni. Úgy tűnt, hogy semmi sem hiányzik. Még a csizma zsebében hagyott zsebkendő és az apró is ott volt.

Fölhúzta az alsónadrágját és a zoknit, az egyrészes munkaruhát, aztán a csizmát. Épp a csatot kapcsolta be, amikor egy barna, szakállas férfi lépett a szobába. David felnézett.

- Mit akarsz, Zukis? - kérdezte a belépőtől.

- Hova készülsz, Földi? - hökkent meg a fiú. Apró malacszemével gyanakodva méregette a szoba lakóját, s erről Davidnek eszébe jutott, hogy első nap, amikor találkoztak, Zukis ugyanígy mérte végig. David még emlékezett rá, amint Hennes homokfutója megállt a munkaközvetítő iroda előtt, ő épp akkor ült le a karosszékre, amikor a mérges, szakállas arc fenyegetően rámeredt, aztán még mielőtt megmozdulhatott volna, hogy megvédje magát, eldőrdült egy fegyver.

- Sehova - szólalt meg David -, ahova engedélyt kéne kérnem tőled.

- Igazán? Tévedsz, haver, mert te most itt maradsz. Hennes parancsa. - Zukis a testével elállta az ajtót. Szavainak feltétlenül nagyobb nyomatékot adott, hogy lekonyuldo öve mindkét oldalán egy-egy sugárpisztoly meredezett.

Zukis várt. Aztán ahogy savanyú képe mosolyra húzódott, zsiros szakállá kettényílt:

- Úgy látom, meggondoltad magad, Földi.

- Talán igen - felelte David. És még hozzátette: Valaki az imént bejutott hozzám. Ez hogy lehetséges? Nem vigyáztál?

- Kuss! - vicsorgott Zukis.

- Vagy lefizettek, hogy egy kicsit másfelé leskelődj? Pedig Hennes biztosan nem örülne.

Zukis köpött egyet, alig néhány centire vértve el David csizmáját.

- Kapd elő a stukkert, és azzal is próbáld meg - mondta David.

- Vigyázz a szádra, Földi, ha enni is akarsz - felelte Zukis.

Ahogy kiment, becsukta, sőt be is zárta maga mögött az ajtót. Eltelt néhány perc, aztán fémcsörgés hallatszott a zárban, és az ajtó újra kinyílt. Zukis hozott be egy tálcát. Sárgás tökszerűség és valami zöld levelek voltak rajta.

- Zöldségسالáta - közölte Zukis. - Neked pont jó. A tálca egyik szélén Zukis megfeketedett hüvelykujja látszott. A másik szélét a kézfejen egyensúlyozta, így egyik keze sem bukkant ki a tálca alól.

David fölegyenesedett, átugrott az ágy túlsó felére, és a lábát maga alá húzva, lehuppant a matracra. Zukis a meglepetéstől hátrahökölt, riadtan megfordult, de David a matrac rugóit extra gyorsítónak használva, kilötte

magát a levegőbe.

Keményen összekoccapta a farmerfiúval, egyik kezével határozottan elkapta a tálcat, kitépte a kezéből, és a földre hajította, a másik kezével pedig megragadta Zukis szakállát.

Zukis elzuhant, és rekedt hangon felordított. David csizmás lábbal rátaposott a tenyerére, arra, amelyik a tálca alá volt dugva. Zukis második ordítása már inkább visítás volt, ahogy az összezúzott ujjak kinyíltak, és elengedték a mostanáig rejtegetett felhúzott sugárpisztolyt.

David hirtelen elengedte Zukis szakállát, hogy megragadhassa a szabadon maradt kezét, amely éppen a másik pisztoly felé tapogatózott. Keményen megmarkolta, aztán rátérdelve Zukis mellkasára és fejére, nagyot csavart a karján. Végül meg is húzta.

- Csönd legyen - mondta David -, vagy kitépem a karodat a helyéből.

Zukis elhallgatott, csak a szeme forgott, és hörögve zihált.

- Mit akarsz tőlem? - kérdezte.

- Minek dugdostad a pisztolyt a tálca alatt?

- Meg kellett védenem magam, nem igaz? Ha rám ugrasz, míg a kezem tele van a tálcával.

Akkor miért nem küldtél be valakit az étellel, akit fedezhettél volna?

- *Erre* nem is gondoltam - nyöszörögte Zukis. David húzott egyet Zukis karján, mire Zukis szája eltorzult a fájdalomtól.

- Tegyük fel, hogy igazat mondasz - tűnődött David. - Én... én meg akartalak ölni.

- És mit mondtál volna Makiannak? - Hogy... szökni próbáltál.

- Ez a saját ötleted volt?

- Nem. A Hennesé. Kapd el Hennes! Én csak a parancsait teljesítem.

David elengedte Zukist. Fölkapta az egyik pisztolyt, a másikat pedig kipattintotta a tartójából.

- Kelj fel!

Zukis átgördült a másik oldalára. Nagyokat nyögött, ahogy a széttaposott jobb kezével és a szinte kitépett bal vállával megpróbált fölemelkedni.

- Mit akarsz csinálni? Csak nem fogsz rálőni egy fegyvertelen emberre?

- És te? - kérdezte David. Hirtelen egy új hang csattant fel.

- Dobja el a fegyvereit, Williams! - hangzott az éles parancs.

David gyorsan megfordult. Hennes állt az ajtóban, rászegezett pisztollyal. Mögötte hamuszínű és barázdált arccal Makian. Hennes szándéka az arcára volt írva, a kezében pedig ott meredt a pisztoly.

David ledobta az imént Zukistól szerzett fegyvereket. - Rúgja ide! - kiáltott Hennes.

David a parancs szerint tett.

- És most halljam, mi történt!

- Úgyis tudja, mi történt - mondta David. - Zukis a maga parancsára megpróbált eltenni láb alól, de nem sikerült, mert nem ültem elég nyugodtan a helyemen.

Zukis izgatottan hadarni kezdett.

- Nem, uram, Mr. Hennes. Nem, uram. Nem volt semmi ilyesmi. Csak behoztam az ebédjét, amikor rám ugrott. A kezem le volt fogva a tálcával; képtelen voltam megvédeni magam.

- Kuss! - kiáltotta Hennes megvetően. - Erről később még beszélünk. Most szedje a lábát, és egy pillanat alatt itt legyen egy pár karpereccel!

Zukis kiviharzott a szobából.

Makian engesztelő hangon szólalt meg: - Minek a karperec, Hennes?

- Mert ez az ember veszélyes bűnöző, Mr. Mákian. Ne feledje, azért hozattam be, mert úgy tűnt, tud valamit az ételmérgezésről.

- Igen. Igen, persze.

- Ugye, emlékszik, azzal a történettel állt elő, hogy a húga a Marsról származó lekvártól halt meg? Ezt ellenőriztem. Nem sok olyan mérgezőes halálesetről szereztek tudomást a hatóságok, amely hasonló módon zajlott le, mint ahogyan Williams állítja. Kevesebb mint kétszázötven. Könnyen ellenőrizni lehetett mindegyiket, s ezt meg is tettem. Egyik eset sem szól olyan tizenkét éves kislányról, akinek van egy Williams korú bátyja, s aki egy üveg lekvártól halt volna meg.

Makian meglepődött.

- És ezt mióta tudja, Hennes?

- Szinte azóta, hogy megérkezett. De ráhagytam. Látni akartam, mire készül. Ráállítottam Griswoldot, hogy figyelje...

- Mármint hogy öljön meg - szólt közbe David.

- Igen, maga így mondaná, különösen azok után, hogy maga ölte meg őt, mert elég bolond volt ahhoz, hogy hagyja magát gyanúsíthatni. - Visszafordult Makianhoz. - Ezek után sikerült benyalnia magát ahhoz az agyalágyult hülyéhez, Bensonhoz, ahonnan közelebről is szemmel tudta tartani, hogy hol tartunk a mérgezőes kinyomozásában. Végül akkor telt be a pohár, amikor három napja kisurrant a kupolából, de hogy miért, azt képtelen megmagyarázni. Ezek után több mint véletlen egybeesés, hogy épp a távolléte alatt érkezett meg az

ultimátum,

- És maga hol volt? - csattant fel hirtelen David. Griswold halála után miért hagyta abba a figyeltetésemet? Ha tudta, hogy kiszurrantam, abból a célból, amivel maga gyanúsít, akkor miért nem küldött utánam egy csapatot?

Makian tanácstalanul nézett szét, aztán megszólalt: - Szerintem...

De David a szavába vágott.

- Engedje befejeznem, Mr. Makian. Azt gondolom, hogy Hennes feltehetőleg nem volt a kupolában aznap este, amikor elmentem, sőt utána még egy teljes napig és éjszakáig nem tért vissza. Hol járt, Hennes?

Hennes egy lépést tett előre, s a szája görcsbe rándult. David behajlított karja vészesen közel került az arcához. David nem hitte, hogy Hennes lőne, de kész volt előkapni a védőmaszkot, ha a szükség úgy hozná.

Makian idegesen Hennes vállára tette a kezét. - Azt javaslom, adjuk át a Tanácsnak.

- Mi van a Tanáccsal? - kérdezte gyorsan David. - Semmi köze hozzá - vicsorgott rá Hennes.

Zukis megérkezett a karperecekkal. A karperec formálható műanyag rudacska volt, amelyet úgy lehetett hajlítani, ahogy akarták, s aztán a rúd abban a helyzetben megdermedt. Lényegesen erősebb volt, mint a kötél vagy akár egy fém bilincs.

- Nyújtsa ki a karját! - parancsolta Hennes.

David szó nélkül engedelmeskedett. Zukis kétszer körbetekerte a karperecet a csuklóján. Gúnyos oldalpillantással durván megszorította, aztán kihúzta a tűt, s ettől a molekulák automatikusan átrendeződtek, és megdermedt a műanyag. Az átalakulástól ugyanakkor annyi energia szabadult fel, hogy alig lehetett hozzáérni a műanyaghoz, annyira fölmelegedett. Ezután újabb karperec fonódott David csuklójára.

David némán leült az ágy szélére. Egyik kezében még mindig a védőmaszkot szorongatta. Makian megjegyzése a Tanáccsal kapcsolatban azt bizonyította, hogy nem sokáig marad bilincsbe verve. Különbön pedig csöppet sem bánta, hogy közben tovább alakulnak a dolgok.

- Mit akarnak ezzel a Tanáccsal? - kérdezte újra. De nem is kellett volna megkérdeznie. Kintről kiáltás hallatszott, aztán egy alak robbant be a szobába, egyre azt üvöltve:

- Hol van Williams?

Maga Colos volt, teljes valójában, ami, tudjuk, nem volt túlzottan nagy. Nem törődött semmivel, teljesen lekötötte az ágyon ülő David látványa. Lélegzetet se véve, gyorsan beszélt.

- Nem tudtam, hogy homokviharba került, miután beértem a kupolába. Szent Ceres, gondolom, szép ropogásra sült. Hogy tudott átvergődni rajta? Én... én.

Most vette csak észre, hogy David bilincsbe van verve; dühösen megfordult.

- Ki az ördög kötözte össze ennyire ezt a fiút? Hennes csak most kapott levegőt. Egyik karja kinyúlt, és olyan durván kapta galléron Colost, hogy a vézna kis test a levegőbe emelkedett.

- Mondtam, *hogy* mi lesz, te semmirekellő, ha még egyszer itt talállak.

Colos felordított:

- Engedj el, te puhaszájú szemét! Jogom van itt tartózkodni! Másfél percet adok, hogy elengedj, vagy a Tudományos Tanács előtt fogsz felelni.

- Az isten szerelmére, Hennes - kiáltott Makian -, engedje el.

Hennes kiengedte Colost a kezéből, mire az lehuppant a földre.

- Takarodj innen!

- A világ minden pénzéért se. A Tanács megbízott alkalmazottja vagyok. Dr. Silversszel jöttem. A többi tőle kérdezd meg!

Azzal a nyúlánk, vékony férfi felé biccentett, aki épp megjelent az ajtóban. A neve pontosan illett rá. Ezüstfehér haja és ugyanolyan árnyalatú bajusza volt.

- Bocsássanak meg - szólalt meg dr. Silvers -, de szeretném átvenni az ügyek irányítását. A földi Nemzetközi Város kormánya szükségállapotot rendelt el az egész Rendszerben, és mostantól minden farm a Tudományos Tanács irányítása alá tartozik. Én azt az utasítást kaptam, hogy vegyem át a Makian-farmot.

- Valami ilyesmire számítottam - sóhajtott magába roskadva Makian.

- Vegyék le a bilincseket erről az emberről! - rendelkezett dr. Silvers.

- Veszélyes alak - közölte Hennes. - Teljes felelősséget vállalok érte.

Colos felpattant, és összecsapta a bokáját.

- Menj a dolgodra, Hennes!

Hennes elsápadt a méregtől, de nem szólt semmit.

Három óra múlva dr. Silvers Makian lakosztályán találkozott újra Makiannal és Henneszel.

- Át akarom tanulmányozni az utóbbi hat hónapban a farmon előállított valamennyi termék nyilvántartását. Szeretnék találkozni az önök dr. Bensonjával is, hogy vajon jutott-e előbbre az ételmérgezés problémájának felgöngyölítésével kapcsolatban. Mindössze hat hetünk van a kérdés megoldására. Egy nappal se több.

- Hat hét - csattant fel Hennes. - Talán inkább egy nap.

- Nem, uram. Ha nem tudjuk a választ, mire lejár az ultimátum, leállítják mindenfajta étel kivitelét a Marsról. Addig nem adjuk fel, míg csak egy halvány reménység is marad.

- A mindenit! - mondta Hennes. - Éhezni fog a Föld. - Hat hétig még nem - magyarázta dr. Silvers. - Ha beosztjuk, odáig kitaranak a készletek.

- Pánik lesz, és zendülés - folytatta Hennes.

- Ez igaz - ismerte be komoran dr. Silvers. - Rendkívül kellemetlen.

- Tönkreteszik a farmszindikátust - nyögött fel Makian.

- Sajnos így is, úgy is tönkremenne. Mármost, ma este szeretnék találkozni dr. Bensonnal. Holnap délben pedig egy négyoldalú értekezletet kell tartanunk. Holnap éjfélkor, hacsak addig nem történik valami a Marson vagy a Hold Központi Laboratóriumában, életbe lép az embargó, és meg kell szerveznünk a különböző szindikátusok tagjai számára egy össz-marsi konferenciát.

- Miért? - kérdezte Hennes.

- Mert joggal feltételezhető- jelentette ki dr. Silvers -, hogy bárki áll is e mögött az örült bűntény mögött, annak szoros kapcsolatban kell lennie a farmokkal. Akárhogyan is, arra a végkövetkeztetésre kell jutnunk, hogy túl sokat tudnak a farmokról.

- Mi lesz Williamsszel?

- Alaposan kifaggattam. Ragaszkodik a meséjéhez, amely, elismerem, kissé különös. Beküldtem a városba, ahol majd további kérdéseket tesznek föl neki; ha másképp nem megy, hipnózis alkalmazásával.

Felvillant az ajtó jelzőfénye.

- Nyissa ki, Mr. Makian - szólalt meg dr. Silvers. Makian teljesítette a parancsot, mintha nem is ő lenne a Mars egyik legnagyobb farmjának a tulajdonosa s e tényből kifolyólag: a Naprendszer egyik leggazdagabb és leghatalmasabb férfitája.

Colos lépett be. Kihívóan Hennesre pillantott.

- Williams örízet alatt a város felé tart egy homokfutóban - jelentette.

- Rendszerben van - bólintott dr. Silvers, és vékony ajkát szorosan összezárta.

A farm kupolájától egy mérföldre a homokfutó megállt. David Starr, fején orrvédővel, kiszállt. Intett a vezetőnek, aki kihajolt és azt mondta:

- Ne felejtse el! Hetes zsilip! Ott lesz az egyik emberünk, *hogy* beengedje önt.

David mosolyogva bólintott. Figyelte, míg a homokfutó eltűnik a város irányában, maga pedig gyalog indult vissza a kupolába.

A Tanács emberei természetesen együttműködtek. Segítettek neki, hogy emelt fővel, a többiek szeme láttára távozhassék, és titokban térhessen vissza, ám senki, még dr. Silvers sem tudta, mi a célja ezzel a kéréssel.

Megvolt a hiányzó láncszem, de még szüksége volt a jogi bizonyítékra.

"Én vagyok az Úrvadász!"

Hennes egészen megzavarodva tért vissza a hálószobájába, zavara részint fáradtságának, részint dühének volt köszönhető. A fáradtságnak egyszerű magyarázata volt. Körülbelül hajnali három felé járt az idő. Az elmúlt két éjszaka nem sokat pihent, de ami azt illeti, az utóbbi hat hónapban egy percre sem múlt el az a feszültség, amely miatt éjszaka sem tudott aludni. Ennek ellenére valami azt súgta, hogy feltétlenül részt kell vennie azon a találkozón, amelyet ez a dr. Silvers tartott Bensonnal.

Dr. Silversnek nem nagyon volt inyére Hennes jelenléte; egyfelől ez a magyarázata Hennes fojtogató és feszítő dühének. Dr. Silvers! Tökkelütött öregember, aki fontoskodva lerohan a városból, mert azt képzei, hogy egy nap és egy éjszaka gyökerestül kiirtja a bajt, amelyet a Föld és a Mars összes kutatója hónapok óta nem képes megoldani. Hennes Makianra is mérges volt, hogy olyan lötytyedt lett, mint egy jól beolajozott csizma, és vén fejjel egyszerűen a lakája lett ennek az ezüstös hajú idiótának. Makian! Két évtizede szinte legenda volt, hogy ő a Mars legerősebb farmjának legmakacsabb tulajdonosa.

Aztán itt volt Benson is, aki folyton belekavart Hennes tervébe, hogy a lehető leggyorsabb és legegyszerűbb módszerrel elrendezze ennek a zavaros zöldfülűnek, Williamsnek az ügyét. Griswoldról és Zukisról már nem is beszélve, akik ahhoz is hülyék, hogy megtegyék a szükséges lépéseket, amelyekkel le lehet győzni Makian gyöngöseségét és Benson szentimentalizmusát.

Egy pillanatig azon tűnődött, hogy nem ártana egy szem altató. Ma éjszaka pihenni akart, mert holnap minden éleselméjűségére szükség lesz, és attól tartott, hogy a dühe elüzi az álmát,

Megrázta a fejét. Nem. Nem kockáztathatja, hogy teljesen kótyagos legyen, ha éjszaka netán döntő fordulat állna be.

Azt a kompromisszumot kötötte magával, hogy egy kacattal megdobta az ajtó mágneszárának billenőkapcsolóját. Egy gyors mozdulattal még ki is próbálta, hogy működik-e a zár. A farmkupola végtelen férfias és fesztelen világában az ember olyan ritkán zárta be a szoba ajtaját, hogy helyenként teljesen lekopott a szigetelés, szabadon lógtak a drótok, de nem akadt senki az évek során, aki megjavította volna. Tudomása szerint a saját ajtaja sem volt bezárva azóta, hogy elkezdett itt dolgozni.

A mágneszár működött. Az ajtó meg sem rezgett, ahogy megrántotta. Ennyit erről.

Nagyot sóhajtott, leült az ágyra, és kezdte lehúzni a csizmáját, előbb az egyiket, aztán a másikat. Fáradtan összedörzsölte a lábait, megint felsóhajtott, aztán megmerevedett; olyan hirtelen feszült meg a teste, hogy kipattant az ágyból anélkül, hogy észrevette volna.

Az arca tökéletes zavarról árulkodott. Ez nem lehet. *Lehetetlen!* Igaz volna Williams hülye meséje? Lehet, hogy még a végén Benson röhejes locsogása a Marslakókról is igaz?...

Nem, nem hajlandó elhinni. Könnyebb volt azt képzelni, hogy ez a kóros alváshiány űz vele valami buta tréfát.

És mégis, a sötét szobában valami hideg, kékesfehér fény gyulladt fel, amely ragyogott, mégsem vakította el. Hennes látta a fényénél az ágyat, a falakat, a széket, az öltözőszekrényt meg a csizmáját, amely ott állt, ahova az imént letette. És látta azt az emberszerű lényt, akinek a feje helyén csak valami fényfolt ragyogott, más vonása nem is látszott; ott, ahol a testének kellett volna lennie, csak valami füst gomolygott.

Hennes érezte, hogy a háta nekiütődik a falnak. Idáig észre sem vette, hogy hátrál.

A jelenés megszólalt, s a szavak öblösen kongtak, mint a visszhang.

- Én vagyok az Ūrvadász! - mondta a tünemény. Hennes összeszedte magát. Túl volt az első meglepetésen, és sikerült nyugalmat erőltetnie magára. Magabiztos hangon szólalt meg:

- Mit akarsz?

Az Ūrvadász nem mozdult, nem is szólalt meg, Hennes szeme pedig rászzegeződött erre a különös jelenségre.

A munkavezető ziháló mellkassal várt, de a füstből és fényből *álló* tünemény még mindig nem mozdult. Lehet, hogy robot, amelybe csak az azonosító jelzés van betáplálva. Hennes egy pillanatig eltűnődött ezen az eshetőségen is, és mihelyt megszületett a gondolat, teljesen átadta magát neki. A fiókos szekrény mellett állt, s erről a tényről a legnagyobb csodálkozás közepette sem tudott megfélemedezni. A keze lassan megmozdult.

A robotból sugárzó fénytől látszott Hennes kezének elmozdulása, de a robot, úgy látszik, nem törődött vele. Hennes ártatlannak látszó mozdulattal játszott a fiókos szekrény lapján. A robot, Mars-lakó, ember vagy akármi nem tudhat a szekrény titkáról, gondolta Hennes. Nyilván elrejtőzött a szobában, várt, és nem túrta föl a rejtett zugait. Vagy ha megtette is, szakszerű munkát végzett, mert Hennes, most, hogy körbepillantott, semmilyen rendellenességet sem tudott fölfedezni; semmi sem került máshová, minden a helyén volt, az Ūrvadászt kivéve.

Az ujja megérintett egy kis pöcköt a fán. Közönséges szerkentyű volt, amilyen szinte minden csapatvetetőnek van a Marson. A szerkentyű kissé ódivatú volt, olyan öreg, mint maga az importált, fából készült fiókos szekrény: hagyományos, mint a többi szekreter, amelyeket az első, zűrzavaros időkben a pionír gazdálkodók hoztak be, de hát a hagyomány nagy űr; nehezen hal ki. A kis pöckök egy kicsit elmozdult a körme alatt, s ettől a szekrény oldalán kipattant egy kis lap. Hennes nem sokat habozott, a keze egy szempillantás alatt odakapott a lap mögül előbukkanó sugárpisztolyhoz.

Végre a kezében volt a hajszálpontosan célzó pisztoly, de az idegen mindeközben egy jottányit sem mozdult. Amit Hennes fegyvernek nézett, az, úgy látszik, nem volt semmi.

Hennes magabiztos lett, mihelyt visszahúzta a kezét. Robot, Mars-lakó vagy ember, nincs olyan tárgy, amely túlélne a pisztoly lövését. Parányi fegyver volt, a lövedék pedig egészen hitvány méretű. Hozzá képest az ősidők "puská"-jából kilőtt fémgolyó szikladarabnak látszott volna. De a sugárpisztoly lövedéke sokszorta pontosabban talált, és halálos sebet ejtett. Mihelyt mozgásba jött, bármi került az útjába, az kioldott egy parányi atomrvaszt, amely energiává alakította a tömeg egy szubmikroszkópikus töredékét, s az átalakulástól az a tárgy, amely megállította, lett légyen az kő, fém vagy emberi hús, olyan apró zaj kíséretében, mint amikor körmünkkel megpöccintünk egy gumilapot, elpusztult, semmivé foszlott.

Hennes hangja csak a kezében lévő sugárpisztolytól volt fenyegető:

- Kicsoda maga? És mit akar?

A tünemény újra megszólalt, és megint lassan azt mondta:

- Én vagyok az Ūrvadász!

Hennes ajka eltorzult a hideg kegyetlenségtől, ahogy tüzelt.

A lövedék elhagyta a csótorkolatot, nyílegyenesen vágatni kezdett a füsttel borított tárgy felé, elérte, s ekkor megállt. Egy pillanat alatt állt meg, anélkül hogy megérintette volna a testet, pedig már csak öt-hat millimétert kellett volna megtennie, hogy beléhatoljon. Még az ütközés okozta rázkódás sem került az erőter határára kívülre, mert az felfogta és fellobbanó fényre alakította a lövedék minden mozgási energiáját.

A fénylobbanást persze nem lehetett látni. Elveszett abban a mohó lángcsóvában, amelyet az energiává alakuló lövedék robbanása okozott, mivel megálláskor nem talált maga körül olyan anyagot, amely felfogta volna a vakító fényt. Olyan volt, mintha a pillanat tört részéig egy gombostűfejnyi nap keletkezett volna a szobában.

Hennes vad üvöltéssel szeme elé kapta a kezét, mintha fizikai ütéstől akarná megvédeni. De már késő volt. Percekkel később, amikor újra ki merete nyitni fájó, égő szemét, derült csak ki, hogy nem lát semmit. Hiába nyitotta ki és csukta be, csak vörös szegekkel kivert feketeséget látott. Nem látta, amint az Ūrvadász hirtelen megindul, ráveti magát Hennes csizmájára, pergő ujjakkal végigkutatja a zsebeit, kinyitja az ajtó mágneszárját, és percekkel azelőtt kioson, hogy a zavart vészkiáltásokat hallató tömeg benyomult volna a szobába.

Hennes keze még mindig a szemét takarta, amikor meghallotta őket.

- Fogjátok el! - kiáltott feléjük. - Kapjátok el! Itt van a szobában. Gáncsoljátok el, Mars-verte gyáva népség!

- Senki sincs a szobában - kiáltotta fél tucat hang, és valaki még hozzátette: - Mintha sugárpisztollyal lövöldöztek volna.

Most egy határozottabb, tekintélyt parancsoló hang szólalt meg:

- Mi a baj, Hennes? - Dr. Silvers volt.

- Betolakodók - mondta Hennes, és közben reszketett a kudarctól és a haragtól. - Senki nem látta? Mi van veletek? Lehet, hogy mind... - képtelen volt kimondani a szót. Könnyezett és pislogott, s a homályos fényfoltok csak most kezdtek áttörni a sötétségen. "Megvakultatok?" - ez nem jött a szájára.

- Ki volt a betolakodó? - kérdezte dr. Silvers. - Le tudja írni?

Ám Hennes csak kétségbeesetten rázta a fejét. Hogyan tudná megmagyarázni? Meséljen egy füstös lidércfényről, amely beszélni tud, és nemcsak hogy épségben visszafordítja a sugárpisztoly lövedékét, de úgy robbantja fel, hogy a robbanótöltet a támadóban tesz kárt?

Dr. James Silvers elborult arccal indult vissza a szobájába. A zűrzavar, amely jó félórája kiüzte, mielőtt még befejezte volna az ágyazást, az emberek céltalan rohangálása, Hennes összefüggéstelen magyarázata, mindez olyan volt számára, mintha gombostűvel szurkálnák. Gondolatban már a holnapi teendőket látta maga előtt.

Nem hitt a győzelemben, de nem hitt az embargó sikerében sem. Le kell állítani az élelemszállítást. De mihelyt csak egy-két ember rájön a Földön, hogy miért álltak le, vagy ami még rosszabb, maguk is kidolgozzák a saját teóriájukat, az eredmény lehet, hogy rosszabb lesz, mint bármekkora tömeges ételmérgezés.

Az ifjú David Starr bizalommal fordult felé, de idáig a tettei nem sok jóval kecsgették. Az Ūrvadászról szóló meséje meglehetősen szegényes és kiszámított történet, amely legfeljebb csak arra volt jó, hogy fölkelte a Hennes-féle emberek gyanúját, és magát Henneset majdhogynem a halálba kergesse. Még szerencse a fiatalemberre nézve, hogy ő, mármint Silvers időben érkezett. Nem mintha Starr jobb magyarázatot tudott volna találni erre a mesére. Ehelyett mindössze előadta tervét, miszerint szeretne eltűnni a városból, hogy aztán titokban térhessen vissza. Amikor Silvers megkapta Starr első levelét, amelyet az a kis ember hozott, aki az igazság mélyeséges semmibevevéseként Colosnak hívja magát, Silvers sürgősen konzultált a földi Tanáccsal. A Tanács csak megerősítette, hogy minden tekintetben engedelmessé kell tenni David Starrnak.

De mégis, hogy tudott egy ilyen fiatal ember...

Dr. Silvers megakadt. Különös, gondolta. A szobája ajtaja, amelyet sietségében nyitva felejtett, most is nyitva volt, de semmi fény nem szűrődött ki a folyosóra. Pedig nem oltotta le a lámpát, mielőtt kilépett. Emlékezett rá, hogy amikor végigsietett a folyosón a lépcső felé, még látta a szobájából kiszűrődő fényt.

Lehet, hogy valami különös gazdasági megfontolásból egy jóakarója oltotta volna le? Elég valószínűtlennek látszott.

A szobában csönd volt. Elővette a pisztolyát, belökte az ajtót, és határozottan belépett, egyenesen oda nyúlva, ahol a kapcsolót sejtette.

Egy kéz fonódott a szájára.

Dr. Silvers megvonaglott, de a kéz hatalmas és izmos volt, a hang pedig ismerősen csengett.

- Semmi baj, dr. Silvers. Csak nem akartam, hogy eláruljon, ha a meglepetéstől fölkiáltana.

Végre engedett a szorítás.

- Starr? - hökkent meg dr. Silvers.

- Igen. Csukja be az ajtót. Úgy gondoltam, amíg tart a nyomozás, a maga szobája a legjobb búvóhely. Különben is beszélnem kell magával. Elmondta Hennes, hogy mi történt?

- Nem, nem igazán. Maga is benne volt? David mosolyát elnyelte a sötétség.

- Bizonyos fokig, dr. Silvers. Henneset meglátogatta az Ūrvadász, s a kavarodásban csak a maga szobájáig tudtam úgy eljutni, hogy - legalábbis remélem - senki nem látott meg.

Az öreg tudós hangja akarata ellenére megbicsaklott. - Miket beszél? Most nincs kedvem viccelni.

- Nem viccelek. Az Ūrvadász létezik.

- Hát ez így nem lesz jó. Ez a mese Henneset se nagyon ragadta el, én viszont megérdemlem, hogy tudjam az igazságot.

- Most már biztos vagyok benne, hogy Hennes is elhiszi, maga pedig holnap estére megtudja, mi az igazság. De addig is figyeljen rám. Ahogy mondtam, az Ūrvadász létezik, és ő a mi nagy reménységünk. Meglehetősen zavaros játékot játszunk, és tudom ugyan, ki áll a mérgezések mögött, mégis lehet, hogy semmi hasznát nem vesszük ennek a tudásnak. Ezúttal nem egy-két bűnözővel állunk szemben, akik egy kolosszális zsarolással néhány millióra akarnak szert tenni, hanem egy jól szervezett csoporttal, amely át akarja venni az irányítást az egész Naprendszer fölött. Meggyőződésem, hogy hiába kapnánk el a vezetőket, a dolog működne tovább, vagyis

mielőtt lecsapnánk a résztvevőkre, előbb alaposan ki kell ismernünk az összeesküvés minden részletét.

- Mutassa meg a vezetőjüket - mondta dr. Silvers mogorva ábrázattal -, s a Tanács majd részletesen kidolgozza, hogy mi a teendő.

- Soha nem lépnek elég gyorsan - felelte David ugyanolyan mogorva képpel. - Kevesebb mint huszonnégy órán belül tudnunk kell a választ, *minden* választ. Ha utána győzünk, az már nem menti meg sok millió ember életét a Földön.

- Akkor hát mi a terve? - kérdezte dr. Silvers.

- Elméletben - kezdte David - tudom, hogy ki mérgezi meg az ételeket és hogyan hajtották végre a műveletet. Egy kis anyagi bizonyítékra van szükségem ahhoz, hogy ne tudja letagadni a bűnösségét a gyanúsított. Ezt még ma este megszerzem. De ahhoz, hogy ezek után megkapjuk tőle a szükséges információkat, teljesen meg kell törnünk az erkölcsi tartását. És itt kell bevetnünk az Űrvadászt. Egyébként már meg is kezdte a bűnös morális megtörését.

- Már megint az Űrvadász! Magukat teljesen megörjítette ez az egész. Ha tényleg létezik, ha ez nem a maga trükkje, amelynek én is áldozatul estem, akkor mondja meg, ki vagy mi az az Űrvadász. Honnan tudja, hogy magát nem csapja be?

- Ennek a részleteit senkinek sem mondhatom el. Csak annyit árulhatok el róla, hogy tudom: ő az emberiség oldalán áll. Megbízom benne, mint magamban, és teljes felelősséget vállalok érte. Önnek azt kell tennie, dr. Silvers, amit mondok, különben, előre figyelmezttem, kénytelenek leszünk kihagyni a további fejleményekből. Olyan fontos a játszma kimenetele, hogy még önnek sem szabad az utamba állnia.

A hang eltökéltségét nem lehetett félreérteni. A sötétben dr. Silvers nem láthatta David arckifejezését, de erre valahogy nem is volt szükség.

- Mit kíván tőlem? - kérdezte.

- Holnap délben találkozni fog Makiannal, Hennesszel és Bensonnal. Testőrként vigye magával Colost. Termetre kicsi, de gyors, és nem ismer félelmet. A központi épületet őriztesse a Tanács embereivel, és azt javaslom, hogy a biztonság kedvéért szereltesse föl őket ismétlőfegyverekkel és sugárpisztollyal. Ne felejtse el a következőt: tizenkettő tizenöt és tizenkettő harminc között hagyják őrizetlenül és szemtanúk nélkül a hátsó bejáratot. Én garantálom a biztonságát. Ezek után ne lepődjön meg, bármi történik.

- Maga ott lesz?

- Nem. Az én jelenlétemre nem lesz szükség. - És akkor?

- Meg fogja látogatni önöket az Űrvadász. Tudja mindazt, amit én, de az ő szájából hatásosabb lesz a vádbeszéd, és könnyebb lesz megtörni a bűnöst.

Dr. Silvers akarata ellenére bizakodni kezdett. - Ezek szerint úgy gondolja, győzni fogunk? Hosszú szünet következett. Aztán David Starr azt mondta:

- Honnan tudjam? Én is csak remélem.

Hosszabb szünet következett. Dr. Silvers egy parányi huzatot érzett, mintha kinyílt volna az ajtó. Odafordult a kapcsolóhoz. A szoba megtelt fénnel, de dr. Silversen kívül már nem volt benne senki.

Az Űrvadász átveszi a hatalmat

David Starr olyan gyorsan dolgozott, amilyen gyorsan mert. Nem sok volt hátra az éjszakából. Az izgalom és a feszültség lassan kezdett alábbhagyni, és helyettük halálos fáradtság vett erőt rajta, amelyet órákon át nem hajlandó tudomásul venni.

Parányi elemlámpája ide-oda világított. Sóvárogva azt remélte, hogy amit keres, nem újabb záruk mögé van elrejtve. Ha igen, akkor erőszakot kell alkalmaznia, pedig semmi kedve nem volt épp most felhívni magára a figyelmet. Márpedig széfet nem látott; ahhoz hasonló tárgyat se nagyon. Ez jót is, de rosszat is jelentett. Amit keres, ezek szerint nincs elérhető közelségben, de az is lehet, hogy nem is a szobában van.

Ez bizony elég szánalmas, ha tudjuk, milyen körültekintő tervvel sikerült megszereznie a helyiség kulcsát. Az is időbe telik, míg Hennes rájön a terv lényegére.

David elmosolyodott. Eleinte ő is legalább annyira meglepődött, mint Hennes. Csak miután kimondta: "Én vagyok az Űrvadász", jött rá, hogy a marsbeli barlangokból való megmenekülése óta most először szólalt meg az erőtéren keresztül. Nem tudta volna felidézni, hogy odalent milyen lehetett a hangja. Talán nem is igazán hallotta. Az is lehet, hogy a lenti körülmények hatására inkább csak a gondolatait hallotta.

Itt, a felszínen viszont megrökönyödött tőle. Teljesen váratlanul érték a kongó, mennydörgő hangok. Persze gyorsan magához tért, és szinte azonnal megértette, mi történt. A pajzs ugyan kiengedte a levegő molekuláit, de valószínűleg lelassította őket. S az ebből következő interferencia természetesen befolyásolja a hanghullámokat.

David nem nagyon sajnálta, hogy ilyen szentori hangja lett. Talán még segít is a terv végrehajtásában.

A pajzs hasznosnak bizonyult a lövedékekkel szemben. A felvillanó fényt nem sikerült teljesen megállítani; ő

maga igen jól látta. De Henneshez képest neki végül is semmi baja nem lett tőle.

Míg fáradt agya újra végiggondolta az elmúlt percek történéseit, a szeme módszeresen átvizsgálta a szekrények és fiókok tartalmát.

Egy pillanatra megállt a zseblámpa fénye. David egy csomó kacat közül kiemelt egy kis fémtárgyat. A gyöngö fényben ide-oda forgatta. Megcsavart egy parányi gombot, amely különböző helyzetekben állt meg, aztán figyelte, hogy mi történik.

A szíve majd kiugrott a helyéből.

Ez volt a végső bizonyíték. Összes feltevésének bizonyítéka, hisz hiába voltak olyan ésszerűek és tökéletesek a feltevései, eddig nem támaszkodhatott másra, mint a pusztá logikára. De most a logikát végre egy tárgy váltja fel, ami molekulákból épült, amit meg lehet fogni, föl lehet mutatni.

Betette a csizmazsebbe, ahová a maszkot és a Hennes csizmájából kilopott kulcsokat rejtette.

Bezárta maga mögött az ajtót, és kilépett a szabadba. Odafent a kupola szemmel láthatóan szürkülni kezdett. Hamarosan felgyulladnak a nappali fénycsövek, és a nap hivatalosan is elkezdődik. Az utolsó nap, vagy a mérgezés kitervelői, vagy a földi civilizáció számára.

De addig még egy kicsit lehet aludni.

A Makian-farmra jeges csend borult. A legtöbb munkás még csak nem is sejtette, hogy mi történik. Az persze nyilvánvaló volt, hogy valami komoly dolog, de ennél többet nem lehetett tudni. Egyesek azt suttogták, hogy Makiannál súlyos pénzügyi szabálytalanságokat találtak, de ezt senki sem hitte. Ráadásul nem is látszott logikusnak, hogy minek ezért egy egész hadsereget küldeni.

Az igaz, hogy marcona kinézetű egyenruhások cirkáltak a központi épület körül, kezükben ismétlőfegyverekkel. Az épület tetején két tűzérési löveget is felállítottak. Körben a téren egy lélek sem volt. A munkásokat visszazavarták a barakkokba, csak a közművek nélkülözhetetlen dolgozóit engedték ki. De nekik is megparancsolták, hogy kizárólag a munkájukkal törődjenek.

Pontosan tizenkettő tizenötök az épület hátsó részén örökődő két férfi szétvált, megindultak ellenkező irányba, s ezzel örízetlenül hagyták ezt a részt. Tizenkettő harminckor ugyanez a két ör visszatért, és folytatta az öröködést. A tetőn elhelyezett egyik tűzér később azt állította, hogy látott valakit ezalatt bemenni az épületbe. Elismerte, hogy csak egy pillanatra látta, és talán ennek tudható be, hogy a személyleírásának nem nagyon volt értelme, mert azt állította, hogy az illető lánggal égett.

Akkoriban még senki sem hitt neki.

Dr. Silvers kissé elbizonytalanodott. Vagyis hogy teljesen elbizonytalanodott. Fogalma sem volt, hogyan kezdje az értekezletet. Ránézett a másik négy résztvevőre, akik az asztal körül ültek.

Makian. Úgy festett, mint aki hete nem aludt. Lehet, hogy tényleg le sem hunyta a szemét. Eddig egy szót sem szólt. Silvers azon tűnődött, hogy vajon egyáltalán tudatában van-e a környezetének.

Hennes. Sötét szemüveg volt rajta. Egy pillanatra levette, akkor látszott, hogy a szeme vérekes és dühös. Most csak ült, és magában dörmögött.

Benson. Csöndes és boldogtalan. Dr. Silvers előző éjjel számos órát töltött vele, és nyilvánvaló lett, hogy a vizsgálódás kudarca miatt bosszús és szomorú. Benson Mars-lakókról, bennszülöttekről beszélt, szerinte ezek tehetnek a mérgezésről, de Silvers jobbnak látta, ha nem veszi komolyan.

Colos. Az egyetlen boldog ember az egész társaságból. Nyilván csak egy töredékét értette meg a valódi válságnak. Hátradőlt a karosszékben, láthatóan élvezte, hogy egy asztalnál foglal helyet a fontos emberekkel, és ha már így alakult, az utolsó cseppig ki akarta élvezni a szerepét.

És volt még egy szék, amelyet Silvers az asztal mellé hozatott. Üresen, várakozóan állt. Senki nem tett rá megjegyzést.

Dr. Silvers hagyta, hogy szabadon folyjon a beszélgetés, csak egy-egy fölösleges megjegyzést vetett közbe, hátha ezzel sikerül lepleznie a bizonytalanságát.

Mint az az üres szék, ő is csak várt.

Tizenkettő tizenhatkor fölnezett, és lassan felállt. Senki nem szólalt meg. Colos hátrataszította a székét, s az nagy csattanással fölborult. Hennes odakapta a fejét, és elfehéredő, feszült ujjakkal belekapaszkodott az asztalba. Benson körülnezett és nyűszített. Csak Makian tűnt megingathatatlanak. Föltekintett, aztán szemmel láthatóan úgy fogta föl az egészet, mint egy újabb érthetetlen elemet a világban, amely túl nagyra nőtt, és túlságosan idegen lett a számára.

Az ajtóban egy alak állt, és azt mondta: - Én vagyok az Űrvadász!

A fényárban úszó szobában az Űrvadász fejét övező ragyogás kicsit halványabb volt, a testét elrejtő füst még anyagtalannabb, mint amilyennek Hennes elázó éjszaka látta.

Az Űrvadász belépett. Az asztal körül ülők szinte automatikusan hátrataszították a székeket, szétspricceltek az asztaltól, csak a gazdátlan szék árválkodott mellette.

Az Úrvadász leült, arcát elrejtette a ragyogás, füstbe burkolt karját kinyújtotta és az asztalra tette, pontosabban az asztal fölött nyugtatta. Az asztal lapja és a karja között öt-hat centiméternyi űr volt.

- Azért jöttem, hogy beszéljek a bűnösökkel - szólalt meg az Úrvadász.

A hosszúra nyúlt, kínos csöndet Hennes törte meg. A hangja izzott a lefojtott dühtől:

- Úgy érte, a betörőkkel?

A keze hirtelen megindult a napszemüveg felé, de végül nem vette le. Látszott, hogy remeg az ujjja.

Lassan és tompán ejtette a szavakat az Úrvadász:

- Igaz, betörtem. Itt vannak a kulcsok, amelyeket kiemeltem a csizmájából. Többé nincs szükségem rájuk. Fémforgácsok villantak az asztalon Hennes felé, de Hennes nem nyúlt utánuk.

Az Úrvadász folytatta:

- De a betörés azért történt, hogy elejét vegyük egy még nagyobb bűnnek. Itt van például a bizalomra méltó munkavezető, aki néha éjszakákat tölt Wingrad Cityben, hogy egyszemélyes nyomozást folytasson az ételmérgezők után.

Colos apró arca eltorzult a fojtott röhögéstől.

- Hé, Hennes - kiáltotta, úgy tűnik, téged keresnek. De Hennes most minden érzékszervével az asztal túlfelén lévő tünemény felé figyelt.

- De mi ebben a bűn? - kérdezte.

- A bűn az - felelte az Úrvadász -, hogy ezek a villámlátogatások nem a város, hanem az aszteroidák felé vezettek.

- Hogyan? Miért?

- Nem az aszteroidák felől jött az ételmérgezők utolsó ultimátuma?

- Azzal vádol, hogy én állok az ételmérgezés mögött? Ezt tagadom. Követelem, hogy bizonyítsa be. Vagyis ha úgy érzi, hogy szüksége van bizonyítékra. Csak azt ne higgye, hogy ezzel a maskarával rá tud kényszeríteni hazugságok beismerésére.

- Hol volt két éjszakával ezelőtt, amikor megérkezett a végső ultimátum?

- Nem vagyok hajlandó válaszolni. Magának nincs joga kérdezősködni.

- Akkor válaszolok maga helyett. A méregkészítők hatalmas kombinátja az aszteroidákon van, ott, ahova az egykori kalózbandák maradéka visszahúzódott. De a kombinát agya itt van a Makian-farmon.

Ennél a mondatnál Makian bizonytalanul talpra állt, mozgott a szája, de hang nem jött ki belőle.

Az Úrvadász füstbe burkolt karjával határozott mozdulattal leintette, aztán beszélt tovább:

- Maga, Hennes, a közvetítő.

Hennes lekapta a napszemüvegét. Kövérkés, olajosan sima arca, amelyet a vérekes szemek kissé elcsúfítottak, most úgy feszült, mintha egy kemény öntőformába préselték volna.

- Untat a szövege, Úrvadász, vagy minek hívja magát - mondta Hennes. - Ha jól értem, ez a konferencia azért szerveződött, hogy kidolgozzuk a módszereket, amelyekkel le lehet győzni a méregkészítőket. De ha most átalakul vitafórummá, ahol egy ripacs színész ostoba vádaskodásait kell hallgatnunk, akkor távozom.

Dr. Silvers áttört Coloson, hogy megragadhassa Hennes csuklóját.

- Kérem, maradjon, Hennes, én még többet is szeretnék erről hallani. Elegendő bizonyíték nélkül senki sem fogja elítélni magát.

Hennes lesöpörte Silvers kezét és fölállt.

- Szívesen látnálak lelőve, Hennes - közölte csöndesen Colos -, márpedig pontosan ez fog történni, ha kilépsz az ajtón.

- Colosnak igaza van - jegyezte meg Silvers. - Kint fegyveresek állnak azzal az utasítással, hogy a parancsom nélkül senkit ne engedjenek kilépni.

Hennes keze ökölbe szorult, aztán kiegyenesedtek az ujjai.

- Mostantól egy szóval sem vagyok hajlandó hozzájárulni ehhez a törvénytelen eljáráshoz. Maguk mindannyian tanúsíthatják, hogy engem erőszakkal tartanak itt. - Karját keresztbe fonva leült.

Az Úrvadász újra rákezdte:

- De Hennes csak a közvetítő. Túl nagy gazember ahhoz, hogy ő legyen az igazi gonosztevő.

- Itt egy kis ellentmondás van - mondta sápadtan Benson.

- Csak látszatra. Nézzük a bűntényt. Az elkövetett bűn jellege nagyon sok mindent elárul magáról a bűnözőről. Először is itt van a tény, hogy idáig viszonylag kevesen haltak meg. Feltehetőleg a bűnözők gyorsabban célt értek volna, ha nyílt támadást kezdenek, és nem csak fenyegetőznek hat hónapig, mert ezzel azt kockáztatják, hogy elkapják őket, és nem nyernek semmit. Mit jelent ez? Úgy tűnik, hogy a vezetőjük valamiért nem szívesen gyilkol. Ez nyilvánvalóan nem illik Hennes jelleméhez. Én a legtöbb információt Williamstől szereztem, aki most nincs közöttünk, de tőle tudom azt is, hogy a megérkezése után Hennes rögtön megpróbálta eltenni láb alól.

Hennes megfeledkezett a fogadalmáról. Felkiáltott: - Ez hazugság!

Az Úrvadász rá se hederítve folytatta:

- Vagyis Hennes nem érzett volna lelkiismeretfurdalást, ha gyilkolnia kell. Valami finomabb öntőformát kell

találunk, amelybe jobban beleillik a teóriánk. De mégis, mi kényszeríthet egy alapjában véve finom úriembert arra, hogy olyanokat öljön meg, akiket soha nem látott, s akik soha nem bántották? Annak ellenére, hogy a Föld lakosságának csak egy elenyésző hányada halt meg mérgezésből, végül is a halottak száma több százra rúg. Közülük ötven gyerek volt. Feltehetőleg a bűnös erős késztetést érez, hogy gazdag és hatalmas legyen, s ez legyőzi a nemes jellemet is. Mi húzódnak e késztetés mögött? Talán egy frusztrációval teli élet, amely arra indította, hogy meggyűlölje az egész emberiséget, és a vágy, hogy mindazoknak, akik korábban megvetették, megmutassa, milyen nagy ember valójában. Ezek szerint keresünk valakit, akiről feltételezhető a súlyos kisebbségi érzés. Hol találhatunk ilyet?

Mindenki égő szemmel, feszülten figyelt az Ūrvadászra. Még Makian arcára is visszatért valami élénkség. Benson elgondolkozva ráncolta a homlokát, Colos pedig elfelejtett vigyorogni.

Az Ūrvadász folytatta:

- A legfontosabb, szinte kulcsként használható mindaz, ami Williams megérkezését követően történt a farmon. Rögtön azzal gyanúsították, hogy kém.

Könnyedén rá lehetett jönni, hogy a húga megmérgezéséről szóló történet hamis. Hennes, mint mondtam, azon nyomban elhatározta, hogy megöli Williamsét. A képlékenyebb természetű főnök azonban más módszerhez folyamodott. Ūgy akarta semlegesíteni Williams veszélyességét, hogy barátkozni kezdett vele, és színleg elfordult Hennesztől.

- Foglaljuk össze, amiről idáig szó volt - folytatta kis szünet után az Ūrvadász. - Mit tudunk a mérgezők főnökéről? Lelkiismeretes ember, aki látszólag barátságos Williamsszel és barátságatlan Henneszel. Kisebbségi érzés dűl benne, ami egy frusztrációkkal teli életből következik, mert más volt, mint a többiek, kevesebb, kisebb...

Benson talpra ugrott, és azt kiáltotta: - Ūristen. Colos!

Dr. Silvers kétségbeesetten csattant fel:

- De... de nekem testőrként kellett idehoznom. Fegyver van nála.

Colos egy pillanatig pisztollyal a kezében megmerevedett, és apró, éles szemével végignézett a jelenlevőkön.

16

Megoldás

Colos cérnavékony hangja ezúttal határozottan csengett:

- Ūvakodjanak a gyors következtetések levonásától. Ūgy tűnhet, hogy az Ūrvadász rám gondolt, de még nem mondott nevet.

Mindenki ránézett. Senki nem szólalt meg.

Colos hirtelen előkapta a revolverét, a csövénél fogva az asztalra hajította, s az nagy zajjal átsiklott az Ūrvadász irányába.

- Azt mondom, nem rólam van szó, íme, a fegyverem, hogy komolyan gondolom.

Az Ūrvadász fűsttel borított karja kinyűlt érte.

- Én is azt mondom, hogy nem Colos az - mondta, azzal visszalökte a fegyvert Coloshoz.

Colos lecsapott rá, visszadugta a pisztolytáskába, és ismét leült.

- Hagyjuk, hogy folytassa az Ūrvadász. Az Ūrvadász pedig azt mondta:

- Lehetett volna Colos is, de számos oka van annak, hogy miért nem ő az. Először azért, mert a gyűlölet Colos és Hennes között sokkal régibb keletű, mint hogy Williams a színre lépett.

Dr. Silvers tiltakozott:

- De figyeljenek ide. Ha a főntik úgy tett, mint aki haragban van Honnesszel, az nem biztos, hogy csak Williams kedvéért volt így. Lehet, hogy ez egy régóta létező terv része.

- Van benne valami, dr. Silvers - ismerte el az Ūrvadász. - De nézzük csak. A főnök, bárki legyen is az, nyilvánvalóan tökéletesen ura a banda taktikájának. A gyilkosságokkal kapcsolatban képes ráerőszakolni saját finnyosságát arra a csoportra, amely talán a Naprendszer legelvetemültebb gonosztevőiből áll. Ezt csak egy módon képes megtenni, ha úgy rendezi a dolgokat, hogy ne tudjanak meglenni nélküle. Hogyan? Ha ő ellenőrzi a mérgeutánpótlást és a mérgezés módszerét. Colos nyilvánvalóan egyiket sem tudta megtenni.

- Ezt honnan tudja? - csattant fel dr. Silvers.

- Ugyanis Colosnak nincs olyan képzettsége, amelynek a segítségével olyan új mérget képes kifejleszteni és termelni, amely ártalmasabb, mint minden eddig ismert fajta. Nincs laboratóriuma vagy botanikai és bakteriológiai képzettsége. Nem tud hozzáférni a hombárokhoz Wingrad Cityben. Mindez viszont tökéletesen áll Bensonra.

Az agronómus cudarul megizzadt, és vékony kappanhangon kezdett kiabálni:

- Mit akar? Próbára tesz, mint az imént Colost?

- Colost nem én tettem próbára - mondta az Úrvadász. - Soha nem is vádoltam. Én magát vádolom, Benson. Maga az ételmérgező kombinát agyközpontja és vezetője.

- Nem! Maga megbolondult!

- Dehogy. Teljesen eszemnél vagyok. Először Williams kezdett gyanakodni magára, aztán átadta a gyanúját nekem.

- Pedig semmi oka nem volt rá. Teljesen őszinte voltam hozzá.

- Túlságosan is őszinte. Azzal követett el hibát, hogy elmondta: véleménye szerint a mérgezés forrása a farm terményein növe marsszeli baktérium. Mint agronómus, magának tudnia kellett, hogy ez lehetetlen. A marsszeli élet nem fehérjékből áll, s így a baktérium éppoly kevésbé táplálkozhat földi növényekből, ahogy mi sem tudunk sziklát enni. Vagyis maga szándékosan hazudott, s ettől minden, ami magával kapcsolatos, gyanús lett. Williams azon kezdett tünődni, hogy vajon nem maga állítja-e elő a marsszeli baktériumkivonatot. A kivonat mérgező. Nem gondolja?

- De hogyan tudnám elterjeszteni? - kiáltotta magából kikelve Benson.

- Magának teljesen elment az esze.

- Egyedül maga tudott hozzáférni a Makian-farmról behajózott terményekhez. Az első mérgezésektől kezdve mintát tudott szerezni a városi gabonatarlókból. Maga mesélte Williamsnek, milyen körültekintően vett mintát különböző hombárok közül, illetve egy-egy hombár különböző mélységeiből. Azt is elmondta, hogyan használta a saját maga által kifejlesztett szigonyt.

- De mi baja van vele?

- Nagyon is sok. Tegnap éjszaka megszereztem Hennes kulcsait. Arra kellettek, hogy bejussak abba a helyiségbe, amely az egész farmkupola összes többi helyiségével ellentétben következetesen zárva van: a maga laboratóriumába. És ott ezt találtam. - Azzal a kis fémtárgyat a fény felé tartotta.

- Mi az, Úrvadász? - kérdezte dr. Silvers.

- Benson mintaszedője. Ez a kis gömb a szigony végéhez illeszkedik. Figyeljék, hogyan működik!

Az Úrvadász az egyik végén beállított egy kis kapcsolót.

- A szigony kilövésekor kinyílik ez a biztonsági retesz - mondta.

- Így! És most nézzék!

Fülrel alig észlelhető *zúgó* hangot hallottak. Ez öt másodpercig tartott, ekkor a mintaszedő elülső vége kinyílt, egy másodpercig nyitva maradt, aztán bezáródott.

- Elvileg valóban így működik - kiáltott Benson. Ebből soha nem csináltam titkot.

- Nem, nem csinált - mondta kimerően az Úrvadász. - Maga és Hennes napokon át veszekedtek Williams miatt. Magának nem fűlt hozzá a foga, hogy meggyilkolják. Végül odavitte Williams ágyához a szigonyt, hátha a látvány okozta meglepetésében elárulja magát. Williams nem csinált semmit, viszont Hennes nem akart tovább várni. Erre beküldték Zukist, hogy végezzen vele.

- De mi baja a mintaszedővel? - könyörgött Benson. - Hadd mutassam be még egyszer, hogyan működik.

De most arra kérem, dr. Silvers, hogy a gömb ön felé eső végét tartsa szemmel.

Dr. Silvers áthajolt az asztalon, hogy jobban szemügyre vehesse a szigonyfejet. Colos megint előkapta a revolverét, és próbálta megosztani figyelmét Benson és Hennes között. Makian is talpra szökött, az arca egészen kipirult.

Az Úrvadász újra kézbe vette a mintaszedőt, megint kinyit a masina szájára, de ezúttal Makian azt is észrevette, hogy a gömb másik felén is kinyílik egy kis fém borítólemez, emögött pedig egy apró bemélyedés tárult fel, amely gyantaszzerűen csillogott.

- Ott láthatják - mondta az Úrvadász -, mi történt. Minden alkalommal, amikor Benson mintát vett, egypár szem búzát, egy darab gyümölcsöt, egy salátalevelet bekent ezzel a színtelen gyantával, a marsszeli baktériumok mérgező kivonatóval. Kétségtelen, hogy egyszerű mérgező, de nem befolyásolják a további gyári vagy konyhai műveletek; és így bukkanhat föl végül egy darab kenyérben, egy lekvárosüvegben vagy egy babatelt tartalmazó konzervben. Okos és ördögi trükk.

Benson az asztalt püfölte.

- Ez az egész hazugság, szemenszedett hazugság! - Colos - mondta az Úrvadász -, hallgattassa el. Álljon szorosán mellé, és moccanni se engedje.

- Ejnye - tiltakozott dr. Silvers -, ön most vádaskodik, de engedje Bensonnak, hogy megvédje magát.

- Nincs idő - közölte az Úrvadász -, de mindjárt meglesz a bizonyíték, amely önt is kielégíti.

Colos egy zsebkezdővel némította el az agronómust. Benson fulladozott, aztán előntötte a veríték, mihelyt Colos revolverének csöve nagy csattanással a homlokának ütközött.

- Legközelebb - mondta Colos - akkorát kap, hogy a padlóra kerül; úgy ellátom a baját, hogy agyrázkódást kap.

Az Úrvadász fölemelkedett.

- Amikor egy kisebbségi érzéstől szenvedő emberről beszéltem, maguk mind Colost gyanúsították, mert kicsi. Pedig a kicsiségnek több változata van, nemcsak a testméretek szerint lehet valaki törpe. Colos harciassággal és a véleménye hangos kimondásával kompenzálja a kicsiségét. Az itteniek ezért is tisztelik.

Benson viszont, aki csupa aktív ember között él, úgy érzi, hogy megvetik, amiért "egyetemi farmer", semmibe veszik a nyápicágáért, és olyanok is lenéznek, akiket sokkal alacsonyabbrendűnek érez magánál. Hogy ezt képtelen legyen mással kompenzálni, mint hogy megölje a leggyámoltalanabbakat, az a kicsiségnek csak egy másik, igaz, rosszabb válfaja. De Benson az elmeállapotát tekintve beteg. Nehéz, talán lehetetlen is vallomást kicsikarni tőle. Hennes azonban majdnem olyan jó szolgálatot tehet, ha elmondja, mit tud a mérgekészítők jövőbeli akcióiról. Pontosan meg tudja mondani, hol találjuk az aszteroidákon a csatlósait. Azt is elárulhatja, hogy hol van a ma éjszakára előkészített méregadag. Nagyon sok mindent el tud mondani.

Hennes gúnyos mosollyal válaszolt:

- Nem tudok és nem is fogok magának semmit elmondani. Ha most rögtön lelőnek bennünket, pontosan ugyanúgy fog történni minden, mintha életben hagynak. Vagyis csinálhatnak velünk, amit akarnak, úgysem segít.

- Beszél, ha garantáljuk a személyes biztonságát? - kérdezte az Űrvadász.

- Ki bízik a maga garanciáiban? - vágta rá Hennes. - Ragaszkodom ahhoz, amit mondtam. Ártatlan vagyok. Senkinek se használna, ha megöl bennünket.

- Tudatában van, hogy ha nem hajlandó beszélni, azzal esetleg sok millió férfi, nő és gyerek halálát okozhatja?

Hennes vállat vont.

- Nagyon jó - mondta az Űrvadász. - Hallottam egyet s mását a Benson által kifejlesztett mérgek hatásáról. Mielőtt bekerül a gyomorba, rendkívül gyorsan felszívódik; megbénítja a mellkasi izmok idegeit: az áldozat nem tud lélegezni. Öt percig tartó fájdalmas fuldoklás után hal meg. Ez persze csak akkor igaz, ha a mérgek a gyomorba kerül.

Míg beszélt, kivett a zsebéből egy üveggolyócskát. Kinyitotta a mintaszedőt, és a golyót végighúzta a gyantás bemélyedésen, mire a golyó csillogó felszíne elhomályosodott a ragacstól.

- Mármost - folytatta az Űrvadász - ha a mérget az ajkakon belül helyezük el, a dolog másként alakul. Sokkal lassabban szívódik fel, és sokkal fokozatosabban fejti ki hatását. Makian - kiáltott hirtelen -, itt van az az ember, aki becsapta magát, arra használta a farmot, hogy innen irányítsa az emberek megmérgezését, és szétrombolja a farmszindikátust. Kapja el a karját, és kötözze le!

Az Űrvadász átcsúsztatott egy "karperecet" az asztalon.

Makian régóta kikívánczoló dühödttel oditáskozta magát Hennesre. A haragtól újra beléköltözött egy pillanatra ifjúságának ereje, Hennes hiába is hadakozott volna.

Makian egy pillanat alatt odakötözte Henneset a székhez, a karját jó erősen megcsavarva hátratekerte a támlához, a csuklóját pedig összebogozta a karpereccel, aztán ellépett mellőle.

- Ha befejezte a mondókáját - mondta Makian reszelősen zihálva -, örömmel szedem szét a tíz ujjammal ezt az embert.

Az Űrvadász most megkerülte az asztalt, lassan közeledett Henneshez, két ujjal maga elé tartva az összekent üveggolyót. Hennes borzadva hátrahőkölt. Benson kétségbeesetten gyötrődött az asztal túlfelén, de Colos egy ütéssel lecsendesítette.

Az Űrvadász megfogta Hennes alsó ajkát, kihúzta, és ettől előtűntek a férfi fogai. Hennes megpróbálta elrántani a fejét, de az Űrvadász összecsapta az ujjait, mire Hennes fuldokolva felordított.

Az Űrvadász ezek után bepottyantotta az üveggolyót Hennes fogai és az ajka közé.

- Szerintem körülbelül tíz percre telik, míg a nyálkahártyákon keresztül felszívódó mérgek hatása jelentkezni kezd - közölte az Űrvadász. - Ha hajlandó előbb megszólalni, kivesszük a golyót, és kiöblítheti a száját. Máskülönben a mérgek lassan hatni kezd. Fokozatosan nehezedik és egyre fájdalmasabb lesz a légzés, végül úgy egy óra múlva lassú kihalással megfullad. És ha meghal, azzal sem ér el semmit, mert a bemutató nagyon tanulságos lesz Benson számára, akit addig gyötrünk, amíg ki nem szedjük belőle az igazságot.

Izzadságcseppek futottak le Hennes halántékán. A torka mélyéről hörgő hangok törtek elő.

Az Űrvadász türelmesen várt. Hennes felkiáltott.

- Beszélék! Beszélni akarok! Vegyék ki! Vegyék ki! A szavak gurgulázva törtek elő elgyötört ajkai közül, de a szándék és az arcvonások közt megbújó rettegés elég egyértelművé tette, hogy mit akar.

- Jó! Szeretném, dr. Silvers, ha jegyeznéd, amit Hennes mond.

Dr. Silvers és David Starr legközelebb három nap múlva találkozott. Silvers időközben keveset aludt és fáradt volt, de annyira azért mégsem, hogy boldogan ne köszöntse Davidet. Colos, aki azóta egy percre sem hagyta el Silverset, éppolyan kitörő lelkesedéssel üdvözölte barátját.

- Bevált - közölte Silvers. - Biztosan hallotta. Hihetetlenül jól ment minden.

- Tudom - mondta mosolyogva David. - Az Űrvadász részletesen elmesélt mindent.

- Ezek szerint találkoztak. - Csak egy-két percre.

- Mindjárt utána eltűnt, mint a kámför. De a jelentésemben beszámoltam róla; természetesen meg kellett tennem. Kicsit bután éreztem magam. Mindenesetre tanúként itt van Colos és az öreg Makian.

- És én - tette hozzá David.

- Hát persze. De szerencsére vége. Földérintettük a méregraktárat, és kipucoltuk az aszteroidákat. Két tucat ember életfogytiglani börtönbüntetést kap, és a végén Benson munkájának is hasznát vesszük. Az itteni étellel kapcsolatos kutatásai bizonyos értelemben forradalmiak. Lehetséges, hogy az összes erőfeszítésének, hogy méreggel az uralma alá hajtja a Földet, végső soron az lesz a haszna, hogy egy egész sor új antibiotikummal ajándékoz meg bennünket. Ha szegény pára a tudományos kiválóságot célozza meg, nagy emberként végezhetne volna. Hála Hennes vallomásának, sikerült leállítanunk ezt a szörnyeteget.

- Az a vallomás alaposan elő volt készítve - jegyezte meg David.

- Az Űrvadász előző este óta puhította Henneszt.

- Ó, igen, kétlem, hogy lenne olyan, aki ne adná be a derekát, ha azzal fenyegetik, hogy meg fogják mérgezni. De mi történt volna, ha Hennes valóban ártatlan? Az Űrvadász nagyon sokat kockáztatott.

- Dehogyan. Nem volt semmilyen mérég. Benson is tudta. Csak nem hiszi, hogy Benson méreggel bekenve hagyja a laboratóriumban a mintaszédőt, ha az bizonyíték lehet ellene? Csak nem gondolja, hogy ott tart mérget, ahol véletlenül is rábukkanhatnak?

- De az üveggyólyón levő mérég...

...egyszerű, izetlen zselatin volt. Benson tudhatta volna, hogy valami ilyesmi van rajta. Az Űrvadász meg sem próbálta, hogy őt bírja vallomásra. Ezért hallgattatta el, nehogy figyelmeztesse Henneszt. Hennes viszont magától is rájöhett volna, ha nem esik annyira pánikba.

- Hát jó, ami engem illet, valószínűleg kitesznek az űrbe - közölte színtelen hangon dr. Silvers. Még akkor is az állát dörgölte, amikor végül elnézést kért, és elment lefeküdni.

David Coloshoz fordult.

- És most mihez kezd, Colos?

- Dr. Silvers állandó munkát ajánlott a Tanácsban-közölte Colos. - De azt hiszem, nem vállalom el.

- Miért?

- Megmondom magának, Mr. Starr. Úgy tervezem, hogy magával mennék, bárhová kerül is ezután.

- Én csak a Földre megyek - mondta David. Egyedül voltak, de Colos óvatosan körülсандított, mielőtt megszólalt.

- Az az érzésem, hogy maga még sok helyre fog menni a Földön kívül... Űrvadász.

- Tessék?

- Ahogy mondom. Azóta tudom, hogy először megláttam magát fényel meg füsttel körülvéve. Ezért nem vettem a lelkemre, amikor azzal gyanúsított, hogy én vagyok a méregkészítő. - Az arca teljesen formátlan lett a széles vigyortól.

- Tudja, mit beszél?

- Persze hogy tudom. Nem láttam az arcát, se a ruháját, de megismertem a csizmájáról, a magasságáról meg a testalkatáról.

- Véletlen egybeesés is lehetett.

- Lehet. Nem láttam a csizma mintázatát, de egy-két dolgot, mint például a színét, azért fölfedeztem. És magán kívül még az életben nem találkoztam olyannal, aki egyszerű fekete-fehér csizmát viselt volna.

Danid Starr a fejét hátrahajtva kacagott.

- Győzött. Igazán azt akarja, hogy egyesítsük erőinket?

- Büszkeséggel töltene el - jelentette ki Colos. Danid kinyújtotta a karját, és kezét fogtak.

- Akkor együtt maradunk- mondta David, bárhová megyünk.

Benedek Mihály fordítása